

У НОМЕР: Земельну ділянку Дозволять ділити

Правозахисна організація «Freedom House» опублікувала черговий рейтинг свободи преси у світі

Україна незначно, але опустилася в рейтингу порівняно з минулим роком — з 110-го на 115-те місце. І перебуває в категорії «частково вільна». Щодо України експерти «Freedom House» відзначають, що на невисокий рівень свободи преси впливає складна політична ситуація, що призводить до політизації преси.

У рейтингу-2009 наша країна ділить своє місце з Кувейтом і Мексикою. З іншого боку, Україна обійшла весь СРСР, за винятком країн Балтії. Характерно, що вище української держави оцінюють свободу преси в Нігерії, а також у найбідніших країнах світу — Гаїті, Гондурасі й Папуа Нова Гвінея. Ну а верхівку рейтингу традиційно окупували країни Північної Європи: Ісландія, Фінляндія, Швеція й Данія. До слова, найпопулярніша в Ісландії загальнонаціональна газета Frettabladid — безплатна.

ПАРЛАМЕНТСЬКА ХРОНІКА

Ранкове засідання 2 червня
У першому читанні ухвалено два урядові законопроекти з питань власності на землю. Проект закону про внесення змін до деяких кодексів України щодо спільної власності на землю приводить у відповідність із Цивільним кодексом інститут права спільної власності на землю у Земельному та Сімейному кодексах. Зокрема, передбачається збільшити коло суб'єктів права спільної власності,

Володимир Карпук, Ярослав Кендзьор, Роман Ткач, Іван Стойко.

Володимир Наконечний, Володимир Скубенко.

включивши до їх складу не тільки громадян і юридичних осіб, а й державу та територіальні громади. А також врегулювати порядок поділу земельної ділянки, що перебуває у спільній частковій власності подружжя.

Другий законопроект — про внесення змін до статті 176 Земельного кодексу України — передбачає викласти згадану статтю у такій редакції: межі адміністративно-територіальних утворень (села, селища, міста) посвідчуються державним актом. До державного акта на межі адміністративно-територіального утворення додається кадастровий план та топографічна карта необхідного масштабу, на які наносяться межі адміністративно-територіального утворення, а також зазначаються суміжні адміністративно-територіальні утворення. А у разі зміни меж адміністративно-територіального утворення відповідному органу місцевого самоврядування видається новий державний акт.

► СТОР. 2

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Я ВАМ ПИШУ...

Коли ж настане гідне життя?

Сімнадцять років ми живемо в правовій демократичній країні. За цей час відбулись не одні президентські та парламентські вибори, але життя простих трудівників після них кращим не стало. Тільки й чуємо гарні, але порожні обіцянки під час передвиборних баталій.

А нам, людям, потрібні не політичні ігри, не втішання славою вождів, а щасливе майбутнє для себе, дітей, онуків. Ми голосуємо не за політиків, а за народних депутатів і сподіваємося, що вони прийматимуть розумні закони для більшості людей, а не для жменьки бізнесменів.

Про гідне життя нам дуже багато розповідають. Але де воно, коли настане? Чому нині людям доводиться більше плакати, ніж сміятися?

На мій погляд, Україна має всі можливості стати сильною і багатою державою, не вистачає тільки мудрого, чесного і рішучого керівництва.

П. КЛИМКО.

Бахмач Чернігівської області.

КУПУЙ УКРАЇНСЬКЕ!

Чернігівський суперсвітильник порятує бюджет

Світлодіодне джерело світла, розроблене чернігівським підприємством «АТЛІОС», — така собі «лампочка» з розміром в копійку випромінювачем, схоже, зробить незабаром революцію в енергозбереженні в Україні. Сьогодні вся бюджетна сфера енергійно змінює у приміщеннях звичні лампи розжарювання на компактні люмінесцентні.

► СТОР. 16

КОРОТКО

□ У Чернігові відбулося засідання Міжурядової українсько-білоруської комісії з питань торговельно-економічного співробітництва, на якому розглянули стан двосторонньої співпраці у різних сферах економіки, а також основ-

ні заходи з нарощування білорусько-українського товарообороту в умовах світової фінансово-економічної кризи (*Укрінформ*)

□ У столичній галереї «Ра» відкрилася фотовиставка «Очима дітей» (*Укрінформ*)

ФОТОФАКТ

Мітинг працівників орендних вугледобувних підприємств Донецької області біля Кабінету Міністрів України з вимогою забезпечити приймання ДК «Вугілля України» вугілля, що видобувається шахтами, які не підпорядковуються Міністерству вугільної промисловості.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Ан-148 вирушив у свій перший пасажирський рейс

Новий українсько-російський літак Ан-148 відправили в перший пасажирський рейс із Києва в Харків і назад. Перший пасажирський рейс Ан-148 виконає з Києва у Харків і повернеться в Київ. В аеропорту Бориспіль його зустрічатиме Прем'єр-міністр України Юлія Тимошенко. Голова ради директорів двигунобудівного підприємства БАТ «Мотор Січ» В'ячеслав Богуслаєв на засіданні міждержавної координаційної ради зі співробітництва між РФ і Україною в сфері авіадвигунобудування, яке відбувалося в Запоріжжі підкреслив:

«Ми цю машину вже демонстрували в Ірані, Лівії й готуємося представити на авіакосмічному салоні в Ле-Бурже у Франції, а потім на авіасалоні МАКС-2009 у підмосковному Жуковському».

Сукня для сироти

Протягом тижня в готелі «Україна» в Тернополі триватиме виставка-продаж виробів вихованців Бережанської і Коропецької шкіл-інтернатів. На ній виставлено вишивки, вироби з бісеру, дерева, ліплення. Ціну називатимуть самі автори, а допоможе їм у цьому спеціально створена комісія.

Громадська організація «Братерство сиріт», яку очолює Володимир Мазур, має на меті зібрати кошти для випускників інтернатів, котрі цього року планують вступати до вузів. А волонтери благодійної місії «Вифлеєм» збирають кошти для випускних суконь і костюмів вихованців Коропецької школи-інтернату. Вже придбано сім наборів (сукні, прикраси і взуття) для дівчат і чотири — для хлопців. Збирання коштів триває, передає наш власкор Любов ЛЕВИЦЬКА.

У Києві підтвердили перший випадок свинячого грипу

Перший випадок захворювання на новий грип H1N1 підтверджено в Україні. Про це вчора заявив головний санітарний лікар країни Олександр Біловол, котрий керує спеціальною урядовою комісією з питань виявлення нового вірусу. Нагадаємо, заражений прибув в Україну зі США транзитним рейсом через паризький аеропорт і 29 травня був госпіталізований у дев'яту клінічну лікарню Києва. Нині стан пацієнта оцінюють як задовільний. У лікарні також перебувають товариш, який зустрічав хворого, і таксист, котрий підвозив друзів з аеропорту.

За словами Біловола, походження вірусу визначать за допомогою лабораторних досліджень у міжнародній лабораторії ВООЗ у Лондоні. Головний санітарний лікар України додав, що результати аналізів будуть готові через два-три тижні, передають Podrobnosti.ua.

У відділенні Ощадбанку стався вибух.

Є постраждалі

У Мелітополі (Запорізька область) в одному з відділень Ощадбанку сталося кілька вибухів.

За останніми даними, постраждало 25 осіб. Як повідомив начальник прес-служби МНС України Ігор Кроль, шість постраждалих ішпиталізовано, один з них у важкому стані. 16 осіб звернулися по медичну допомогу. Заступник міського голови Олена Дубініна зазначила, що двоє з них — діти півтора і семи років. Серйозних травм, якщо не рахувати шоку, у малят немає. Решта потерпілих розподілена по відділеннях, троє знаходяться в операційних, двом загрожує ампутація. За словами завідувача міськздороввідділу Ігоря Маслово, не всі, хто звернувся в лікарню, мають фізичні травми, декого з психозами і невротами доправлено в неврологічне відділення міськлікарні № 2. На допомогу мелітопольським медикам на вертольоті прибула бригада фахівців із Запоріжжя.

► СТОР. 6

Микола ТОМЕНКО:
Добровільна відставка
Президента —
добро для України

Добровільна відставка Віктора Ющенка з поста Президента України позитивно вплине на подальший розвиток країни.

Таку думку висловив заступник Голови Верховної Ради України Микола Томенко коrespondенту УНІАН, коментуючи поширену в ЗМІ інформацію про те, що Президент може піти у відставку в разі створення нової коаліції.

За словами Миколи Томенка, якби Президент пішов на цей крок, то це було б позитивним рішенням, оскільки сьогодні більшість громадян вважають, що «історія з президентством Віктора Ющенка має завершитись».

«Якщо можливість створення нової коаліції стане для Президента додатковим аргументом, то нема в цьому проблеми, бо більш важливим є сьогодні оновлення політичної команди на чолі з Президентом», — вважає заступник Голови Верховної Ради.

Водночас, за словами М. Томенка, після відставки Президент стане звичайним пересічним громадянином з усіма наслідками, що з цього випливають.

«Тому не факт, що таке рішення буде Президентом прийняте», — сказав він.

Прес-служба
Верховної Ради України.

Земельну ділянку дозволять ділити

ПАРЛАМЕНТСЬКА ХРОНІКА

Ранкове засідання 2 червня

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

У першому читанні також прийнято урядовий проект закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо забезпечення права осіб, що утримуються під вартою, та засуджених осіб на безперешкодне листування з адвокатом. Запропонованим законопроектом передбачається запровадити норму щодо заборони перегляду кореспонденції адміністративними органами установ виконання покарань та місць утримання під вартою, яку засуджені та особи під вартою відправляють до адвоката і отримують від нього. Досі адміністрації СІЗО та тюрем переглядають усю кореспонденцію, яка надходить до підозрюваних у вчиненні злочинів та засуджених, однак, як стверджували виступаючи, це суперечить конвенції ООН про захист прав людини і основоположних свобод.

Схвалений у цілому урядовий проект закону про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо Державної спеціальної служби транспорту (367 «за») спрямований на усунення прогалин та суперечностей у чинному законодавстві щодо юридичної відповідальності особового складу та повноважень керівництва служби. За словами доповідача, заступника міністра транспорту та зв'язку Анатолія Климента, нині у складі Державної спеціальної служби транспорту проходять військову службу 4 053 особи. Під час виконання посадових обов'язків військовослужбовцями Держспецтрансслужби наявні випадки скоєння правопорушень, однак порядок притягнення до відповідальності законодавчо досі не врегульовано.

У цілому прийнято й урядовий законопроект про внесення зміни до статті 14 закону «Про державну службу спеціального зв'язку та захисту інформації» (349 «за»). Цей документ встановлює правові підстави для відшкодування витрат, пов'язаних із утриманням в навчальних закладах при достроковому розриван-

ні контракту на проходження служби (навчання) Держспецзв'язку та іншим центральним органам виконавчої влади шляхом звернення до суду.

Проект змін до деяких законів України щодо розвитку трудової діяльності засуджених, ухвалений у першому читанні, має на меті збільшити трудову зайнятість засуджених, поліпшити організацію їх професійного навчання та подальшу інтеграцію у суспільстві. Нині в установах виконання покарань перебуває близько 100 тисяч працездатних засуджених. Тоді як майже дві третини засуджених зовсім не мають роботи, а значна кількість засуджених лише епізодично забезпечуються роботою. Понад 50% засуджених складають особи віком до 30 років, які до засудження ніколи не працювали і не навчалися професії. Запропонований законопроект передбачає, що на підприємствах установ виконання покарань можуть бути розміщені замовлення закладів освіти, охорони здоров'я, житлово-комунального господарства та інших в обсягах, на які не розповсюджується дія закону «Про закупівлю товарів, робіт і послуг за державні кошти».

У першому читанні схвалено й два урядових проекти законів щодо державної системи цивільного захисту та про правові засади цивільного захисту (щодо державного нагляду за безпечним веденням робіт).

Проект закону в авторстві народного депутата Володимира Бондаренка про надання послуг, які сприяють виїзду фізичних осіб за кордон з території України або їх тимчасовому перебуванню за кордоном («Про недержавні еміграційні послуги») врегульовує порядок діяльності фірм-посередників — туристичних та шлюбних агентств, а також тих, що сприяють працевлаштуванню українських громадян за кордоном. Законопроект встановлює загальні правила та вимоги для діяльності таких фірм, визначає права та обов'язки суб'єктів еміграційних послуг, які спрямовані на дотримання прав осіб, які мають намір виїхати за кордон або уже там перебувають. Ці вимоги стосуються діяльності не лише вітчизняних, а й іноземних компаній.

Проект змін до закону «Про громадянство

України» (автор — народний депутат Олег Зарубінський), прийнятий у першому читанні, пропонує усунути колізії, які дозволяють подвійне громадянство та укоротити вимоги щодо українського громадянства. Адже за Конституцією в Україні існує лише єдине громадянство. Законопроект врегульовує питання добровільного отримання громадянством України громадянства іншої країни та позбавлення українського громадянства. Крім того, вбачається недоцільним встановлення переліку осіб, яким, як виняток, дозволяється мати подвійне громадянство. Таким чином, після прийняття проекту особи, яка автоматично набула іноземне громадянство, дозволитиметься збереження українського громадянства лише до того моменту, коли вона отримає і використовуватиме документи, що засвідчуватимуть іноземне громадянство.

За основу в першому читанні також ухвалено депутатські проекти законів про внесення змін до деяких законодавчих актів з питань мисливського господарства та полювання, охорони, використання і відтворення тваринного світу; про внесення змін до Кодексу про адміністративні правопорушення (щодо посилення заходів у боротьбі з браконьерством); про внесення змін до деяких законодавчих актів у сфері поводження з відходами; про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо прибережних захисних смуг.

Схвалено у першому читанні ще й законопроект щодо відповідальності за приховування факту перебування у громадянстві іншої держави або набуття такого громадянства (проект депутата Віктора Швеція). Відповідно до проекту, громадянин України, який набуває громадянство (підданство) іншої держави або держав, зобов'язаний протягом 30 календарних днів письмово повідомити про це будь-який з державних органів, які беруть участь у вирішенні питань громадянства. А за невиконання цих вимог пропонується встановити кримінальну відповідальність у вигляді штрафу або обмеження волі.

Депутати вітали із днем народження Юрія Крука, Олега Царьова і Дмитра Сандлера.

Юліана ШЕВЧУК.

Із виступів представників фракцій

Микола МАРТИНЕНКО, «Наша Україна—Народна самооборона»:

— Економічна криза залишається головною темою, та дозволю перефразувати булгаковського професора Преображенського: криза насамперед у головах політиків.

Рівень занепокоєння українців через кризу знизився. За півріччя вже на чверть менше людей вважає, що ситуація в країні погіршилася. Натомість майже чверть населення оцінює ситуацію, як стабільну, а більше 10% вважає, що вона покращується. Індекс споживчих настроїв зростає вже три місяці поспіль. Однак деяким нашим політикам адекватності вочевидь бракує. Вони малюють апокаліптичні картини сьогодення і майбутнього й іноді змагаються, хто більше налякає громадян. Але цифри показують, що українці не бояться цих страшилок.

На нас чекає напружена робота. На порядку денному Верховної Ради — більш як 100 економічних законопроектів, але акцентувати увагу хотів би на парламентських слуханнях з питань бюджетної політики на 2010 рік. Саме цей рік, вважають аналітики, стане роком виходу України з економічної кризи. Але само по собі це диво не станеться. І один із головних чинників подолання кризи — раціональне використання бюджетних ресурсів. Воно передбачає цільовий підхід до їх розподілу.

Микола ШЕРШУН, Блок Литвина:

— Здається, що в нашій країні окрім політичних суперечок і питань хто з ким і коли об'єднається, інших проблем просто не існує. І це не вина преси: журналісти пишуть те, про що говорять політики. А політики часто займаються політиканством, забувши про те, що обіцяли, ідучи на вибори. А обіцяли багато: гідні зарплати, умови життя, робочі місця. Обіцяли врятувати село і відродити національні святині. Але, опинившись у керівних кріслах, про обіцяне скоро забули. Як приклад наведу ситуацію, що склалася на Рівненщині. Йдеться про підтримку малого бізнесу, створення робочих місць. Там питання про видобуток бурштину вже довго не може зрушити з мертвої точки. Сьогодні, за офіційними даними, видобувається лише дві тонни бурштину, а проєктні потужності дозволяють переробляти до п'яти тонн сировини на рік.

Аналогічна ситуація склалася і в промисловості. Наприклад, хімічна галузь дає тисячі робочих місць нашим громадянам. А ось уже місяць, як через політичні баталії не працює одне з найбільших хімічних підприємств країни «Рівнеазот». Незважаючи на домовленості, цього року держава змінила правила гри

і практично не дозволяє підприємству купувати газ на вигідних умовах. Саме тому на «Рівнеазот» не працює п'ять тисяч людей, вимушені зупинити потужності. Запустити завод у найближчі місяці не вдасться, людей відправлятимуть у вимушені відпустки. Разом з тим очисні споруди «Рівнеазот» працюють на очищення каналізаційних стоків міста і забезпечення екологічної безпеки Рівного. Зупинка промислових потужностей підприємства призведе до екологічної катастрофи, а на її ліквідацію потрібні будуть мільярди гривень.

Дмитро ТАБАЧНИК, Партія регіонів:

— Економічна і політична криза злилися у системну кризу, і постає питання, чи збережеться країна, чи розпадеться і кане в історичне небуття. Цілком очевидно, що повністю розбалансована конфліктуюча між собою влада не спроможна подолати кризу і запропонувати заходи, без яких держава приречена.

Сьогодні у нас є історичний шанс розірвати порочний круг нагнітання напруженості між сходом і заходом України. У нас є ліки від найнебезпечнішої хвороби, яка вражає весь державний механізм. Ім'я йому велика коаліція. Під великою коаліцією маю на увазі не лише двофракційне утворення, як стверджують політичні аутсайтери, які ліплять усім ярлики змовників. Безумовно, Партія регіонів і БЮТ, як фракції, що володіють конституційною більшістю, повинні взяти на себе головну відповідальність перед виборцями, перед країною за подолання кризи і створення ефективної коаліції та її уряду. Але до такої коаліції необхідно залучити й інші фракції Верховної Ради, вони безумовно повинні бути представлені і в керівництві парламенту, і в уряді. Це важливо і для консолідації суспільства, і як щеплення від кулуарних змов. Ми зобов'язані сказати людям правду. Лише велика коаліція може об'єднати країну, може внести необхідні зміни до Конституції, без яких немислима ефективна робота уряду, без якої неможливо перемогти кризу. Ми зобов'язані переконати людей, що реформа державного устрою України необхідна.

Іван КИРИЛЕНКО, Блок Юлії Тимошенко:

— Кінець травня ознаменувався черговою істерією на давно набридлу замусовану тему — зради, змови, заколоту, перевороту, узурпації влади та інших страшилок. Це основа політичного зла в Україні: ще нічого немає, а вже всі трясуться і репетують. Не бійтеся і не трусіться — нічого подібного не буде. Але ми були і є, і будемо послідовними прихильниками чіткого врегулювання проблем політичної системи країни,

яка сьогодні себе вичерпала, гальмує розвиток економіки і суспільства, не кажучи вже про боротьбу з сучасними загрозамі і викликами. На наше глибоке переконання, наріжним каменем стабільного цивілізованого розвитку країни повинен стати перерозподіл реальної влади між центром і територіями на користь останніх. Максимум повноважень, владних функцій і фінансів необхідно передати в області, органам місцевого самоврядування, громадам. У цьому провідна суть наших конституційних пропозицій.

Яскравий приклад — нещодавня нарада з головами сільських і селищних рад. З ініціативи саме глави уряду Ю. Тимошенко до Києва прибули понад 10 тисяч керівників громад, які опікуються понад 70% території держави і більше третини її населення. Яке головне питання порушили сільські очільники? Що вони майже повністю позбавлені повноважень і важелів робити щось корисне для своїх односельців. До речі, у міських голів подібна ситуація, аналогічна і в обласних та районних радах. Вони майже нічого не можуть вирішити, адже абсолютна більшість областей в останні кілька років перебувають у прямій залежності від Києва, на субвенціях, субсидіях, дотаціях. Вони фактично позбавлені прав, а безправ'я породжує безвідповідальність.

Петро СИМОНЕНКО, Комуністична партія:

— Корупцію і кризу влади в Україні сьогодні неможливо розділити. Корупція — це суть олігархічної влади, яка обслуговує інтереси великого капіталу, а капітал відповідно щедро платить за послуги урядово-президентського «даху». Минулого тижня народні депутати-комуністи зустрічалися з виборцями в округах і на кожній зустрічі лунали найнепривабливіші слова на адресу Президента, уряду, місцевих адміністрацій, наводилися численні конкретні факти хабарництва на місцях. Народ ненавидить владу, повсюдно лунали вимоги рішучих дій із притягнення до відповідальності винних у горі та злиднях мільйонів. Підтримуючи ці вимоги, Компартія вимагає розглянути цього тижня питання про звільнення з обійманих посад міністрів оборони Єханурова, юстиції Оніщука, освіти Вакарчука, культури Вовкуна. Водночас люди прекрасно розуміють, хто є хто у владі. Більшість виборців підтримують пропозиції про внесення змін до законів, вимагаючи посилити відповідальність насамперед державних чиновників найвищого рівня за скоєні злочини, аж до застосування найвищої міри покарання.

Компартія внесла низку антикризових законопроектів, мета яких добитися того, щоб за злочинну бездарну економічну політику несли відповідальність ті, хто її проводить, а не громадяни України, які постраждали від фінансово-валютних махінацій і банківської мафії.

Олександра КУЧЕРЯВА.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Зони для грального бізнесу

БЮТ вимагає від Президента підписати закон про заборону грального бізнесу в Україні. Про це під час брифінгу заявив народний депутат від БЮТ **Валерій ПИСАРЕНКО**. Парламентарій нагадав, що цей закон перебуває у глави держави вже два тижні, і не виключає: Президент, швидше за все, готує на нього вето.

«Це свідчить про те, що Президент у змові з власниками цих бізнес-структур», — впевнений народний депутат. «Під час зустрічі у Ватикані з Папою Римським глава держави обговорював високі матерії, здоров'я нації, її майбутнє, мораль, цінності, але в нього на столі лежить закон, який і повинен забезпечити ось цю мораль і майбутнє нашої нації», — зазначив Валерій Писаренко. Він також розповів, що Кабінет Міністрів розробляє законопроект, в якому будуть визначені окремі зони в країні, де розміщуватимуться гральні автомати і казино. Швидше за все, це будуть степові зони країни, і їх буде не більше чотирьох.

Валерій Писаренко, народний депутат від БЮТ, заявив, що закон про заборону грального бізнесу в Україні вже два тижні лежить на столі Президента, але він не підписав його. Він зазначив, що закон повинен забезпечити мораль і майбутнє нашої нації. Він також розповів, що Кабінет Міністрів розробляє законопроект, в якому будуть визначені окремі зони в країні, де розміщуватимуться гральні автомати і казино. Швидше за все, це будуть степові зони країни, і їх буде не більше чотирьох.

Супроти широкої коаліції

Народний депутат від Партії регіонів **Інна БОГОСЛОВСЬКА** не підтримує ідею створення широкої коаліції. Про це вона заявила сьогодні журналістам на брифінгу.

Коментуючи свою позицію щодо неприйняття ідеї широкої коаліції, зокрема, обрання Президента в парламенті, народний обранець зазначила: «Це точно не

може робити той парламент, який обирався за іншими законами. Якщо цей парламент хоче змінити інституціональні речі в країні, то він повинен ці зміни запропонувати, а потім піти у відставку і дати можливість народу зробити вибір».

На її думку, для Партії регіонів ця коаліція важлива як квиток у владу, а для БЮТ, у першу чергу, змінами до Конституції, тому що ця сила розуміє: є всі шанси втратити владу.

Інна Богословська розповіла, що збирається очолити групу протесту для запобігання змови між БЮТ і ПР. «Щоб внести зміни до Конституції, необхідно провести дві сесії Верховної Ради. Я впевнена, що тисячі людей, які звертаються до мене як до людини, котра є бійцем і може відстояти інтереси суспільства, підтримають те, що саме я очолюю групу протесту, і це будуть тисячі людей», — сказала вона.

Виставка-застереження

У Верховній Раді відкрилася виставка

«Сила спілкування проти тютюну», організована компанією «Пфайзер» спільно із Європейськими раковими лігами. Вона показує приклади фотографій-застережень, які використовуються в різних країнах Європи і світу на пачках сигарет, та наголошує, наскільки важливіми можуть бути сильні та потужні образи у боротьбі проти тютюну в Європі та світі.

Народний депутат від ПР

Леся Оробець, Юрій Мірошніченко, Олег Ляшко, Тетяна Бахтеєва під час брифінгу.

Юрій Мірошніченко під час брифінгу нагадав, що Верховна Рада в першому читанні вже прийняла законопроект №2110, за яким на пачках сигарет повинні міститися картинки-попередження, які займатимуть 50 відсотків площі з обох боків. «Ми приймемо цей закон у другому читанні, і впевнений, що всі фракції нас підтримають», — зазначив він. Окрім того, народний обранець розповів, що найближчим часом внесемо зміни до Закону «Про рекламу». Це заборона у всіх формах і випадках реклами тютюнових виробів. «Ми цього не залишимо поза увагою», — наголосив Юрій Мірошніченко.

У свою чергу Олеся Оробець сказала, що такі виставки — спроба вбити міф, що куріння — це круто і модно. «В парламенті палять багато тх, але сподіваюсь, що буде ще більше тих, хто підтримає цей законопроект», — зазначила вона.

Сергій МЕЛЬНИК.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Вдаримо по кризі виборами!

Сучасні прикмети говорять: якщо навколо одні анголи — значить, почалася виборча кампанія. І хоча наразі це не конституційний старт чергової президентської чи позачергової парламентської виборчої кампанії, динаміка громадського життя переконливо засвідчує: вітчизняний «політичний Олімп» актуалізує себе саме в режимі електоральної кампанії. Ті можновладці, які ще вчора не знали, з якого боку підійти до економічної кризи в країні, раптом «запрацювали» у справжньому «антикризовому» темпі — без відпусток, лікарняних і вихідних. «На-гора» видаються десятки необхідних країні рішень та ініціатив.

Дочекалися урядового «антикризового пакета» і підприємці, які, здавалось, остаточно віддані державою «на відкуп» фінансово-економічній кризі. «Вірю: коли впали на коліна гіганти — малий та середній бізнес зможе врятувати економіку», — оптимістично заявила Прем'єр-міністр, представляючи в Українському домі пакет із 27 постанов та законопроектів. Так, не минуло й дев'яти кризових місяців, як вітчизняні підприємці «випросили» в Кабміну мораторій на перевірки з боку державних контролюючих органів до 2011 року. Тепер позапланові перевірки, якщо їх не вимагає саме підприємство або споживачі його продукції, заборонені постановою уряду. Планово теж не будуть перевіряти нікого, окрім тих підприємств, виробництва яких екологічно небезпечні.

За словами президента УСПП Анатолія Кінаха, існує ризик того, що на практиці ця постанова залишиться звичай-

ною декларацією добрих намірів. «Ми всі якось забули, що підприємницькій громаді одного разу вже вдалося обмежити кількість неконтрольованих державних перевірок, причому — на законодавчому рівні, який має вищу юридичну силу, ніж урядова постанова, — каже він. — Однак відразу після прийняття парламентом в 2007 році Закону України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності» всі державні контролюючі інстанції почали докладати неабияких зусиль, щоб «вивести» себе зі сфери його дії шляхом внесення змін до інших законодавчих актів». Таким чином, мораторій, прийнятий у спосіб постанови, може хіба що «морально» впливати на державні органи, які мають законні повноваження здійснювати перевірки підприємств. Анатолій Кінах запевняє: «Постанови уряду можуть внести певні протиріччя в і без того суперечливе законодавство України.

Ті з них, які регулюють взаємовідносини держави і підприємців окремих галузей, — працюватимуть, але інші повторять те, що було раніше». Зокрема, ті, які визначають перелік дозвільних документів на ведення бізнесу та встановлюють порядок використання електронного підпису в звітності підприємств, є звичайним дублюванням прийнятих в 2006 та 2008 роках законів України «Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності» та «Про електронний підпис», а постанова, якою скасовуються талони до посвідчення водія, йде просто навздогін за повсякденною практикою, адже наявність в Україні електронного реєстру правопорушень зробила паперові носії інформації зайвими.

Крім того, відповідно до оцінок експертів Українського союзу промисловців і підприємців, за «частоклом» гучних заяв та закликів, які приготували для представників малого і середнього бізнесу, знову схвалилися заходи, що прямо погіршують умови ведення бізнесової діяльності. Зокрема, замість очікуваного дрібними підприємцями урядового мораторію на підвищення розміру податків і зборів, Кабмін запропонував прийняти в незаконний спосіб та економічно необґрунтований додатковий платіж до Пенсійного фонду, розміром від 120 до 208

гривень. А під гарне гасло щодо спрощення процедури ліцензування підприємницької діяльності в Україні уряду вдалося «протягнути» подовження суми вартості ліцензій для підприємств. А ініціатива Кабінету Міністрів стосовно введення для національного виробника обов'язкової платні за те, що він пропонує споживачеві свою продукцію у відповідній упаковці, як це робить увесь цивілізований світ, — узагалі не потребує коментарів.

Водночас виникає запитання — нащо ж проводити помпезні зібрання, за підсумками яких гора «народжує» чергову «мишу»? Відповідь на це запитання слід шукати не в економічній, а в політичній площині. Симптоматично, що слово «вибори» лунало й на початку, і по завершенні зібрання підприємців в Українському домі, але прикро, що влада в час кризи не знайшла для підприємців — тих, хто сьогодні реально забезпечує виживання народного господарства, — інших слів, окрім передвиборних гасел. Єдиним позитивом останнього часу в країні є хіба що те, що слово «криза» ми чуємо дедалі рідше. Схоже, виборча кампанія у розумінні чинного прем'єра України і є саме тим антикризовим інструментом, який допоможе виправити наслідки світової економічної рецесії у країні. Тож, вдаримо по кризі виборами!

Руслан ПЕТРЕНКО.

У травні 2009 року «Голос України» опублікував такі закони:

6 травня, №82

Закон України «Про ратифікацію Сінгапурського договору про право товарних знаків», №1263-VI.

7 травня, №83

Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України у зв'язку з прийняттям Закону України «Про свободу пересування та вільний вибір місця проживання в Україні», №1276-VI.

Закон України «Про внесення змін до деяких законів України», №1255-VI.

Закон України «Про внесення змін до деяких законів України щодо забезпечення справності і модернізації озброєння та військової техніки Збройних Сил України», № 1256-VI.

8 травня, №84

Закон України «Про внесення змін до

деяких законів України щодо удосконалення структури та функціонування податкової міліції та соціального захисту її працівників», №1249-VI.

Закон України «Про ратифікацію Угоди між Кабінетом Міністрів України та Урядом Федеративної Республіки Бразилія про наукове і технологічне співробітництво», №1261-VI.

Закон України «Про ратифікацію Угоди між Урядом України та Урядом Сполучених Штатів Америки про співробітництво у сфері науки та технологій», №1262-VI.

Закон України «Про ратифікацію Меморандуму про взаєморозуміння між Кабінетом Міністрів України та Організацією з безпеки і співробітництва в Європі щодо проекту ОБСЄ — Україна стосовно утиліза-

ції запасів меланжу (компонента рідкого ракетного палива)», №1264-VI.

13 травня, №85

Закон України «Про внесення змін до деяких законів України щодо повноважень Конституційного Суду України, особливостей провадження у справах за конституційними зверненнями та недопущення зловживань правом на конституційне подання», №1168-VI.

30 травня, №99

Закон України «Про внесення змін до Закону України «Про оздоровлення та відпочинок дітей», №1401-VI.

Закон України «Про внесення змін до статті 2 Закону України «Про державну підтримку та особливостей функціонування дитячих центрів «Артек» і «Молода гвардія», № 1341-VI.

Про ратифікацію Угоди між Кабінетом Міністрів України і Урядом Республіки Корея про торговельне судноплавство та Протоколу щодо Угоди між Кабінетом Міністрів України і Урядом Республіки Корея про торговельне судноплавство

Верховна Рада України **постановляє:** Угоду між Кабінетом Міністрів України і Урядом Республіки Корея про торговельне судноплавство та Протокол щодо Угоди між Кабінетом Міністрів України і Урядом Республіки Корея про торговельне судноплавство, підписані 20 жовтня 2005 року в м. Києві, ратифікувати.

Президент України В. ЮЩЕНКО.

м. Київ, 20 травня 2009 року.
№ 1357-VI.

Постанова Верховної Ради України

Про звіт Тимчасової спеціальної комісії Верховної Ради України з моніторингу стану ліквідації наслідків стихійного лиха, що сталося 23—27 липня 2008 року у Вінницькій, Івано-Франківській, Закарпатській, Львівській, Тернопільській та Чернівецькій областях

Заслухавши та обговоривши звіт Тимчасової спеціальної комісії Верховної Ради України з моніторингу стану ліквідації наслідків стихійного лиха, що сталося 23—27 липня 2008 року у Вінницькій, Івано-Франківській, Закарпатській, Львівській, Тернопільській та Чернівецькій областях, Верховна Рада України **постановляє:**

1. Звіт Тимчасової спеціальної комісії Верховної Ради України з моніторингу стану ліквідації наслідків стихійного лиха, що сталося 23—27 липня 2008 року у Вінницькій, Івано-Франківській, Закарпатській, Львівській, Тернопільській та Чернівецькій областях, (далі — Тимчасова спеціальна комісія), взяти до відома.

2. Тимчасовій спеціальній комісії направити звіт Президенту України, Кабінету Міністрів України, Раді національної безпеки і оборони України, відповідним обласним державним адміністраціям.

3. Кабінету Міністрів України: забезпечити координацію роботи Головного контрольно-ревізійного управління України, Міністерства внутрішніх справ України за участю Генеральної прокуратури України щодо перевірки використання державних коштів, виділених на ліквідацію наслідків стихійного лиха, що сталося 23—27 липня 2008 року у Вінницькій, Івано-Франківській, Закарпатській, Львівській, Тернопільській та Чернівецькій областях;

за результатами проведеної перевірки вжити відповідних заходів для усунення виявлених порушень та вирішити питання щодо персональної відповідальності голів обласних державних адміністрацій та інших посадових осіб, відповідальних за цільове використання державних коштів, виділених на ліквідацію наслідків стихійного лиха, що сталося 23—27 липня 2008 року у Вінницькій, Івано-Франківській, Закарпатській, Львівській, Тернопільській та Чернівецькій областях;

внести пропозиції щодо змін до Закону України «Про Державний бюджет України на 2009 рік» стосовно надання субвенцій обласним бюджетам Вінницької, Івано-Франківської, Закарпатської, Львівської, Тернопільської та Чернівецької областей, місцевому бюджету м. Чернівці для остаточного розрахунку за виконані в 2008 році роботи з ліквідації наслідків стихійного лиха та передбачити кошти на перехідні незавершені об'єкти в межах затверджених кошторисних призначень.

4. Генеральній прокуратурі України, Міністерству внутрішніх справ України та Головному контрольно-ревізійному управлінню України про результати передбаченої пунктом 3 цієї Постанови перевірки поінформувати Тимчасову спеціальну комісію не пізніше 1 червня 2009 року.

5. Тимчасовій спеціальній комісії продовжити роботу відповідно до завдань, передбачених Постановою Верховної Ради України від 23 вересня 2008 року № 572-VI «Про утворення Тимчасової спеціальної комісії Верховної Ради України з моніторингу стану ліквідації наслідків стихійного лиха, що сталося 23—27 липня 2008 року у Вінницькій, Івано-Франківській, Закарпатській, Львівській, Тернопільській та Чернівецькій областях», до 15 липня 2009 року.

6. Ця Постанова набирає чинності з дня її прийняття.

Голова Верховної Ради України

В. ЛИТВИН.

м. Київ, 22 травня 2009 року.
№ 1409-VI.

У зв'язку з виключенням із списків вважати недійсними посвідчення помічників-консультантів народного депутата України Бірюка Л. В.:

Мальченка Олександра Андрійовича (номер посвідчення 287/07),

Коломійця Євгенія Віталійовича (номер посвідчення 287/14).

Управління кадрів.

Ми повинні навчитися поважати тих, кому зобов'язані життям і незалежністю

ДО ПАРЛАМЕНТСЬКИХ СЛУХАНЬ

Сьогодні пройдуть парламентські слухання на тему: «Про соціальне, медичне і пенсійне забезпечення ветеранів війни і святкування 65-річчя Перемоги у Великій Вітчизняній війні 1941—1945 рр.». Їх ініціював народний депутат Валерій Коновалюк (Партія регіонів).

— Валерію Іллічу, ви завжди обстоювали інтереси військових людей, у тому числі й ветеранів. На жаль, тема Великої Вітчизняної війни хоч і актуальна, однак не дуже популярна серед молодих політиків. Чому вона вас зацікавила?

— Люди в погонах, ветерани збройних сил, правоохоронних органів, спецслужб, завжди ставали на захист своєї батьківщини і чесно виконували свій обов'язок. Перемога в цій найтяжкішій війні була досягнута всіма — й тими, хто воював, і тими, хто працював у тилу. Я 15 років шукаю могили свого діда Терещенка Сави Савелійовича, який загинув, визволяючи Київ. Я уважно стежу за тим, що нині відбувається в нас у країні. І до закликів про знищення пам'ятників радянським воїнам на Західній Україні не можу ставитися спокійно. І, скажімо, так різко відреагувати на рішення Львівської облради про знесення пам'ятника радянському воїну-визволителю в Стрії мене насамперед змусило почуття образи за людей, думкою, яких, у кращому разі, намагаються маніпулювати. А власне кажучи, нею ніхто не цікавиться. Звичайно, щоб прибрати пам'ятник за рішенням більшості депутатів — багато розуму не треба. І що варто здолати ветеранів, котрі вийшли з протестом у центр Львова. Але цей крик душі людей похилого віку нікого чомусь не схвилював. А от те, що за такі вчинки можна одержати «червону картку» від УЄФА, це дратує. Деякі російські політики поспішили назвати знесення пам'ятників радянським воїнам на Львівщині ляпасом Росії. А мені здається, що це ляпас десяткам тисяч українців, які воювали, які чекали визволення від фашистської оку-

пації. Якщо говорити про патріотизм, потрібно добре подумати, чому багатьом молодим людям байдуже, хто на чий стороні воював. Сьогодні вони байдуже дивляться, як знищують пам'ятники радянським солдатам, а завтра кон'юнктура поміняється...

— Але ставлення до воїнів ОУН-УПА, зокрема на сході країни, не зовсім справедливе. Адже відкриваються архіви КДБ, є багато свідчень, протилежних тим, про які написано в радянських підручниках історії...

— Мені здається, все, що відбувається сьогодні, — це спроба переписати історію, перекрутити розуміння не тільки великого подвигу наших воїнів, а й зробити так, щоб надалі всі сприймали основних учасників цієї війни тільки в особі воїнів ОУН-УПА. Для тих, хто справді боровся з фашизмом, у законі про ветеранів війни чітко визначено соціальні пільги та правові можливості. Але ті, хто боровся з Радянською армією, стріляв у спину солдатам, ніколи не мають не тільки в народній пам'яті, а й у контексті державної політики одержати сьогодні ті самі права, що й наші дорогі ветерани.

— Як ви плануєте відстоювати в парламенті їхні інтереси?

— Днями у Верховній Раді буде створено міжфракційне депутатське об'єднання «Справа честі», яку обстоюватиме інтереси ветеранських організацій. У нашому зверненні так і записано: «Ми, ті хто служив у бойових армійських частинах, хто пріоритетним для себе обрав боротьбу за права кадрових військових і військовослужбовців, звільнених у запас, вважаємо своїм професійним обов'язком і справою честі без ідеологічних розбіжностей об'єднатися в ім'я майбутньої перспективи розвитку української армії». Також буде внесено пакет законопроектів, що підтвердить їхній соціальний статус. Сьогодні це як ніколи дуже актуально — адже Україна переживає непростий час. А об'єднання зусиль усіх ветеранських організацій дасть змогу захистити не тільки свої інтереси, а й інтереси громадян країни. Ми зобов'язані зробити все, щоб не тільки 9

Травня, у день святкування Великої Перемоги, але і щодня ветерани відчували турботу і повагу з боку держави.

— Валерію Іллічу, тема соціального забезпечення ветеранів війни дуже актуальна і болюча. Чого ви очікуєте від слухань?

— В умовах фінансової кризи в Україні найбільше страждають люди похилого віку. Серед них чимало тих, хто пережив жахи Другої світової. Час безжально забирає їхні життя. І державна політика із захисту цих людей потребує нових підходів, особливо з огляду на їхній вік і стан здоров'я. Програми із захисту ветеранів за 2007—2008 рр. були значно недофінансовані урядом та Міністерством праці й соціальної політики України. І незважаючи на кількаразові визнання КСУ неконституційними положень закону про держбюджет щодо припинення або обмеження гарантій, визначених Законом «Про статус ветеранів війни, гарантії їхнього соціального захисту», така практика продовжує масово здійснюватися. Невиконання соціальних зобов'язань підриває довіру до країни. А встановлення розміру щорічної соціальної допомоги нижче рівня, передбаченого законодавством, змушує ветеранів звертатися до судових інстанцій. До речі, сума, що вже підлягає до виплати за рішенням судів, сягнула більш як 130 мільйонів гривень. Крім того, в бюджет наступного року потрібно включити рядок фінансування пе-

репоховання останків загиблих воїнів. Війна не закінчена, поки не похований останній солдат. На цих слуханнях ми визначимо річну програму підтримки ветеранів і дітей війни, зробимо ревзію і знайдемо ресурси та можливості, щоб усі закони в цій сфері виконувалися, у тому числі й закон про дітей війни. Для цього потрібно мати не тільки бажання, а й почуття синовнього обов'язку. Є події, над якими не владний час. Хоч би скільки минуло років з моменту останнього пострілу, для сотень тисяч учасників бойових дій, їхніх дітей і онуків історія цієї війни не може бути абстрактною темою. Громадяни України повинні пишатися своєю країною, а для цього ми маємо навчитися поважати тих, кому зобов'язані життям і незалежністю.

Записав Леонід ПІДЛУЖНИЙ.

Фото прес-служби депутата.

Валерій Коновалюк під час зустрічі з ветеранами.

Петро ГАСЮК: «Транскордонне співробітництво досі не розглядається як інструмент регіонального розвитку»

Народний депутат вбачає в такій співпраці великі перспективи для регіонів

Депутат фракції БЮТ Верховної Ради України Петро Гасюк взяв участь у Міжнародній конференції «Україна у сучасному вимірі транскордонного співробітництва. Нові можливості для регіонів», яка відбулася 21—22 травня в Ужгороді. Про конференцію, її перебіг та результати — ексклюзивна інформація з перших вуст.

— Петре Петровичу, який був статус конференції?

— Про це свідчить рівень учасників заходу. Це — представники Кабінету Міністрів України, Верховної Ради, Президентського секретаріату, політичних партій, всеукраїнських громадських організацій, а також депутати, експерти, представники Чернівецької, Одеської, Вінницької, Закарпатської, Волинської областей. Також у роботі конференції взяли участь президент транскордонного регіону Нідерланди-Німеччина EUREGIO, член правління Асоціації європейських транскордонних регіонів та президент Асоціації європейських транскордонних регіонів.

— Яка ваша роль у цьому заході?

— Я мав на ньому доповідь — як голова підкомітету з питань регіонального та транскордонного співробітництва Комітету Верховної Ради України з питань європейської інтеграції. Тема доповіді — «Стан законодавчого та нормативного забезпечення транскордонного співробітництва».

— Що було головним у програмі конференції?

— Обговорення сучасного стану та перспектив розвитку транскордонного співробітництва на східному кордоні Європейського Союзу. Серед тем конференції обговорювали питання участі Румунії, Польщі, Словаччини, Угорщини, Молдови та України у транскордонному співробітництві, питання екосистем прикордонних територій, малого прикордонного руху, стану законодавчого та нормативного забезпечення транскордонного співробітництва тощо.

— На чому наголошували ви у своїй доповіді?

— Зупинився, наприклад, на історії розвитку транскордонного співробітництва в нашій країні — зокрема, на тому, як це питання регламентувалося законом, починаючи від 1993 р., коли Верховна Рада ратифікувала Європейську Рамкову конвенцію про транскордонне співробітництво між територіальними общинами або властями (Мадрид, 1980), яка дає уніфіковану базу різним формам транскордонних зв'язків регіонів, сприяє гармонізації національних законодавств у цій сфері. Далі аж у 2004-му Верховна Рада України ратифікувала Додаткові протоколи до цієї Рамкової конвенції (№1 та №2), причому Другим додатковим протоколом вводиться поняття «Міжтериторіальне співробітництво».

Тоді ж, у червні 2004-го, Верховна Рада України ухвалила Закон «Про транскордонне співробітництво», який визначає правові, економічні та організаційні засади транскордонного співробітництва. У законі визначені термінологія, мета та принципи транскордонного співробітництва, сфери та організаційні форми його

го, а також повноваження його суб'єктів. Деякі розділи в законі присвячені державній фінансовій підтримці розвитку транскордонного співробітництва, поряд з коштами державного та місцевих бюджетів, може використовуватися міжнародна технічна допомога.

— Отже, в Україні з транскордонним співробітництвом усе чудово?

— На жаль, ні. Експерти (і я їх у цьому підтримую, на чому й наголосив у своїй доповіді), виділяють такі недоліки закону: транскордонне співробітництво не розглядається як інструмент регіонального розвитку та складова регіональної політики; спрощене розуміння транскордонного співробітництва як інструмента економічної співпраці, що виявилось у передачі координаційних функцій у сфері транскордонного співробітництва центральному органу виконавчої влади у сфері економіки, тобто Міністерству; механізми державної фінансової підтримки транскордонного співробітництва недосконалі; крім того, не враховуються зміни у механізмі підтримки проектів транскордонного співробітництва з боку Європейського Союзу (за правилами нових програм транскордонного співробітництва отримувач допомоги має профінансувати не менше 10% вартості проекту, тобто впроваджено принцип співфінансування).

— Недосконалий закон потрібно змінювати.

— Саме так, і робота в цьому напрямі триває. Ці проблемні питання обговорювали на парламентських слуханнях на тему: «Про інтенсифікацію співробітництва України з ЄС у рамках єврорегіонів та перспективи транскордонного співробітництва». За їх результатом, зокрема, Кабінету Міністрів рекомендували розробити оптимальний механізм координації транскордонного співробітництва, виходячи з того, що політика транскордонного співробітництва є невід'ємною частиною загальнодержавної політики регіонального розвитку. Крім то-

го, народні депутати рекомендували уряду визначити оптимальні механізми співвиконання та співфінансування проектів з міжнародних, державних, регіональних, місцевих та інших джерел. На виконання рекомендацій в уряді розроблено проект закону про внесення змін до чинного законодавства, де передбачається передача функцій координації до Мінрегіонбуду (за участі Мінекономіки та МЗС), а також вводяться поняття співфінансування проектів транскордонного співробітництва при використанні міжнародної технічної допомоги. Нині законопроект готується до розгляду в сесійній залі.

— А чи є якісь державні програми з цього питання?

— Не можу не згадати про Державну програму розвитку транскордонного співробітництва на 2007—2010 рр., затверджену постановою КМУ в грудні 2006 року. Ця Програма, серед іншого, встановлює перелік проектів транскордонного співробітництва, яким надають державну фінансову підтримку (таких проектів 16). До того ж у липні 2008-го на засіданні КМУ була схвалена нова концепція державної регіональної політики. Однак чинною поки що залишається редакція Концепції, затверджена Указом Президента України в травні 2001-го.

— Що найбільше гальмує розвиток транскордонного співробітництва в країні?

— Можна багато говорити про недосконалість нашої нормативно-правової бази, про те, що у країнах ЄС закони про транскордонне співробітництво взагалі відсутні. Проте найважливіший крок до комплексного вирішення проблем, які гальмують транскордонне співробітництво, — проведення адміністративної реформи, що розширить повноваження регіональних та муніципальних органів влади, зокрема, у сфері бюджетних відносин.

— Які форми транскордонного співробітництва вважаєте перспективними ви особисто?

— Найбільш перспективними й ефективними мені видаються транскордонні кластери — галузеві-територіальні добровільні об'єднання підприємницьких структур, що тісно співпрацюють як між собою для досягнення оптимізації виробничих процесів і економічних результатів, так і з науковими, інноваційними, громадськими та владними інституціями з метою підвищення конкурентоспроможності і, тим самим, сприяння соціально-економічному розвитку регіону. Моя точка зору ґрунтується на самій природі утворення цього виду територіально-галузевого об'єднання, найважливішим показником діяльності якого є висока конкурентоспроможність та, відповідно, стійкість до глобалізаційних викликів. У теорії й практиці кластерної економіки добре відомо, що стійкі конкурентні переваги національної економіки можуть базуватися лише на міцних конкурентних перевагах її окремих галузевих кластерів.

— Яке слово ви вважаєте ключовим при визначенні перспектив і можливостей транскордонного співробітництва?

— Я б сказав, що це слово — «спільно». Адже транскордонне співробітництво — це СПІЛЬНІ дії, спрямовані на встановлення і поглиблення економічних, соціальних, науково-технічних, екологічних, культурних та інших відносин між територіальними громадами, їх представницькими органами, місцевими органами виконавчої влади України та територіальними громадами, відповідними органами влади інших держав у межах компетенції, визначеної їх національним законодавством. А разом — громаді з владою, різним напрямом громадської діяльності — можна досягти дуже великих результатів. Того і прагнемо.

Сергій СУЛИМА.

На знімку: депутат фракції БЮТ Верховної Ради України Петро Гасюк.

До чого тут Україна, пане міністре?

ТЕМА

Народні депутати усе-таки мають намір у Франкфурті-на-Майні з'ясувати деталі скандалу з Юрієм Луценком, спричиненого ним в аеропорту цього міста. Успереч тому, що тамтешня поліція не дала на це згоди, оскільки нового до відомих фактів додати не може.

Таку інформацію оприлюднили українські ЗМІ. Що може змінити уже запізнілий, але дуже дорогий для платників податків візит наших важливих персон до Німеччини? Сам фігурант справи, судячи із заяв у пресі, почувається мало не переможцем. Та підкидає сусільству інформацію, що франкфуртські поліцейські перед ним вибилися. А також начебто про «виграні» ним суди проти газети «Більд», яку, за його словами, земельний суд Берліна зобов'язав оприлюднити спростування.

Незрозуміло чому, але чимало українських ЗМІ вислухали одну причетну до скандалу сторону — пана міністра, та, повіривши йому на слово, опублікували лише його версію подій. Замість того, щоб одержати інформацію з перших рук: франкфуртської поліції, земельного суду Берліна та газети «Більд», представники прес-служб яких надають її на першу вимогу. Тоді картина була б іншою, ніж від пана Луценка.

За збігом обставин спостерігала за розвитком скандалу

там, де він відбувався: спочатку навіть не повірила, що таке могло бути. Але після оприлюднення самим Луценком факту, що він «не стримався» й розказав німцям, що почім, згадавши і «дітей Гітлера», і «право, здобуте 45 року», і домашніх тварин, які породили свинячий грип, уже не дивувалася, що після цього його в наручниках тягнули до поліційного відділку: чинити опір стражам порядку тут не рекомендовано, як, утім, і в будь-якій іншій країні.

Тим часом сам Юрій Луценко власну провину спростовує: у такий спосіб захищав сина. Чому його ні сіло ні впало потрібно було захищати — збагнути важко: упродовж багатьох років чимало мандрувала, в тому числі, й через аеропорт Франкфурта-на-Майні, але нічого схожого жодного разу не траплялося бачити. Так, правила поведінки пасажирів тут трохи жорсткіші, ніж деінде, що можна зрозуміти: аеровокзал щодень пропускає тисячі людей, безпека яких має бути понад усе. Тому й пасажирів у «пляшку» не лізуть. Нашому

міністру внутрішніх справ ці правила не менш відомі. Чого йому забракло, щоб їх дотримуватися? Але чи нам не знати наших начальників з їхніми провінційними амбіціями...

За нормами етики цивілізованої людини, цей скандал огидний — з огляду на всі його аспекти. І хотів Луценко того, чи ні, а по іміджу країни шмагонув добряче. А чому не бачить у тому власної вини, натомість звинувачуючи вже не лише «Більд», а й українські ЗМІ в «перекрученні» фактів? Бо чудово знає, що йому нічого не загрожує: довести навіть його нетверезий стан неможливо. Адже тест на наявність алкоголю у крові не проводився: пан міністр захистився дипломатичним паспортом.

Той само дипломатичний статус захищає його у проведенні слідчих дій, у тому числі й депутатського розслідування: поліція Франкфурта-на-Майні не має права надавати українській стороні документи без згоди самого... Луценка. Чи варто сумніватися, що її він ніколи не дасть? Ну а щодо моралі, коли чиновник високого рангу, бодай причетний до негідного вчинку, має піти у відставку, то вона в пана Луценка вочевидь своя...

Тим часом речник міністерства внутрішніх справ федеральної землі Гессен категорично спростовує, що керівники відомства офіційно вибачилися перед українським міністром: для цього

не було підстав. І вкотре підтвердив: «Правопорушення, скоєне паном Луценком, зафіксоване в установленому порядку, а всі факти, викладені у газеті «Більд», мали місце — крім інформації про кількість проміле у його крові».

До газети «Більд» позивається і син пана Луценка. Власне, щодо одного лише рядка — тієї його частини, де йдеться про проміле: «Під час тесту на вміст алкоголю в крові співробітник, що здійснював перевірку, сказав: «Тут не менш, ніж три проміле». Суд зобов'язав видання або подати апеляцію на позов, або оприлюднити свою точку зору на обвинувачення Луценка-молодшого. Факт хуліганства та лайки на адресу службовців і поліцаїв позивач не оспорує. Тож про спростування взагалі не йдеться...

І насамкінець: на початку скандалу пан Луценко просив не оприлюднювати відеозапис з місця події, мовляв, який вигляд матиме... Україна — держава з мало не 50-мільйонним населенням, якщо її міністра покажуть у наручниках, і що його тягнуть до поліційного відділка? Справді, неприваблива картина. Тільки до чого тут Україна, пане міністре?

Валентина ПИСАНЬСКА.

Кома обернулася крапкою. На житті

Дві «знакові» смерті збіглися в часі. В ніч на 30 травня в ДТП загинув заслужений тренер України, екс-депутат Голосіївської райради столиці Володимир Кисіль. А буквально через день після шести років перебування в комі у госпіталі МВС помер генерал-полковник Едуард Фере, колишній багатолітній шеф Головного управління кримінального розшуку і колишній керівник апарату міністерства (за Юрія Кравченка). «Старожили» міліцейського відомства розповідають, що за рівнем впливовості та поінформованості «Дід», чи, як його ще шанобливо називали, «Дідусь», давав фори міністру. «Він був всемогутнім, справжнім сірим кардиналом, — зауважив колись при нагоді авторові цих рядків один із працівників міністерства. — «Дід» не завжди навіть міністрові звітував про свої дії і накази...»

Свого часу в пресі і навіть у виступах з парламентської трибуни обох цих людей прив'язували до «справи Гонгадзе»: гене-

рала вважали одним з найважливіших свідків зникнення журналіста. За популярною тоді версією, начебто саме через Едуарда Фере та його високопоставленого друга Юрія Дагаєва замовники передали Олексію Пукачу, нині «заочно» звинуваченому у вбивстві Георгія, наказ на «санацию» Гонгадзе. Тренеру (в багатьох масмедіа він кваліфікувався як кримінальний авторитет, що цікаво, також на псевдо «Дід»), точніше, його «групі» певний час приписували сумнівний «подвиг» викрадення журналіста. Що, до речі, активно спростовував не тільки сам Кисіль, а й не підтвердило слідство.

Не підтвердило воно, втім, як і не спростувало, особистої участі «Діда» у «справі Гонгадзе». Влітку 2003 року, коли слідча група нібито вийшла на виконавців убивства, з обома генерал-полковниками трапилося нещастя — вони несподівано і майже синхронно захворіли. Едуард Фере впав у кому в рідному госпіталі, а Юрія Дагаєва не порятували навіть закордонні медики — на чужині він розпрощався і з гріховним світом, і з цікавістю слідчих.

Генпрокуратура робила неодноразові спроби допитати сановитого пацієнта гос-

піталю, але щоразу натрапляла на невдачу: кома найнадійніше охороняла Едуарда Вадимовича від небажаних візитерів. Усі попередження з Різницької про експертизу стану здоров'я «свідка Фере» розбивалися об песимістичні прогнози медиків: хворий ніколи не вийде з безнадійного стану, в нього відмерла кора головного мозку...

Як бачимо, вони мали рацію. Версії через обставини залишилися на рівні пліток. Офіційно ніхто не довів, що два впливові міліцейські генерали причетні до зникнення Гонгадзе. Дагаєв і Фере, якщо й були поінформовані про його «загадкові обставини» чи так само загадкове ДТП, в якому загинув В'ячеслав Чорновіл, уже ніколи нічого не розкажуть. Пукач зник... Дорога до істини обростає колюччям, як центральний майдан мертвої Прип'яті. Й усі версії про замовників — попри «аналітику», і «переконливі» факти дослідників цієї історії — залишаються просто гіпотезами авторів. До справедливого і доказового судового вердикту вони мають таке саме відношення, як перебування в комі до участі в бальних танцях. На жаль...

Людмила КОХАНЕЦЬ.

Нас розсудить давній знайомий

Футбол. Наступної суботи в Загребі збірна України зіграє відбірний матч Чемпіонату світу-2010 проти хорватів. Наша команда ще в понеділок на динамівській базі в Кончі-Заспі почала підготовку до цього відповідального іспиту. А вчора наставник українського колективу Олексій Михайличенко спілкувався з представниками ЗМІ. Після прес-конференції журналісти мали змогу певний час спостерігати заняття національної команди.

Відомо, що матч на стадіоні «Максмир» у столиці Хорватії обслуговуватиме норвезька бригада арбітрів на чолі з Тер'є Гауге. Допомогатимуть йому латисьмени Стейнар Голвік та Кім Галлунд. Обов'язки четвертого рефери виконуватиме Еспен Бернтсен.

Гауге, уродженець Бергена, — вельми досвідчений фахівець, який працював на фінальних турнірах чемпіонатів світу — 1997 (U-17) і 2005 (U-20). 2004 року обслуговував матч за Суперкубок УЄФА. Окрім того, цей 43-річний суддя має у своєму активі понад 40 зустрічей Ліги чемпіонів УЄФА. Зокрема, 2006 року судив фінал.

Загребська зустріч із нашою національною командою не є першою для Гауге. Свого часу він обслуговував виїзні матчі проти естонців (відбір Євро-1996, 1:0) та іспанців (Євро-2004, 1:2). Окрім того, норвежець став першим іноземним арбітром, якому доручили судити вирішальну гру Кубка України. Тоді, у 2005 році, київське «Динамо» перемогло донецький «Шахтар» — 1:0.

«Шахтар» і його опоненти

Визначилися всі можливі суперники «Шахтаря» у відборі до групового раунду Ліги чемпіонів. У третьому раунді проти нього можуть зіграти пражська «Спарта», бухарестське і московське «Динамо», «Твенте» з Нідерландів та «Сі-васспор» з Туреччини. Матчі цього туру відбудуться 28/29 липня та 4/5 серпня, жеребкування — 17 липня.

На всіх етапах відбору «Шахтар» буде серед сіяних клубів. Якщо подолає третій раунд, то 7 серпня дізнається суперника в четвертому. Серед можливих супротивників — «Андерлехт», «Фіорентина», «Атлетіко», «Штутгарт», «Селтик», якщо ці клуби також здолають третій раунд. Матчі четвертого туру відбору призначено на 18/19 та 25/26 серпня.

ФОТОФАКТ

Ще недавно — помічник голови Кіровоградської обласної ради, а нині — помічник голови Комітету Верховної Ради України за Програмою сприяння парламенту України університету Огайо Поліна Сліпець вважає «Голос України» найнеобхіднішим виданням не тільки для місцевого самоврядування, а й для працюючої молоді взагалі. Тому завжди пропагує газету серед колег, друзів, знайомих.

Фото Петра МЕЛЬНИКА.

Призначення на посади погоджуватися з комітетом не буде

Учора Конституційний Суд України оприлюднив рішення, яким визнав неконституційними положення пункту 4 статті 9, пунктів 4, 5 статті 10, підпункту «г» пункту 1 статті 24, пункту 3 статті 26 Закону України «Про організаційно-правові основи боротьби з організованою злочинністю» щодо погодження з Комітетом Верховної Ради України з питань боротьби з організованою злочинністю і корупцією:

- призначення на посаду начальника Головного управління по боротьбі з організованою злочинністю Міністерства внутрішніх справ України;
- призначення на посади і звільнення з них начальника Головного управління по боротьбі з корупцією та організованою злочинністю Центрального управління Служби безпеки України, начальників відділів по боротьбі з корупцією та організованою злочинністю в Автономній Республіці Крим і в областях;
- створення і ліквідації спеціальних підрозділів по боротьбі з корупцією і організованою злочинністю, призначення на посади і звільнення з них керівників цих спеціальних підрозділів;
- призначення керівників управління з нагляду за виконанням законів спеціальними підрозділами по боротьбі з організованою злочинністю Генеральної прокуратури України та його відділів.

Зокрема, у рішенні КС зазначається, що за Конституцією до видання Верховної Ради не належить вирішення питань стосовно призначення на посади і звільнення з посад зазначених у законі керівників підрозділів правоохоронних органів, відповідальних за боротьбу з організованою злочинністю і корупцією. Отже, функція комітету, передбачена оспорюваними положеннями закону, виходить за межі повноважень Верховної Ради.

Всесвітній банк відзначає стабілізацію ситуації в Україні, заявив керівник представництва Всесвітнього банку в Україні Мартін Кайзер

Найближчим часом Служба безпеки України проситиме підрозділи Федеральної служби безпеки Росії (ФСБ) залишити Чорноморський флот РФ, заявив голова СБУ Валентин НАЛИВАЙЧЕНКО

У НОМЕР

► ЗАПОРІЖЖЯ

У відділенні Ощадбанку стався вибух. Є постраждалі

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Як розповідають очевидці, перед вибухом до приміщення ощадкаси зайшли двоє чоловіків з пакетами в руках. Один з них залишив пакет на вході, другий — у самому приміщенні. Після їх виходу пролунали вибухи. Правоохоронці знайшли залишки вибухових пристроїв. Наразі з'ясовують, чи були пристрої саморобними. На місце НП прибули прокурор Запорізької області Валерій Кулаков, начальник ГУ МВС у Запорізькій області Віктор Ольховський і губернатор Запорізької області Олександр Старух.

Відділення Ощадбанку знаходилося на першому поверсі 9-поверхового житлового будинку на проспекті 50-річчя Перемоги. Також вибуховою хвилею пошкоджено три авто, припарковані біля будівлі.

► КРИМ

Пляжі в Алушті будуть безплатні

Депутати міськради на сесії дозволили жителям міста вільний доступ протягом усього курортного сезону на відомчі пляжі, крім пляжів оздоровчих таборів. Охороні досить пред'явити посвідчення особи чи його копію. Також безкоштовно зможуть проходити на пляжі ветерани війни й прирівняні до них категорії громадян, незалежно від їх місця проживання: для них передбачено тільки плату за додаткові послуги й користування пляжним інвентарем.

Вл. інф.

► ТЕРНОПІЛЬЩИНА

Відкрито сучасний центр імплантології

Уперше в Україні він діятиме при вузі — Тернопільському державному медичному університеті ім. Івана Горбачевського. Ініціатива його створення належить ректору, члену-кореспонденту Академії медичних наук, професору Леоніду Ковальчуку. Дентальна імплантатія є найсучаснішим методом реставрації зубів. Особливо важливо це для дітей, у яких є порушення росту зубів. Для мешканців Тернопільщини проблема актуальна ще й тому, що у місцевій воді мало йоду і зуби швидко псуються. Центр стане навчальною базою для студентів стоматологічного факультету, де вони опановуватимуть нові методи діагностики і лікування. Допомога надаватиметься як платна, так і безкоштовна — для пільгових категорій населення.

За словами президента Асоціації імплантологів України Мирона Урина, ця організація вже звернулася до Кабінету Міністрів і Верховної Ради з пропозицією включити до соціальної програми пільгових категорій пацієнтів, котрі потребують дентальної імплантатії. Відкриття центру відбулося в рамках симпозіуму «Філософія успішної імплантатії», на якому своїм досвідом ділилися стоматологи України і зарубіжжя.

Любов ЛЕВИЦЬКА.

«Люди добрі, допоможіть. Синові потрібна операція!»

З такими словами жалібно зверталася до пасажирів метрополітену на станції Гідропарк молода жінка. На руках у неї спокійно спало немовля. Поки вона читала молитву, жалісливі люди діставали гаманці та кидали копійки у скриньку. Дехто не поскупився на гривню, а один молодик розщедрився аж на десятку. Та більшість пасажирів удавали, що нічого не помічають.

Кореспондент «Голосу України» вийшов з вагону разом із жінкою на станції метро Дніпро, щоб дізнатися, що все ж таки змушує її жебракувати. Однак з жінкою поспілкуватися не вдалося. Називати своє ім'я вона не бажала, як і пояснити, чому жебракує з дитиною. Крім того, запідозривши поруч працівника міліції, вона квапливо побігла до виходу з метро. На моє зауваження, чому він не затримує таку горе-матір, відповів досить просто. «А тобі що до цього? Йди звідки прийшов. Я сам знаю, що мені робити». Повернувся і пішов спокійно в другий бік.

За неофіційною інформацією жебрацтва сьогодні є досить прибутковим бізнесом. Скільки саме заробляють матері з дітьми на руках, можна лише здогадуватися. Наприклад, 12-річний бездомний Данилко, з яким кореспондент мав змогу поспілкуватися на Центральному залізничному вокзалі, хвалився, що за день може заробити 200 гривень.

— А ти не знаєш, скільки заробляють жінки з дітьми на вокзалі і чому їхні діти постійно сплять і не плачуть? — поцікавився я.

— Вони заробляють набагато більше, ніж я. Взагалі тут багато циган, а вони дуже хитрі. Наприклад, знаю одну жінку, яка ходить з чужою дитиною, вона її по-

зичила на деякий час. А сплять діти тому, що в молоко щось додають. Мені навіть мої друзі казали, що саме, однак я не запам'ятав.

— Щоразу, коли бачу на сіднях у підземному переході метро в Києві жінку-жебрачку з немовлям на руках, серце стискається, — розповідає киянка Марина Іванівна. — Шкода дитини, яка тихо спить на руках у мамі. А втім, може, вона їй і не мама, так, заради бізнесу. Пам'ятаю, якось у метро до мене підійшла дівчинка років чотирьох і попросила в мене гроші. Я відмовила, на що дитина відповіла тихо: «Я їсти хочу». Після цих слів я дала їй десять гривень.

— Реально довести факт жебрацтва складно, — каже заступник начальника ЦГЗ ГУ МВС Києва Володимир Дмитренко. — Потрібні свідки, а їх, як правило, немає. Ситуація ускладнюється ще

більше, якщо у жебраків немає документів. Тому боротьба із жебраками, які використовують дітей, є поки що малоефективною. Хоча за 150-ю і 151-ю статтями КК України передбачена відповідальність дорослих за примус дітей до жебрацтва — їм загрожує позбавлення волі строком на чотири роки.

За словами В. Дмитренка, не варто підходити до жебрачки самим — злякає. Потрібно йти до міліціонерів і вимагати її затримати. Крім того, необхідний свідок. У відділенні у нього візьмуть письмовий пояснення. Важливо вказати, що у жінки була табличка з

проханням про милостиню або що їй подавали гроші. Якщо

жебрачку вже двічі затримували, її можна притягувати за ст. 151 КК. Тоді дитину відправлять до дитячого будинку. А якщо жебрачку зловили вперше, її внесуть до міліцейської бази і можуть притягти до адмінвідповідальності.

Олександр ПЕКНИЙ.

Мал. Олексія КУСТОВСЬКОГО.

Селяни сіли на рейки

Рух швидкісного електропотягу Жмеринка—Київ зупинили на сорок хвилин жителі села Яришівка Тиврівського району. Уникнути екстреного гальмування вдалося завдяки тому, що черговий на залізниці попередив машиніста про людей, які вийшли на рейки.

— Тільки так нам вдалося добитися відновлення зупинок електрички у нашому і ще майже десяти селах, звідки люди щодня добираються на роботу до Вінниці, — каже жителька Яришівки Оксана Гаврилюк. — Коли заміняли звичайну електричку на підвищеного комфорту, вона перестала зупинятися у наших селах. Чим на роботу добиратися?..

У дирекції пасажирських перевезень Жмеринської залізниці взяли до уваги вимоги паса-

жирів. За словами начальника дирекції Анатолія Любініна, електропотяг підвищеного комфорту Жмеринка—Київ робитиме зупинки у тих селах, де зупинявся раніше звичайний електропотяг. Так само залишено попередню вартість квитків для приміських пасажирів. Для них виділено три вагони в електричці підвищеного комфорту.

Віктор СКРИПНИК.

Вінницька область.

ФОТОФАКТ

У Миколаєві працівники МНС організували пожежно-рятувальне шоу «Рятівники завжди на варті дитинства», яке протягом шести років проводиться до Дня захисту дітей.

Фото центру громадських зв'язків управління МНС у Миколаївській області.

Застрайкували тролейбусники

У Чернігові, незважаючи на підвищення вартості проїзду в тролейбусах до 1 гривні, тролейбусники 1 червня не виїхали на маршрути. Вони оголосили страйк у зв'язку з двомісячною невивплатою заробітної плати. Борг працівникам тролейбусного управління нині становить 1,8 мільйона гривень.

Міський голова Олександр Соколов, який приїхав на зустріч із страйкуючими, пояснив їм, що критична ситуація з невивплатою зарплат склалася через затримання компенсації державою пільгового проїзду громадян. Поки що в Чернігів не надійшло з держбюджету 2,8 мільйона гривень для покриття затрат з перевезення пенсіонерів, чорнобильців, податківців, міліціонерів, інвалідів та інших пільговиків у тролейбусах. Міська влада пообіцяла вирішити питання погашення боргів у зарплаті у другій половині червня. Після переговорів тролейбусники припинили страйк.

Сергій ПАВЛЕНКО.

Чернігів.

Комунальників оштрафували на тридцять п'ять тисяч гривень

Чернівецьке обласне відділення Антимонопольного комітету України оштрафувало п'ять житлово-ремонтних експлуатаційних підприємств (ЖРЕП) міста на тридцять п'ять тисяч гривень. Причина — надаючи Чернівецькому міськвиконкому розрахунки за свої послуги, ці ЖРЕП завищили їхню вартість. Відділення АМКУ зобов'язало підприємства переглянути тарифи та провести перерахунки зі споживачами.

Це не перший випадок, коли комунальники завищують тарифи. Зокрема, за період з 1 грудня минулого до 31 березня цього року мешканцям уже здійснено перерахунків на 850,4 тис. гривень. У тому числі за прибирання прибудинкових територій плату зменшено на 631,1 тис., дератизацію — на 12,8 тис., дезінсекцію — на 145 тис. гривень.

Сергій СУЛИМА.

ТРАГЕДІЇ

Падають літаки...

Причину авіакатастрофи, яка сталася 1 червня о 13.06 неподалік села Великі Трояни Кіровоградської області встановлюють, **повідомляє Міністерство з питань надзвичайних ситуацій**. У результаті падіння постраждав пілот, його госпіталізовано до Уманської центральної лікарні Черкаської області. Нагадаємо, там упав одномісний одномоторний літак, який виконував пробний політ над сільгоспугіддями. Він належав приватній компанії з Києва.

Тим часом, як і раніше таємницею оточена історія зникнення над Атлантикою цього самого дня із радарів французького пасажирського лайнера з 216 пасажирами на борту. «Пошуки триватимуть стільки, скільки це необхідно. Засоби для цього вже розгорнуто у відповідній зоні, і ми їх розгортатимемо стільки, скільки треба», — повідомив глава Міноборони Франції Ерве Морен. Учора вранці кораблі французьких ВМС і літаки базової патрульної авіації ВПС відновили пошукову операцію в передбачуваному районі катастрофи повітряного судна.

Нагадаємо, що рейс Air France AF447 вилетів 1 червня з міжнародного аеропорту Рю-де-Жанейро імені Тома Жобіма і мав приземлитися в паризькому аеропорті імені Шарля де Голля близько 13.00, однак зник з екранів радарів через три з половиною години після зльоту. За повідомленнями ЗМІ, екіпаж не передав сигналів безпеки, не спрацював жоден з бакенів супутникової системи, встановлених на борту лайнера. На думку експертів, це означає, що катастрофа була миттєва. Основними гіпотезами залишаються удар блискавки, потрапляння в зону сильної турбулентності й грози із градом, які могли зруйнувати частину фюзеляжу. Але не виключено і теракт.

Хворий, який страждає на психічний розлад, убив сусіда по палаті

У Перечинському районі Закарпаття в палаті посиленого режиму психоневрологічного інтернату знайшли закривавленого 49-річного жителя Мукачєвого, який перебував тут на лікуванні. На його шиї були глибокі порізи. Потерпілого не вдалося врятувати. Від заподіяних близько 15 ножових ударів він загинув миттєво. Під час огляду місця події правоохоронні органи знайшли закривавлений зламаний кухонний ніж. Про це **повідомили у ВЗГ ГУМВС України в Закарпатській області**.

Оперативники досить швидко вичислили убивцю. 31-річний хворий вирішив, що сусід по палаті йому погрожує і вирішив діяти. Вибравши момент, він підійшов до сплячого і почав щосили завдавати йому ударів ножом у шию. Зупинився лише тоді, коли зламалося лезо. За фактом убивства порушено кримінальну справу. Триває розслідування.

У шкільній їдальні отруїлися вісім учнів

До інфекційного відділення Верховинської центральної райлікарні (Івано-Франківська область) госпіталізовано вісім учнів загальноосвітньої школи віком від 7 до 15 років, які харчувалися в шкільній їдальні. **Про це повідомили в Міністерстві з питань надзвичайних ситуацій**. Попередній діагноз — гастроентероколіт.

На 2 червня діти перебували в стані «легкого ступеня тяжкості», зазначили в МНС. Фахівцями районної СЕС здійснюється комплекс регламентованих санітарно-гігієнічних і протиепідемічних заходів. Причина захворювання встановлюється.

Маленькі українці демонстрували таланти

У концертному залі Житомирської обласної державної телерадіокомпанії пройшов фінальний етап обласного конкурсу «Маленький українець». Мета проекту — пробудити в дітей інтерес до минулого України, до свого родоводу і давніх народних традицій. Цього року акція проводиться на Житомирщині вже вдруге, а основну ідею її ініціатор народний депутат України Павло Жебрівський окреслив у такому гаслі: «З маленького українця починається Велика Україна».

У березні-квітні проходив пошук юних талантів у дошкільних навчальних закладах. Потім відбулися районні огляди, під час яких на сценах декламували вірші, співали, танцювали, виконували мініатюри понад тисяча триста хлопчиків і дівчаток. Кращі юні виконавці, а також переможці конкурсів малюнка і паперової пластики отримали призи — іграшки, а всі учасники — набори для художньої творчості. Врученням подарунків завершився й обласний етап конкурсу.

Олексій КАВУН.

Житомирська область.

На знімку: дошкільнята виконують сценку «На ярмарку».

Фото автора.

ФОТОФАКТ

Казкові персонажі, фігурки звірів, птахів, людей у руках керівника гуртка «Лісова скульптура» міського центру дитячої творчості Анатолія Дубового (на знімку) народжуються з покрученого гілля та химерних коренів.

Фото Віри ШПИЛЬОВОЇ.

Учитель та семикласник заслужили гроші з Австралії

Премію, яку заснував колишній випускник Тернопільської гімназії ім. Івана Франка, а згодом мешканець Австралії Осип Лев Павлишин, цьогоріч отримають учитель географії Оксана Бай і семикласниця Ольга Стульківська. Винагороду присвоюють щороку кращим педагогові та учневі. Переможців визначають члени педагогічної ради шляхом голосування. Премія становить 600 австралійських доларів. Сам її засновник уже відійшов в інший світ, а його справу продовжують син та онук.

Любов ЛЕВИЦЬКА.

Тернопільська область.

Політ із гнізда ластівки

Днями росіянин під хмелем, прогулюючись з тещею напередодні від'їзду додому, раптово підійшов до краю 60-метрового урвища і стрибнув у море, намагаючись накласти на себе руки. З води самогубця дістали рятувальники, які одразу прибули на місце пригоди. Цікаво, що зять залишився непошкодженим. Петербуржця з Лівадійської лікарні відпустили одразу, адже, стрибнувши у глибоке місце, він дістав лише декілька гуль і легкий струс мозку.

Віктор ХОМЕНКО.

Помер водій вантажівки, з вини якого в ДТП під Львовом загинули прочани

У лікарні помер громадянин Туреччини, можливий винуватець аварії під Львовом, в якій загинули семеро прочан. Як повідомили медики, водій вантажівки так і не отямився після ДТП. За тиждень, що громадянин Туреччини лежав у лікарні, до установи ніхто з його родичів не звертався. Нині львівські медики

просять у посольства Туреччини дозволу на розтин тіла, **передає «ЛігаБізнесІнформ»**.

Нагадаємо, 24 травня у Львові, на 4-му кілометрі об'їзної дороги, сталося зіткнення вантажівки «Renault» з автобусом «Богдан», який перевозив 24 прочанина зі Старого Села Пустомитівського району в монастир у селі Крехів

Жовківського району. Унаслідок дорожньо-транспортної пригоди загинули семеро осіб, що їхали в автобусі, з них одна дитина, і постраждали вісім осіб, яких госпіталізовано з ушкодженнями різних ступенів тяжкості. Попередня причина аварії: водій вантажівки заснув за кермом і не впорався з керуванням.

Припинено діяльність групи хабарників у Держцінінспекції

Співробітниками Служби безпеки припинено незаконну діяльність групи хабарників у Державній інспекції цін у Херсонській області на чолі з її начальником. **Про це повідомляє сьогодні прес-служба СБУ**. Правопорушники впровадили механізм вимагання хабарів із керівників підприємств за сприяння комерційним і державним структурам у зменшенні суми штраф-

них санкцій у сфері ціноутворення. При цьому сума хабара пропорційно пов'язувалась із сумою накладених штрафів. Зловмисників було затримано під час одержання і передачі хабара в розмірі 10 тисяч гривень.

За матеріалами СБУ органами прокуратури порушена кримінальна справа. Зловмисників затримано й відправлено до слідчого ізолятора.

СВІТ КОРОТКО

► ПОЛЬЩА

Кораблебудуванню стоп

Польські суднобудівні заводи в Гдині й Щецині з кінця минулого тижня формально припинили виробництво суден. За даними Агентства промислового розвитку, більша частина майна судноверфей уже продана за 465 мільйонів злотих (майже 1 мільярд гривень). Без роботи залишилося 9 тисяч кораблебудівників. Звільненим виплачують компенсацію від 50 до 130 тисяч гривень, забезпечують їм перекваліфікацію, а також надають соціальну допомогу на період її проходження й пошуку нового місця роботи.

Така доля спіткала польських корабелів на вимогу Європейської комісії, що у такий спосіб покарала польський уряд за «надання нелегальної державної фінансової допомоги» заводам. На вимогу Єврокомісії парламент ухвалив підготовлений урядом «спецзакон» про фактичну ліквідацію судноверфей у Гдині й Щецині. У законі розписані умови продажу майна, але не гарантоване збереження спеціалізації їхніми майбутніми власниками, **передає з Варшави наш власкор Іван КОЗЛОВСЬКИЙ**.

► ІНДІЯ—ПАКИСТАН

Звільнено підозрюваного у підготовці терактів у Мумбаї

Влада Пакистану звільнила з-під варті Хавіза Мохаммеда Саїда, який, як думають в Індії, стоїть за серією терактів у Мумбаї у листопаді 2008 року. Саїд є керівником благодійної організації «Джамаат-уд-Дава», яку Рада безпеки ООН включила до списку терористичних організацій.

► КАНАДА

Ще один бізнесмен стане космічним туристом

Черговим, уже сьомим, космічним туристом, що вирушить на МКС на російському кораблі «Союз», стане бізнесмен з Канади. Як звуть майбутнього мандрівника, компанія, яка організує експерсії на станцію, поки що не повідомляє. Скільки він заплатить за подорож, теж поки що загадка. Відомо лише, що він вирушить на орбіту у вересні 2009 року.

Нагадаємо, що останній космічний турист, американець Чарльз Симоні, віддав за політ близько 35 мільйонів доларів. А першим «відпочивальником» на орбіті став американець Денніс Тіто в 2001 році.

► КНДР

Кім Чен Ір обрав наступника

Лідер КНДР Кім Чен Ір призначив своїм наступником третього сина Кім Чен Уна, повідомила національна розвідувальна служба Південної Кореї. Чутки про це з'явилися кілька місяців тому. Сучасних фотографій Кім Чен Уна у ЗМІ немає. Відомо, що він одержав середню освіту в Міжнародній школі Берна.

За прогнозами, найвище «стрибнуть» ціни на солодкі кристали восени, бо цукру зва-
рять менше, ніж у попередні роки

Стор. 9

Втрати від весняних заморозків у Криму оцінюються у 170 мільйонів гривень, найбільше постраждали озимі, сади й виноградники, *повідомляє наш власкор Віктор Хоменко*

ТИМ ЧАСОМ

Кожній корові — людські умови!

Власникам круторогих на шляху до ЄС буде ой як нелегко

Щоб адаптувати процес виготовлення молокопродуктів до європейських стандартів на нашому шляху до ЄС, уряд має намір посилити вимоги до виробництва сирого молока. Тим, хто продає його на завод на переробку, тримати корову стане справою ще більше клопітною.

Оприлюднено проект постанови Кабінету Міністрів «Про затвердження Технічного регламенту «Виробництво сирого молока і управління якістю та безпекою». Відповідно до вимог пропонованого регламенту, зокрема, сире молоко має бути отримане від здорових тварин в зареєстрованих інфекційно благополучних господарствах. При цьому обов’язковий дозвіл служби Держветмедицини на виробництво і реалізацію молока. Після доїння молоко має бути профільтроване й охолоджене до температури не вище шести градусів за Цельсієм. За цієї температури сировина може зберігатися не більш як 24 години з урахуванням часу транспортування. Але й під час транспортування потрібно підтримувати такий режим охолодження, щоб температура доставленого на переробку молока не перевищувала 10 градусів. Кожну партію сировини мають супроводжувати документи із вказівкою часу закінчення доїння, температури охолодження й тривалості зберігання.

Всім виробникам молока, незалежно від форм власності, також слід мати дозвіл санепідемстанції. Потрібно буде в обов’язковому порядку пройти атестацію, зареєструватися в галузевому реєстрі й одержати сертифікат. Територія молочної ферми має бути обгороджена, а в’їзди обладнано дезбар’єром. До приміщення для зберігання молока слід підвести гарячу й холодну воду, його мають вчасно дезинфікувати і воно має бути недоступним для сторонніх.

Не забув Технічний регламент і про благополуччя тварин: кожна корова повинна мати вільний доступ до чистої води й бути забезпечена якісними кормами протягом усього року.

Тут варто нагадати, що на промислову переробку надходить близько 70 відсотків молока з приватних подвір’їв, і як домашні корівки впишуться в пропоновану систему — загадак.

Галина КВІТКА.

Правоохоронці заперечують закиди у бездіяльності

У теперішній гектарній вакханалії звинувачують земельні органи

РЕАЛІЇ

Настав час, коли треба не декларувати порушення у сфері земельних відносин, а викорінювати їх, закликають громадськість і засоби масової інформації у прокуратурі Київщини. Адже останнім часом, йдеться у повідомленні прес-служби прокурора Київської області, в друкованих та електронних ЗМІ поширюється інформація щодо зловживань у сфері земельних відносин. Із наведених фактів складається враження, що правоохоронні органи області бездіють щодо правопорушень у цій сфері.

Насправді, пояснює прес-служба позицію прокуратури, абсолютна більшість наведених фактів у ЗМІ — це і є робота прокурорів з виявлення зловживань у сфері земельних відносин. І не є правильним, коли дехто із керівництва Держкомзему, обласного управління та Обухівського районного управління земельних ресурсів наводять приклади зловживань, які виявлені прокурорами, а не ними. Адже саме представники системи, згідно із законом, мають запобігати цим правопорушенням, а коли це не вдається — направляти матеріали до правоохоронних органів.

На підтвердження успішної своєї роботи у прокуратурі області наводять такі цифри: упродовж 2008-го та з початку нинішнього року порушено 86 кримінальних справ у сфері земельних відносин, до відповідальності притягнуто сто посадових осіб, відшкодовано 7,7 мільйона гривень, попереджено розбазарювання понад 13,5 тисячі гектарів. До судів заявлено 186 позовів: на захист інтересів держави — 164 та громадян — 22, з яких розглянуто та задоволено 69. За

результатами їх розгляду державі повернуто більш як 430 гектарів земель.

Прокурорськими перевітками виявлялися правопорушення щодо охорони та раціонального використання земель водного, природно-заповідного, лісового фондів, історико-культурного призначення. Як засвідчили інспектування, незаконне відведення земель відбувається на підставі неправомірних актів органів, уповноважених ними розпоряджатися — місцевого самоврядування та виконавчої влади та за участю чи бездіяльності органів державного контролю у цій сфері.

Кадастровий план: звичайна фальшивка

Один з прикладів наведених зловживань — працівниками столичного інституту землеустрою при виготовленні проекту землеустрою щодо надання одній з громадських організацій в оренду 26,9 га на території Обухівського району для зведення водноспортивного комплексу з будинками котеджного типу вчинено підроблення кадастрового плану цієї ділянки. Сталося це п’ять років тому. Тоді, зокрема, було запроєктовано неіснуючий на місцевості «перешийок» між островом в акваторії Канівського водосховища та сушею, внаслідок чого двом відокремленим ділянкам присвоєно єдиний кадастровий номер. Сфальсифікований кадастровий план в подальшому використано при складанні акта перенесення меж земельної ділянки, що відводилась в оренду, на місцевість. Унаслідок таких дій острів площею 15,6 га передано в оренду для будівництва, що заборонено законом. За цими фактами прокуратурою області порушено кримінальну справу.

Намили державі збитків

У переліку виявлених земельних зловживань є й таке: на землях одного з садівничих товариств в Обухівському

районі на порушення вимог Водного кодексу без необхідних дозволів та проекту провадився гідронамив прибережної захисної смуги річки Козинка. Довкілля завдано значної шкоди. За цим фактом порушено кримінальну справу, яку розглянуто судом, винну особу засуджено. Завдані державі збитки відшкодовано в повному обсязі в ході досудового слідства.

Коли шелестять купюри, вже не до культури

Прокуратура Київської області виявила факти розбазарювання земель історико-культурного призначення. Як приклад, у тому ж Обухівському районі усупереч вимогам нормам закону, що всі пам’ятки археології та землі, на яких вони розташовані, перебувають у державній власності, надано дозвіл на розробку проекту землеустрою щодо відведення ділянок загальною площею 29,7 га у власність громадянам для ведення особистого селянського господарства. Зазначені гектари розташовані в межах центральної частини другого Витачівського городища — літописного Новгород-Святополча та є пам’яткою археології. Прокурором Обухівського району надання громадянам у власність наділів опротестовано. Незаконне розпорядження скасовано.

До рук прибирають ліси й заповідники

Вражає факт розбазарювання земель природно-заповідного фонду. Так, внаслідок підробки нествановленими особами державних актів на право власності на землю на території Козинської селищної ради, реалізації цих земель шляхом обману та зловживання довірою громадян, фальсифікації посадовими особами землевпорядної документації та видачі неправдивих висновків про відсутність обмежень у користуванні із власності держави неправомірно вибуло

5 га земель, зокрема 3,5 га землі ландшафтного заказника національного значення «Козинський», вартість яких оцінюється у понад 3 мільйони гривень. Порушену прокуратурою області кримінальну справу розслідують.

Зловживання оселилися й у лісах області. Зокрема, за протестами Бориспільського міжрайонного прокурора Голувурівською сільською радою скасовано рішення, якими юридичним особам та громадянам в порушення вимог Земельного та Лісового кодексів надано дозволи на виготовлення проектів землеустрою щодо відведення у довгострокову оренду та у власність лісових земельних ділянок.

За втручанням міжрайпрокурора попереджено розбазарювання земель лісогосподарського призначення площею 77,9 га та не допущено порушення прав державного підприємства — Бориспільського лісгоспу.

«Борців» з порушеннями вистачає — працювати нікому

Це лише деякі наслідки роботи органів прокуратури області щодо реального поновлення порушених інтересів держави у сфері земельних відносин, наголошують у прес-службі прокурора Київщини. Роботи у прокурорів вистачає, адже те, що творилося із землею у 2000—2005 роках, не може бути перевірено повністю у стислі терміни. У прокуратурі стверджують: зловживання у сфері землі не могли б відбутися, якби органи місцевого самоврядування і виконавчої влади, контролюючі органи належним чином виконували свої обов’язки при наданні землі у власність чи постійне користування. Останнім треба роботою займатися, йдеться у матеріалах прес-служби прокурора області, а не піаритися, які вони «борці» із земельними порушеннями.

З інформацією прес-служби прокурора Київської області знайомилася Галина КВІТКА.

Що більший врожай, то дорожчий цукор

ТЕНДЕНЦІЇ...

Тривалий час цукор залишався одним з найдешевших та найстабільніших продуктів. Його виробники твердили про величезні перехідні запаси, і це було своєрідною гарантією того, що солодкий пісок не подорожчає. Але надії не справдилися. Ціна цукру хоча повільно, але вперто почала підніматись. Де вона зупиниться, і скільки коштуватиме цукор нового врожаю? Дати відповіді на ці запитання поки що не береться ніхто.

Нова ціна ще у полі — вона підростає із новим урожаєм буряків. Бо від того, яким він буде, і залежатиме чималою мірою, чи питимемо солодкий чай. Минулі два роки були для області «не буряковими». Площі посівів постійно скорочувались і торік дійшли до мінімальної межі. Правда, на зібраному врожаї це кардинально не позначилось, бо втрату гектарів вдалось надолужити високою врожайністю. Якщо три роки тому середня врожайність цукристих в краї сягнула 307 центнерів з гектара, то минулоріч вона зросла практично на третину. Якісний стрибок дав свої результати: область не відчула солодкого дефіциту, і попри всі кризові явища ціна на цей продукт залишалась стабільною.

Тоді ж було чимало розмов і про те, що краю не потрібно збільшувати буряковий клин. Мовляв, запасів на цукрозаводах є ще стільки, що вистачить на кілька років наперед, область не встигає з'їдати їх до нового врожаю. Тому і тривожитись через те, що площі посівів постійно скорочуються, немає причин.

Однак вже нинішнього року стратегія змінилась. До буряків повернулись навіть ті, хто певний час відхрещувався від них. Господарникам стало зрозумілим: не варто відмовлятися від культури, котра є традиційною для господарств і стабільно приносила прибутки. Тож нинішньої весни посіви буряку порівняно з минулим роком

зросли на п'ять тисяч гектарів, перевищивши загальну площу в 30 тисяч гектарів. До того ж весняні польові об'їзди показали: незважаючи і на приморозки, і на тривалий посушливий період, сходи цукристих мають гарний вигляд. Особливо порадували поля у Чемеровецькому та Шепетівському районах. Мають хороші надії на врожай і у Хмельницькому, Красилівському, Теофіпольському, Волочиському. Тож аграрії сподіваються, що новий врожай стане щедрішим від минулого. А це означає, що і цукру в нас буде багато, і підвищення його вартості не має бути, але...

Криза перевиробництва на тлі неплатоспроможності

Ні старі запаси, ні нові перспективи не змогли зупинити ціни. Якщо донедавна за кілограм солодкого піску можна було платити не більше чотирьох гривень, то тепер цифра введено доходить до шести. А рафінад же майже на третину дорожчий.

Серед найпопулярніших пояснень такої ситуації — критичний стан, що склався на переробних підприємствах. Цукровари давно скаржились, що низька ціна на готовий продукт не відповідає їхнім виробничим затратам. Але ж і піднімати її не було як через забиті надлишками склади. Та загальне здорожчання енергоносіїв та інших виробничих

компонентів примусило таки це зробити.

Ще восени регіональне відділення Аграрного фонду купувало цукор у виробників по три гривні за кілограм. Переважна більшість заводів готова була віддати більшу частину своєї продукції за такою ціною, бо інші покупки пропонували ще менше. Однак реалізувати ці бажання сповна не вдалось. Насамперед через те, що закупівлі були суворо обмежені квотами. До того ж не всім заводам вдалось справитись із всіма формальними вимогами до такої операції продажу. Тому реально продати 600 та 300 тонн цукру вдалось лише Теофіпольському та Красилівському цукрозаводам відповідно. Зрозуміло, такі продажі практично не вплинули на розв'язання цукрового перевиробництва, бо область була готова реалізувати не сотні, а тисячі тонн.

Стратегія, яка не має мети

Через оті запаси теза про те, що не варто виробляти більше, ніж можна з'їсти, останніми роками стає дедалі популярніша. Справді, навіть попри всі скорочення та падіння галузі область споживає значно менше цукру, ніж продукує. Але не потрібно бути економістом, щоб зрозуміти: галузь не матиме будь-якої перспективи розвитку, якщо працюватиме тільки для того, щоб спожити вироблене. Теперішні «рекордні» посіви не йдуть у жодне порівняння з колишніми. Та й переробка давно здала свої позиції. Урожай вже зріє, а досі ще важко сказати, буде його переробляти п'ять чи шість заводів. До того ж, якщо і матиме хтось із цього зиск, то не держава. За підприємства, котрі можуть приносити прибутки, давно

йде жорстока війна між потенційними власниками. Це стало однією з найголовніших причин того, що південні райони області змушені були відмовитись від вирощування буряку. Для чого сировина, коли переробляти її ніде? Кам'янець-Подільський, Новоушицький, Дунаєвський, Вінковецький райони уже почали забувати про цю культуру. І перспектив з відродженням буряківництва не видно — найближчі заводи вже знищено. Не важко припустити, що ті, які працюють, здебільшого і визначають ціну на продукт, розробляючи власну стратегію. Вже підмічено: цукровий ціновий стрибок вже не перший рік відбувається в один і той же період. Приміром, так було і торік, коли кілограм цукру раптом подорожчав на 50 — 80 копійок. В Аграрному фонді переконані: саме дешевший цукор із його запасів тоді зупинив здорожчання. Тому така ж тактика пропонується і тепер. Регіональне відділення готове передати в торгівлю понад тисячу тонн. Стримувати лише те, що залишається неузгодженою у найвищих владних кабінетах ціна.

Але спостережливі покупці

За підприємства, котрі можуть приносити прибутки, давно йде жорстока війна між потенційними власниками.

Буряки у Вінницю везтимуть із Сум

...І ПЕРСПЕКТИВИ

— Хто тільки не цікавиться нині цукром! Від підприємств — до представників найрізноманітніших структур. Одні готові самі скупити, інші просять відпустити для знайомих бізнесменів, — каже директор Юзефо-Миколаївського цукрозаводу, що в Козятинському районі на Вінничині Олексій Босак. — Але ми не продаємо нині цукор. Добре знаємо наміри багатьох таких покупців — купити нині дешевше, а згодом продати дорожче. Те, що цукор подорожчає ще не раз, не викликає сумнівів. Золотий запас тримаємо для власних потреб. З 15 червня розпочинаємо ремонт заводу. Отоді знадобляться кошти. А хтозна, якою буде ціна на газ? За минулий виробничий сезон його вартість зростала тричі. Саме вона становить основу собівартості продукції. Уже подорожчало вугілля і

ДОВІДКА

За останніх півтора місяця ціна на цукор на Вінничині підвищилася у такому розмірі: у роздрібній торгівлі — на 6,8 відсотка і становить 5,0—5,5 гривні за кілограм, на ринках — на 4,3 відсотка, там цукор продають по 4,7—5,2 гривні. За прогнозами фахівців, ще одне подорожчання настане влітку, коли традиційно збільшується використання цукру для приготування варення та компотів. Але найвище «стрибнуть» ціни на солодкі кристали восени. Бо цукру зварять менше, ніж у попередні роки. За даними обласної асоціації «Поділляцукор», нині в області залишилося приблизно 40 тисяч тонн цукру із вироблених торік 279 тисяч тонн.

камінь-вапняк, його використовуємо для очищення продукції. З газом краще не буде. І дешевшим він не стане. Тепер ви розумієте, чому називаю залишки продукції золотим запасом.

Краще солодкий пісок на складах

Таку само тактику зайняли на всіх цукроварнях Вінниччини. Продають солодку продукцію тільки у разі невідкладних потреб. Наприклад, для виплати зарплати чи сплати податків. Або коли мають зобов'язання перед покупцем. В інших випадках цукор притримують, як кажуть, до кращих часів. І це за умови, що оптова закупівельна ціна зросла на одну гривню на кілограмі продукції. Нині вона становить 4,5 гривні за кілограм.

— Буде ще дорожче, — висловлює припущення Олексій Босак. — Головна причина подорожчання відома — буряків посіяли набагато менше. І не тільки у нас в області. Така сама ситуація загальною у державі. З чого ж тоді цукор візьметься?

Тим часом Юзефо-Миколаївський цукрозавод не скоротив жодного гектара площ під цукристі. «Торік у нас було три тисячі двісті гектарів буряків, стільки само посіяли нинішньої весни, — продовжує керівник підприємства. — Радую, що посіви на переважній більшості площ у гарному стані. На жаль, цим не можуть похвалитися в інших зонах бурякосіяння нашого регіону. Багато колег скаржаться на нерівномірні сходи, пошкодження рослин шкідниками. Все це результат засушливої весни. Така ситуація теж негативно позначиться на валовому виробництві цукрових буряків. Вони будуть на вагу золота».

Обережно: заводи закриваються!

На Красносільському цукрозаводі Бершадського району планують закуповувати корені не тільки у сусідніх з Вінниччиною регіонах, а й у далекій Сумській області. Новий власник підприємства повідомив, що вирішує питання про доставку сировини залізничним транспортом. З ближніх областей — Черкаської, Хмельницької, Житомирської — вінничани уже не перший рік завозять солодкі корінці.

— Так мало буряків, як цього року, в області не сіяли ще жодного разу, — пояснили в обласному управлінні сільського господарства. — Тільки 50 тисяч гектарів відвели в господарствах під цукристі. Торік мали 62 тисячі гектарів. Три-чотири роки тому — сто тисяч. А при Союзі під цукрові буряки відводили не менш як 800 тисяч гектарів. Були роки, коли насіння буряків заробляли в ґрунт на загальній площі один мільйон (!) гектарів.

Фахівці кажуть, що вирощування буряків для більшості господарств виходить збитковим. Дуже великі затрати на посів і догляд. Сільгосппідприємства мають проблеми з реалізацією цукру. За умови, коли розраховуються за давальницькою схемою: доставив на завод буряки — отримав цукор. Так ось, щоб його реалізувати, сільгосппідприємство має заплатити ПДВ.

— Така вимога найбільше відбиває бажання аграріям вирощувати буряки, — каже Олексій Босак. — Вони кажуть, якби її скасували, бурякових площ було б значно більше.

На одинадцяти цукрозаводах планують варити цукор у нинішньому році.

КОМЕНТАР

Микола Береговий, виконавчий директор Вінницької обласної асоціації «Поділляцукор»:

— Цукрозаводи отримали квоту на виробництво цукру на 311 тисяч тонн. Це більше, ніж було торік. Але вже очевидно, що цифру доведеться переглянути у бік зменшення. Якщо минулого року за непоганого врожаю, а головне, більшої площі посівів, в області зварили 279 тисяч тонн цукру, то нині прогноз набагато скромніший. Буде добре, якщо видамо «на-гора» 250 тисяч тонн кристалів. Заявки на отримання квот заводів робили з осені. За цей час ситуація змінилася. Буряків посіяли, як ніколи, мало. Тому квоти теж буде знижено.

Тим часом не почують восени заводського гудка у селищі Погребище. Його власники повідомили, що не мають наміру запускати завод. Це одне з найпотужніших підприємств регіону. Законсервують також Удицьку цукроварню, низку інших заводів. Свої наміри власники пояснюють економічною недоцільністю витрачати кошти на ремонт, а далі — виробництво цукру, які неможливо буде окупити.

— Цукрові заводи матимуть цього року додаткові витрати на перевірку цукру на якість, — пояснили в обласній асоціації «Поділляцукор». — Держстандарт вимагає обов'язкового визначення солодких кристалів на вміст генетично-модифікованих організмів. За проведення аналізу однієї партії треба буде сплатити приблизно 500 гривень.

Віктор СКРИПНИК. Вінницька область.

Для Хмельниччини цукрова галузь завжди була однією із основних складових її економіки

У золотонісців є чого повчитися, і «Голос України» із задоволенням розповідає про хліборобів, тваринників, працівників культури, медицини, органів місцевого самоврядування, котрі люблять свій край і своє село, вміють трудитися, переборювати труднощі, шанувати людей праці і змістовно відпочивати

Живемо і працюємо на батьківській землі

ДНІ «ГОЛОСУ УКРАЇНИ» У ЗОЛОТОНІСЬКОМУ РАЙОНІ

Золотоніський район розташований на Придніпровській низовині. Його південно-західна і південна частини омиваються водами Кременчуцького водосховища. Загальна площа району — 1,5 тисячі квадратних кілометрів. Населення — 44,3 тисячі осіб. Кількість населених пунктів — 61, сільських рад — 34. Сільськогосподарські угіддя займають близько 98 тисяч гектарів. З них 83 тисячі гектарів — ріллі. На території району переважають чорноземні ґрунти.

Златокрай — так поетично називають один з економічно найрозвинутіших і наймальовничіших за природою лівобережний район Черкащини. Тут, на родючих чорноземних землях, працюють потужні сільськогосподарські підприємства, що є гордістю агропромислового комплексу області. Сюди по досвід у соціально-культурній сфері приїжджають сусіди та колеги з інших областей.

Наших керівників не треба агітувати

Які сьогодні здобутки, проблеми, перспективи розвитку Златокраю — про це розмова нашого кореспондента з головою райдержадміністрації, депутатом районної ради Валерієм БУРКАЦЬКИМ.

— Валерію Васильовичу, торік Золотоніський район посів перше місце в області за продуктивністю тваринницької галузі. Що відіграло у цьому вирішальну роль, адже багато хто нині твердить, що виробництво м'яса і молока невігідне?

— Це кажуть ті, хто не хоче утруднювати себе клопатами на тваринницькій фермі, удосвіта вставати і пізно лягати. Або хто бачив корову лише по телевізору. Як господарник з досвідом скажу: скотарство завжди було і буде прибутковою справою. Якщо, звичайно, вести його не дідівськими методами, а на науковій основі, використовуючи сучасну селекційну базу та передові технології. Так, як це роблять, наприклад, у СТОВ «Агрофірма «Маяк» його директор Микола Васильченко, у приватному агропідприємстві «Плешкані» — Дмитро Лисун, у СТОВ «Перемога» — Григорій Зінченко та інші керівники-новатори. Чотири сільгосптовариства району надали торік понад шість тисяч кілограмів молока на фуражну корову. Сім підприємств — понад п'ять тисяч. По району середньодобовий надій молока на кожну «лиску» становив 5,5 тисячі кілограмів молока.

— Колись за такі показники Героя давали...

— Як ви знаєте, у нас уже є перший Герой України — Микола Семенович Васильченко, талановитий аграрій, людина неспокоїної вдачі. Він не спатиме, коли побачить на виставці щось нове, сучасне, чого ще немає у його господарстві. Й обов'язково придбає, щоб удосконалити виробництво, домогтися кращих результатів. Таких керівників у нашому районі більшість. Їх не треба агітувати, що молочне скотарство — це щоденна «жива» копіяка у касі сільгоспідприємства. Завдяки продажу високоякісного молока СТОВи мають кожного дня грошові надходження у межах 175—180 тисяч гривень. Тому шороку й збільшується поголів'я великої рогатої худоби, підвищується продуктивність. У цілому за минулий рік виробництво молока на Золотоніщині зросло на дві тисячі тонн. Надалі, переконаний, ця тенденція закріпиться. Наші сільгосптоваровиробники, як кажуть, тримають ніс за вітром. У вже згадуваних «Плешканях» будеється зараз суперсучасний тваринницький комплекс на півтори тисячі корів. Уявіть: кругом завмерло промислове будівництво, а на селі споруджують!

— Справді, це промовистий факт. Але чи не «захворіємо» ми знову на гігантоманію? Чи вистачить кормової бази для таких комплексів?

— Побожовання ці зайві. Адже будують нині не за рознарядками згори, як колись було, а за науковими розрахунками. Добрий господар знає, яку кількість худоби він у змозі прогодувати зі своїх полів. Традиційно у нашому районі сіють великі обсяги качанистої. Цього року під зернову кукурудзу відведено понад 18 тисяч гектарів площ, під силосну — більш як 5 тисяч гектарів. Посіяно також майже 52 тисячі гектарів ярих культур. У доброму стані 13345 гектарів озимини.

Тільки цифри

Торік Золотоніський район мав валовий збір зерна понад 199 тисяч тонн. Ранні зернові дали урожайність 43,3 центнера з гектара, озима пшениця — 47,7 центнера.

Загальний обсяг реалізації продукції сільгоспідприємства району за 2008 рік порівняно з 2007 роком збільшився на 45,6 відсотка і становив 503,5 мільйона гривень.

ІЗ ДОСЬЕ «ГОЛОСУ УКРАЇНИ»

БУРКАЦЬКИЙ Валерій Васильович народився 1961 року в селі Байбузи Черкаського району. Закінчив Золотоніський ветеринарний технікум, Білоцерківський сільськогосподарський інститут. Служив в армії. З 1983 року трудився головним ветлікарем, згодом — заступником голови колгоспу, був обраний головою виконкому сільської ради. П'ять років очолював колективне сільгоспідприємство. Працював начальником аграрного відділу ВАТ «Пальмірацукор», заступником начальника районного управління сільського господарства. У 2005 році призначений головою Драбівської райдержадміністрації. З 2007 року обіймає посаду голови Золотоніського районної держадміністрації.

За владчею — життєрадісний, доброзичливий. За характером — вимогливий, дисциплінований, наполегливий. Досвідчений аграрій і організатор. Має повагу в районі та області. Одружений. Має двох синів.

— Валерію Васильовичу, зараз багато хто нарікає на збільшення посівних площ під озимий ріпак. Як ви дивитеся на це?

— Вважаю, що правильно роблять ті керівники, які ввели у структуру посівних площ цю технічну культуру. Треба вирощувати те, що дає прибуток. На полях наших сільгоспвиробників квітує 3605 гектарів озимого ріпаку. Знаю, що в сусідніх районах і областях ріпак вийшов із зими ослабленим, або й зовсім загинув. Тому цього року культура матиме ще більший попит і, відповідно, добру ціну.

— А чи скоро насіння ріпаку не тільки продаватимуть за кордон, а й перероблятимуть на місці?

— У районі першим в області розпочато будівництво цеху з переробки ріпаку на олію. У ТОВ «Красногірське» вже завершили спорудження триповерхового адмінкорпусу і «гонять» стіни шести елеваторів для прийому і зберігання 30 тисяч тонн насіння цієї цінної культури. Вартість інвестиційного проекту — понад 50 мільйонів гривень. Перша черга будови має стати до ладу вже у липні цього року. У перспективі з ріпака виготовлятимуть й біодизельне паливо та шрот. У Золотоноші також зводять завод з переробки кукурудзи на біотанол.

— А як з вирощуванням цукрових буряків? Чи працюватиме Пальмірський цукрокомбінат?

— Ми дуже зацікавлені, щоб не зупинялося виробництво найбільшої і найсучаснішої на Черкащині цукроварні. Адже це не тільки зайнятість місцевого населення. ВАТ «Пальмірський цукрокомбінат» дає левову частку промислового виробництва району і відрахунків до бюджетів усіх рівнів. Знаю, що з колишніх 20 цукрозаводів, які діяли в області, нинішнього сезону працюватимуть два-три. Серед них — наш

комбінат. Він має найкращі передумови для стабільної роботи. Попри недалекоглядну політику уряду, котрий своїм квотуванням та імпортом тростинного сирцю поставив на коліна вітчизняну галузь буряківництва. Господарства району посіяли цього року понад 3 тисячі гектарів цукрових буряків і завод буде повністю забезпечено сировиною. Сіють цукристі найсильніші сільгоспідприємства і вони навчилися вирощувати високі врожаї солодких коренів за будь-яких погодних умов.

— Нині багато розмов про іноземні інвестиції. Яка їх частка в економіці району?

— Відразу скажу — не надто висока. Ми не проти закордонних виробничих зв'язків, та життя показує, що внутрішній інвестор прогнозованіший і надійніший. Бачимо це на прикладі СП «НІБУЛОН», яке побудувало в районі елеватор на 49 тисяч тонн зерна і всіляко розвиває місцеву інфраструктуру, допомагає освіті й медицині. Те ж саме можемо сказати і про ТОВ «Зо-

ствах утримується 32 тисячі голів ВРХ, 58,9 тисячі свиней, 1 мільйон 89 тисяч голів птиці. Протягом 2008 року поголів'я свиней у сільгосптовариствах збільшилося на 46 відсотків.

— Побувавши у районі, не помітила «слідів» кризи. Чи Золотоніщину вона обійшла?

— Недарма у народі кажуть: не такий страшний чорт, як його малюють. Ми менше зважаємо на балаканину, а живемо за своїм, хліборобським, календарем. Однак наші аграрії не забувають відстоювати й свої права: на справедливе ціноутворення, дотування виробництва сільськогосподарської продукції, державну підтримку соціальної культури на селі. Бо хочуть, аби їхні діти не їхали світ за очі шукати собі кращої долі, а жили і працювали на батьківській землі.

— Бажаю, щоб усі задуми і плани золотоніських хліборобів здійснилися!

— Дякую на доброму слові.

Григорій Зінченко: «Перемога буде за нами»

Старійшина агропромислового виробництва району, директор СТОВ «Перемога» із села Хрушівки Григорій Федорович Зінченко — людина мудра і поміркована. Понад 30 років трудиться він в одному господарстві, з них 28 — керівником. За довголітню сумлінну працю нагороджений орденом «За заслуги» III ступеня.

Поруч із Зінченком трудяться надійні й випробувані спеціалісти сільського господарства — дружний, злагоджений колектив.

— Чого вартий один лиш Григорій Іщенко, — з повагою каже директор. — У районі, а може, й в області, не знайти такого агронома, котрий незмінно працював би в господарстві більше 47 років! Григорій Васильович як свої п'ять пальців знає кожну борозну на полі і видолінку. Розбуду його вночі і він як вірш скаже де, чого, скільки, коли посіяти і яким буде результат. Високими врожайми ми завдячуємо досвіду і майстерності легендарного головного агронома.

На підтвердження Григорій Зінченко навів «контрольні» цифри минулорічного сільськогосподарського сезону. СТОВ «Перемога» збило 4 тисячі 800 тонн хліба. Урожайність озимої пшениці — 56 центнерів з гектара, кукурудзи — 54,8, буряків — 346 центнерів.

— Торік ми вирощували солодкі корені на 360 гектарах, — ділиться Григорій Федорович. — Цього року на 130-гектарній площі. Наступного, можливо, зовсім сіяти не будемо, хоч за довгі роки звикли, що у сівозміні завжди присутній цукровий буряк. Однак, за моїми підрахунками, — прогнозує господарник, — через рік-два, якщо не зміниться урядова політика знищення вітчизняної бурякопереробної галузі, в Україні зупиняться всі цукрові заводи. Отоді й розпробуємо, які «солодкі», «медо-

Директор СТОВ «Перемога» Григорій Зінченко біля адмінприміщення сільгосптовариства.

Олена Кириченко (на знімку праворуч), методист районного Будинку культури, талановитий майстер у царині декоративно-ужиткового мистецтва. Її самобутні гаптовані сорочки визнаються кращими на виставках, оглядах народної творчості. Оленині вишиванки із задоволенням носять золотоніські чоловіки. Як, наприклад, заступник голови райдержадміністрації Владислав Остроглазов.

У районі функціонує 43 клубні заклади, 16 народних та зразкових колективів учасників художньої самодіяльності, 4 народних хори. Будь-яке свято у виконанні золотоніських аматорів перетворюється на захоплюючу мистецьку виставу, феєрію талантів і краси. На знімку: учасники стародавнього свята зажинок, котрий відтворили фольклорні гурти Златокраю.

ві» кристали з тростинного сирцю — такі, що й бджоли від них гинуть...

Щоб не бути заручником непродуманої державної аграрної політики, Григорій Зінченко, як далекоглядний господар, уже кілька років займається власним кормовиробництвом, нарощує поголів'я великої рогатої худоби і свиней, збільшує молочне стадо. Його права рука у цій справі — головний зоотехнік Руслан Костенко, завзятий і беручий молодий спеціаліст.

— Ми утримуємо тисячу 880 голів ВРХ, — охоче інформує про своїх підопічних Руслан. — З них півтисячі — корів. Доїмо майже 15 кілограмів молока на фуражну корову. Запровадили безприв'язне утримання. Зараз молочниці «відпочивають» у літніх таборах. Тварини мають різноманітний раціон, зелений корм і ніякої «хімії». Щодня продаємо Канівському маслосираводу шість тонн високоякісного молока. Доярки отримують понад дві тисячі гривень зарплати щомісяця.

Далі Руслан Костенко з гордістю розповідає, що в «Перемозі» зберегли свиноферму і статус племрепродуктора. Вирощують молодняк не тільки для власних потреб, а й реалізують населенню. Всього на фермі відгодовують понад тисячу голів свиней. І кількість поголів'я будуть невпинно збільшувати.

— Я не розумію, чому Україна по всій Європі гроші позичає, — з юнацьким максималізмом запитує Руслан. — Ми живемо на родючій землі, маємо руки і голови на плечах, щоб господарювати по-людськи і забезпечувати себе і країну достатком. Але чому чиновник у «високому» кабінеті не думає про те, як розумно розпорядитися всім цим потенціалом, а мізкує над тим, як вкрасити, влаштувати горезвісні «відкати» чи отримати хабаря?! Ось розпочали проводити ідентифікацію тварин, — продовжує головний зоотехнік. — Добра справа, потрібна. Та робиться вона не по-державному. Звичайнісінькі пластмасові бірки та ключ для татуювання... за валюту закуплено за кордоном! Вартість одного такого комплекта — 25 гривень. А тепер порахуйте, скільки мільйонів доларів заробила якась зарубіжна «пластмасова» фірма на українських селянах! А також «добродій», який допомагав їй у цьому.

Крім справи з ідентифікацією у Руслана багато справедливих претензій до влади: і щодо диспаритету цін, і щодо відсутності державного квотування та планування для АПК, і щодо безладу з дотаціями. На «крик» Русланової душі розважливий Григорій Зінченко зауважує, що відповіді на всі запитання неодмінно дасть життя. «Ніщо не стоїть на місці, — каже він молодому колезі. — Повір мені: через 10—15 років, коли твої діти тільки школу закінчуватимуть, — невпізнанно, у кращий бік, зміниться і господарство і наші села, Хрущівка та Лукашівка. Сподіваюся тільки, — додає Григорій Федорович, — що не зміниться лише назва сільгосптовариства. «Перемога», як завжди, буде за нами...

Бекон по-українськи

Створення черкаським приватним підприємством «Надія» на базі колишніх колгоспних ферм сучасного високотехнологічного свиногокомплексу — яскравий приклад ефективного внутрішнього інвестування.

Цю вродливу, вишукану жінку у селі Крупське знають усі. Це Галина Дубовик, директор ТОВ «Золотоніський бекон», що входить до групи компаній ПП «Надія». Економіст і хімік за освітою, зібрана, прагматична й енергійна, вона зуміла за короткий термін організувати на новоствореному тваринницькому комплексі роботу за чітким графіком і режимом.

— Я об'їздила найбільші племрепродуктори та відгодівельники Данії, законодавця «мод» у свинарстві, — ділиться Галина Іванівна. — Систематизувавши побачене, зробила висновок: їх приміщення та обладнання не є кращими, ніж у нас. А ось результати набагато вищі. Бо суперсучасні

— А як щодо премісів, яких чомусь побоюються покупці свинини?

— І даремно, — відповідає директор комплексу. — Як людина росте і потребує різноманітних вітамінів, так і тварина. Премікси — це чисті вітамінно-мінеральні добавки. Ми застосовуємо сім видів кормів, різноманітних і поживних за своїм складом. Маємо для цього власну кормову базу — дочірнє підприємство групи компаній «Надія» ПП «Крупське» орендує землю і вирощує зернові та технічні культури.

Нині ТОВ «Золотоніський бекон» розвивається швидко. Тільки на відгодівлі перебуває понад 10 тисяч голів свиней. А вже наступного року, каже Галина Дубовик, кількість товарного поголів'я зросте до 40 тисяч. Через кілька років — до 80 тисяч голів.

— Зараз з нами активно працюють м'ясокомбінати, — веде далі розповідь директор. — Для нас це не зовсім вигідно — продавати вирощені тварини. Тому в перспективі ми відкриємо свою переробку, матимемо свою торгову марку і, як результат, більшу вигоду. Щоправда, — уточнює Галина Іванівна, — це буде набагато швидше, якщо держава відновить стимулювання тваринницької галузі. Торік ми отримали від уряду солідну підтримку, а цього року будь-які державні дотації знято. Я вважаю це хибним кроком. Нам, працюючим у свинарстві, потрібно створити свою всеукраїнську асоціацію чи спілку і відстоювати законні права на інтенсивний розвиток галузі.

Поки держава думає, підтримувати власного сільгосптоваровиробника чи закуповувати за кордоном м'ясну продукцію, ТОВ «Золотоніський бекон» може розраховувати лише на себе, на свої оборотні кошти. І хоч їх, як завжди, не вистачає, товариство продовжує вести будівництво нових виробничих корпусів, обладнує за новітніми вимогами санпропускник. Кожний працюючий, а товариство створило для жителів села Крупського понад 60 робочих місць, має індивідуальний робочий одяг, щозміни проходить санітарно-гігієнічні процедури.

Трудитися у «Золоніському беконі» сьогодні престижно і вигідно. Заробітна плата тут, як для села, немала: 1750 гривень на місяць. Працівники під

приємства безплатно харчуються, щомісяця купують за собівартістю в и р о б л е н у продукцію.

Задоволені інвестором й органи місцевого самоврядування.

— За кошти групи компаній «Надія», — розповідає секретар Крупської сільської ради Ганна Соколенко, — у селі споруджено пам'ятник загиблим воїнам у Великій Вітчизняній війні, щороку надается допо-

мога у ремонті школи, закуповуються подарунки на свято першого дзвінка та на випускний вечір, утримується сільська волейбольна команда.

— Ми впевнені у своїх силах і можливостях, — посміхається на прощання стримана Галина Дубовик. — І не тільки ми, а й наші колеги-тваринники, котрі також оптимістично дивляться у майбутнє. Якщо держава підтримуватиме, як це робиться у цивілізованому світі, свого сільгосптоваровиробника, Україна неминуче стане суперпередовою аграрною державою.

Тільки б зарплату підвищили

До фельдшерсько-акушерського пункту прямує сільською вулицею Катерина Павлівна Гриб. Їй 80 років і вона частенько заглядає до «фельдшерниці» Світлани Пономарьової. Виміряти артеріальний тиск, зробити укол чи й просто пожалітися на «нікудишне» здоров'я.

— Утім, — каже завідувачка ФАПу, — бабуса ще сама себе обходить, пореється у дворі, дає лад городу. Так само як і її односельчанка Наталка Павлівна Синньок, котрій цього року виповнилося 89 літ.

У селі Крупському мешкає понад 700 жителів. З них більше 300 осіб — пенсіонери. Чимало з них постійні пацієнти Світлани Пономарьової. У ФАПі є все необхідне для надання першої медичної допомоги, для прийняття фізпроцедур, крапельниць, вимірювання рівня цукру в крові. Стараннями сільської ради медзаклад газифіковано, забезпечено гарячою водою.

Разом зі мною працює досвідчена акушерка Галина Василівна Бабенко, — продовжує Світлана Пономарьова. — У нас у селі є трійко дітей до року, 16 дошкільнят та 60 школярів. Цього року чекаємо на поповнення — кілька молодих наших односельчанок стануть мамами.

З Воскресенської дільничної лікарні, котра розташована за 18 кілометрів, до Крупського постійно приїздить педіатр. Сама Пономарьова добирається за викликом до хворого велосипедом. Цей транспортний засіб також придбала сільська рада.

— У ФАПі я працюю 10 років, — завершує свою коротку розповідь Світлана. — Люблю свою роботу. Ось тільки, якби більше зарплати за неї платили. Бо, — широко ділиться, — 850 гривень на місяць — це все-таки малувато. Навіть для села.

Лідія ТИТАРЕНКО.

Фото автора.

Завідувачка ФАПу села Крупське Світлана Пономарьова (ліворуч) з пенсіонеркою Катериною Гриб.

У зв'язку із значним коливанням валютного курсу Кабінет Міністрів прив'язав розмір добових витрат на відрядження за кордон для працівників підприємств, установ та організацій до курсу долара, *повідомляє прес-служба Міністерства фінансів*

За п'ять місяців поточного року до державного бюджету–2009 надійшло 79,2 млрд. гривень, що становить 104,6 відсотка від плану, *повідомляє голова Державного казначейства Тетяна Слюз*

ЗАКОНОДАВСТВО

Нові відмітки для державного акта

Норма: Постанова Кабінету Міністрів України «Про деякі питання посвідчення права власності на земельну ділянку» № 439 від 6 травня 2009 року.

Що означає: Затверджено процедуру здійснення відмітки про перехід права власності на земельну ділянку, набуту у власність із земель приватної власності без зміни її меж та цільового призначення, на державному акті на право приватної власності на землю, державному акті на право власності на землю, державному акті на право власності на земельну ділянку (далі — державний акт).

Така відмітка здійснюється на сторінках державного акта, де знаходиться план зовнішніх меж земельної ділянки, план меж земельної ділянки, починаючи з верхнього лівого кута зверху вниз, зліва направо. У разі посвідчення цивільно-правового договору про відчуження земельної ділянки, видачі свідоцтва про право на спадщину на земельну ділянку, а також вилучення державного акта в передбачених законом випадках із своїх справ нотаріус проставляє на державному акті відмітку про перехід права власності на земельну ділянку відповідного змісту. А територіальний орган Держкомзему за місцем знаходження земельної ділянки протягом 14 календарних днів з дня подання до нього документа про перехід права власності на земельну ділянку проставляє на державному акті відмітку про реєстрацію права власності на неї.

На листоношу грабіжник чатував у лісі

Листоноша Переволоцького відділення зв'язку, що в Бучацькому районі на Тернопільщині, з сумкою, в якій було майже п'ять тисяч пенсійних гривень, вирушила до села Заривинці, щоб роздати їх місцевим пенсіонерам.

Дорога проходила повз колишню тракторну бригаду і ліс. Саме в безлюдному місці й підстерігав жінку невідомий у масці. Розмахуючи ножом, він обрізав ручку перекинутої через плече поштарської сумки і кинувся з нею до лісу. Правоохоронці доклали чимало зусиль, щоб вийти на слід злодія, адже свідків не було. І все-таки підозрюваного у крадіжці затримали. Ним виявився 29-річний мешканець села Звенигорода цього ж району. Грабіжник зізнався, що додому грошей не брав, а закопав їх у лісі. Коли переконався, що його ніхто не підозрює, вийняв зі сховку дві тисячі гривень, а решту заховав. Витративши гроші, знову навідався до сховку, однак там вже нічого не було. Так це чи ні, з'ясовує слідство.

Любов ЛЕВИЦЬКА.
Тернопільська область.

Німецький досвід українським міліціантам

Ось уже 15 років триває співробітництво Донецького юридичного інституту з поліцією Німеччини. Завдяки цьому в інституті відкрито перший в Україні навчальний відділ внутрішніх справ. На його базі застосовують рольові ігри, тренінги з відпрацювання практичних навичок та інші інтерактивні методи навчання.

Ще однією новинкою стали психологічні тренінги, котрі у підготовці кадрів активно використовуються в Німеччині, а в нашій країні донедавна були рідкістю. У донецькому інституті створено науково-дослідний центр психотренінгових технологій. За час існування центру тут пройшли навчання більш як 2,5 тисячі курсантів і працівників практичних підрозділів внутрішніх справ та інших правоохоронних структур.

Співробітництво з поліцією Баварії дало змогу впровадити в Донецькому юридичному інституті сучасні методики навчання. Серед партнерів вузу — Нюрнберзька школа поліції, Інститут підвищення кваліфікації поліції Баварії, школи поліції міст Айхштет та Кьонігсбрун. Донеччани проходили стажування у цих навчальних закладах і практичних підрозді-

лах, знайомилися зі структурою й організацією діяльності поліції. Українські викладачі вивчають питання криміналістичного забезпечення боротьби зі злочинністю, громадської безпеки, зокрема, під час проведення майбутнього чемпіонату Європи з футболу.

У свою чергу, німецькі колеги охоче беруть участь у наукових конференціях, тренінгах тощо в Україні. Інститут має багаторічні стосунки із провідними навчальними закладами і правоохоронними органами низки держав: крім Німеччини, це Китай, Росія, Молдова, Білорусь, Казахстан та інші.

Ліна КУЩ.
На знімку: начальник четвертого управління поліції особливого призначення Баварії Герхард Данцл під час зустрічі з курсантами Донецького юридичного інституту.

Фото автора.

Результат апеляції

СУДОВИЙ ЛІКНЕП № 15

Про те, як подати апеляцію, ми говорили минулого разу, тепер звернемо увагу на результат, який може очікувати.

Головне, що варто мати на увазі, готуючись до апеляції, — апеляційний суд під час розгляду справи перевіряє законність і обґрунтованість рішення суду першої інстанції в межах доводів апеляційної скарги та вимог, заявлених у суді першої інстанції. Також суд досліджує докази, які судом першої інстанції було досліджено з порушенням встановленого порядку або в дослідженні яких було неправомірно відмовлено, а також нові докази, неподання яких до суду першої інстанції було зумовлено поважними причинами. При цьому апеляційний суд не обмежений доводами апеляційної скарги, якщо під час розгляду справи буде встановлено неправильне застосування або порушення норм права. Рішення або ухвала апеляційного суду набирають законної сили з моменту їх проголошення.

Порядок розгляду

Суддя-доповідач доповідає зміст рішення, яке оскаржено, доводи апеляційної скарги, межі, в яких повинні здійснюватися перевірка, встановлюватися обставини і досліджуватися докази. Після доповіді судді-доповідача пояснення дає особа, яка подала апеляційну скаргу. Якщо апеляційні скарги подали обидві сторони — першим дає пояснення позивач. Далі дають пояснення інші особи, які беруть участь у справі. Закінчивши з'ясування обставин і перевірку їх доказів, апеляційний суд надає особам, які беруть участь у справі, можливість виступити в судових дебатах в такій само послідовності, в якій вони давали пояснення. Після закінчення дебатів суд виходить до нарадчої кімнати.

Наслідки

За наслідками розгляду апеляційної скарги апеляційний суд має право:

- 1) постановити ухвалу про відхилення апеляційної скарги і залишення рішення без змін;
- 2) скасувати рішення суду першої інстанції і ухвалити нове рішення по суті позовних вимог;
- 3) змінити рішення;
- 4) постановити ухвалу про скасування рішення суду першої інстанції і закриття провадження у справі або залишення заяви без розгляду;

Порушено кримінальну справу щодо затриманих на гарячому під час отримання хабара у 58 тисяч 500 доларів голови одного з дачних кооперативів, депутата Приморської селищної ради і приватної підприємниці.

Так вона «подякувала» їм за незаконне виділення восьми земельних ділянок на території цієї селищної ради. На лаві підсудних опинилися також три податківці. Одного з них затримали в його службово-

5) постановити ухвалу про повне або часткове скасування рішення суду першої інстанції і направити справу на новий розгляд до суду першої інстанції.

Відхилення скарги

Апеляційний суд відхиляє апеляційну скаргу і залишає рішення без змін, якщо визнає, що суд першої інстанції ухвалив рішення з додержанням норм матеріального і процесуального права. Водночас не може бути скасовано правильне по суті і справедливе рішення суду з одних лише формальних міркувань.

Нове рішення

Підставами для скасування рішення суду першої інстанції й ухвалення нового рішення або зміни рішення є:

- 1) неповне з'ясування судом обставин, що мають значення для справи;
 - 2) недоведеність обставин, що мають значення для справи, які суд вважав встановленими;
 - 3) невідповідність висновків суду обставинам справи;
 - 4) порушення або неправильне застосування норм матеріального або процесуального права.
- Норми матеріального права вважаються порушеними або неправильно застосованими, якщо застосовано закон, який не поширюється на ці правовідносини, або не застосовано закон, який підлягав застосуванню. Порушення норм процесуального права можуть бути підставою для скасування або зміни рішення, якщо це порушення призвело до неправильного вирішення справи.

Новий розгляд

Рішення суду першої інстанції підлягає скасуванню з направленням справи на новий розгляд, якщо:

- 1) справу розглянуто неповноважним суддею або складом суду;
- 2) рішення ухвалено чи підписано не тим суддею, який розглядав справу;
- 3) справу розглянуто за відсутності будь-кого з осіб, які беруть участь у справі, належним чином не повідомлених про час і місце судового засідання;
- 4) суд вирішив питання про права та обов'язки осіб, які не брали участь у справі;
- 5) суд розглянув не всі вимоги, і цей недолік не був і не міг бути усунений ухваленням додаткового рішення судом першої інстанції;
- 6) справу розглянуто з порушенням правил виключної підсудності.

Наталія ГЕЛЕТКО.

Хабарників — за ґрати

му кабінеті під час передачі п'яти тисяч гривень керівником однієї з джанкойських фірм за відмову від перевірки. А начальника відділу контролю за розрахунковими операціями кримської податкової інспекції та співробітника Державної податкової адміністрації в автономії затримали в кафе під час застілля й передачі їм кругленької суми, яку борці з приховуванням прибутків вимагали у власниці

цього закладу за те, що заплівають очі на порушення податкового законодавства. Не уникне покарання й лікар-невропатолог, котру затримали в її робочому кабінеті під час отримання 3 тисяч 600 гривень хабара за надання так званої безстрокової інвалідності для нарахування фальшивої пенсії.

Крим.

Віктор ХОМЕНКО.

ВІСТІ З СУМЩИНИ

«Налізинував»...
два мільйони гривень

Сумська обласна прокуратура завершила розслідування чергової резонансної кримінальної справи у сфері економіки. Її головний фігурант — директор одного з приватних підприємств обласного центру, який всупереч укладеному договору лізингу з НАК «Укragenrolіzing» незаконно здійснив відчуження ввірених йому дев'яти тракторів «ХТЗ 150 К-09», придбаних за кошти держбюджету. Цією аферою спритний «добродій» завдав державі збитків майже на два мільйони гривень. Тепер колишньому директору «світить» тривале ув'язнення з конфіскацією майна. У ході досудового слідства вже відшкодовано понад 860 тисяч гривень та накладено арешт на майно обвинувачуваного на суму 150 тисяч гривень.

За сфальсифікований тендер —
на казенні харчі

Чинovníки з управління освіти та науки Сумської міськради, внісши свідомо неправдиві відомості до протоколів засідання тендерного комітету, безпідставно завищили ціни в угоді про закупівлю продуктів харчування для дошкільних навчальних закладів. У такий спосіб чиновники та підприємці «заробили» 2,5 мільйона гривень. Однак за справу взялося управління СБУ в Сумській області. У результаті було порушено кримінальну справу за фактом незаконного заволодіння державними коштами. За вчинення такого злочину українське законодавство передбачає позбавлення волі від семи до дванадцяти років.

Владислав ЖМУРКОВ.

Припинити шаманство над Конституцією!

ТОЧКА ЗОРУ

Сьогодні про напрямки розвитку української політики дають уявлення не засідання парламенту чи уряду. Їх роль на себе взяли телевізійні ток-шоу. І хоч там ніхто ні за що не відповідає, все-таки із багатьох висловлювань, відсіявши словесну полову, можна здогадатись про наміри дискусантів: відверті чи потаємні. Особливо цікавими вони здаються в устах персонажів, які мали б свої пропозиції висловлювати не тільки там, адже в державі є для того спеціально відведені місця, визначена процедура, а владні посади дискусантів ніби й не для шоу: президент, прем'єр, міністри, депутати, банкіри... Та так уже повелося — відведені місця або пустують, або й там лунає езопова мова, і допитливому обивателю теж потрібно напружувати уяву, щоб збагнути, хто чого хоче.

А хочуть вони влади

Саме так можна узагальнити більшість суперечок, бо дуже рідко там звучить щось конкретне про людські клопоти, обтяжені кризою, безперспективністю та різною нестабільністю. Влади! — така напруженість пронизує атмосферу дискусій. І це вже не шоу, це — по-справжньому, отже, не байдуже для всіх.

Кожна нормальна людина хотіла б, щоб влада займалася тими проблемами, котрі стали очевидними: безробіттям, нестатками, непомірними цінами, деградацією виробництва, моралі, недоступністю освіти, медицини... Щоб не мирилася з корупцією, хабарництвом, неможливістю захистити конституційні права громадян. «Кругом неправда і неволя...» — ніби про нинішній час писав Кобзар. І чому б це? Адже ми «у своїй хаті» нарешті.

Очевидно, щось не так у нашій господі. Проте замість того, щоб наводити лад, «старші» в ній тонуть у сварці. Від цього нескінченного гармидеру, дивись, і хата, себто, державу розвалиться. Що «старших» міняти слід — це вже всі зрозуміли. Заміна буде, але що і як «нові» робитимуть, варто подумати.

Що заважає українській владі бути ефективною? З численних шоу можна зрозуміти: заважають Конституція, система державного управління. За словами Президента, зміни до Конституції, внесені 2004 року, — причина усіх бід. Отже, до змін все було гаразд? Чому ж тоді люди виходили на Майдан і майдани, якщо бажаний тепер В. Ющенку і високо оцінений міжнародними експертами Основний Закон України існував? Та й сам новий Президент користувався ним більше півтора року, тільки так само, як і раніше, толку не було, а на обіцяний ним злагоди був поставлений хрест корупційним скандалом і відставкою уряду. Це сталося всього за вісім місяців після «перемоги помаранчевої революції» (так самі герої перемін охрестили те, що зробили, залишивши на Майдані цінності, якими вже й не клянуться, — стомилися лувкавити).

Заважає Конституція і прем'єрці та її «команді». Не такою вона бачиться і опозиції чи тим, хто нею називається. Можливо, їм усім варто прислухатися до попереднього Президента (схоже, вперше цитую його позитивно): «... не Конституція чи закони винні, а ті, хто їх не дотримуються...», «... Україні потрібна парламентсько-президентська форма правління». Правий Л. Кучма, було б так, як він тепер каже, може, не сталося б за його правління грабінництва замість приватизації, не було б руїнації села, прірви між статками небагатьох та злиднями більшості. А що Конституція нині порушується тупо і безцеремонно, прикладів безліч, частину їх можна прочитати в поданні комуністів на імпичмент В. Ющенку. Імпичменту не буде — до демократії ми ще не доросли, але фіксація об'єктивних підстав є, вона колись знадобиться.

Вигадки про «писання на коліні»

Знову в ефір виплескуються видумки про те, що зміни до Конституції «писались на коліні», що за них «голосували руками і ногами», що «над ними ніхто не працював», а погодились вносити зміни, «щоб не пролилася кров». Все це аргументи від лукавого. Зміни готувались більше чотирьох років представниками усіх фракцій, свідчу про це як співголова тимчасової спеціальної комісії. Деякі недоречності в змінах є. Наприклад, норма про двоканальний порядок формування виконавчої влади, при якому двох міністрів парламенту пропонує президент, він же призначає голів адміністрацій за поданням КМ. Ці поправки внесли перед остаточною голосуванням прибічники В. Юценка за його наполяганням. Ним же, з 2002 року починаючи, разом з іншими тогочасними опозиціонерами підписано кілька документів про реформу системи влади, яка за

Олександр МОРОЗ

змістом є тією, що нині критикується. Голосували ж так, як передбачено Регламентом (головуючий В. Литвин може підтвердити), щоправда, в пакеті із сумнівним законом, який дозволяв В. Юценку стати президентом. Сам він сьогодні каже, що не голосував, раніше офіційно підтверджував, що голосував. Правда, начебто «кнопка не спрацювала», але далі свідчить В. Ющенко, і він, і фракція таким чином свідомо визначили свою підтримку реформи. Коли він говорить неправду, відомо лише йому, хоч президенту так робити негоже. Не голосувала і не підтримувала змін Ю. Тимошенко зі своєю фракцією. Вона сподівалася стати президентом за безмежними і невідконтрольними повноваженнями, опанованими на практиці Л. Кучмою теж всупереч Конституції. А що-до натяків на кров, то вони є взагалі нісенітницею: зобов'язання голосувати за зміни В.Ющенко підписав у нашій спільній угоді 6 листопада 2004 року, коли ніякої напруженості ще не було. Правильність такого кроку підтвердили і зарубіжні експерти — А. Квасневський, Х. Солана та інші, виклавши своє бачення виходу з кризи в угоді, теж підтриманій В. Ющенком.

Таким чином, **зміни до Конституції внесені свідомо, продумано, за згодою переважної більшості депутатів і за процедурою, передбаченою в Основному Законі.** Спекуляції з цього приводу треба давно припинити. А приклад у цьому відношенні зобов'язаний подавати Президент, однак він раз по раз повертається до цієї теми, ніби шукаючи виправдання чи то невмінню, чи то небажання виконувати обов'язки вищого посадовця держави.

Чи означає сказане, що в системі державного управління все гаразд? Ні, звичайно. **Реформу треба завершити**, але тим ніхто не займається. Йдеться найперше про другий етап реформи — про місцеву владу. Цей крок відповідальний і складний. Його логіку викладено в проекті закону про зміни до Конституції, позитивні висновки щодо якого давно зроблено Конституційним Судом. Закон планувалося схвалити восени 2007 року. Підозрюю, що авантюра з достроковими виборами в парламент затіяна була якраз для того, щоб залишити реформу на піддорозі, тримаючи слабосильними сотню тисяч депутатів місцевих рад, підмінюючи самоврядування нікому не підконтрольними, окрім В. Юценка, органами держадміністрації. Їх же проектом змін передбачається істотно реорганізувати, в тім числі ліквідувати райдержадміністрації.

Забавка для простаків

Докучливі балачки владців про європейський вибір — забавка для простаків. В Європі, вважай, від середніх віків адміністрування мінімізоване. Є самоврядування, де місцеві громади визначають, як їм жити, розпоряджатися громадським майном та ресурсами, дбати про громадський порядок і благоустрій, про розвиток шкіл, лікарень та інших установ, виходячи з потреб людей, що проживають на відповідній території. З нашою недореформованою системою управління в Європу пхатися не слід, такі ми там зайві.

Днями відвідав кілька областей Західної України. В Снятині мені подарували фотоальбом Василя Пилип'юка. Чудова робота майстра підготована до 850-річчя міста. Відкриває альбом панорама Снятина. Він нічим не поступається подібним містечкам Польщі, Чехії, Іспанії. З висоти пташиного польоту. Бо спустившись на землю, видно прозу сучасної української провінції. Розбиті дороги і тротуари, фасади, що просять рук штукатура, унікальна ратуша, яка зустрічає свій сотий рік не ремонтваною через нульову субвенції з Києва. Подібне бачимо в Косово, Дубно, Літні, Коростені, Фастові, Ніжині, Чуднові, Миргороді, Ізюмі, Каневі... Не випадково називає міста красиві, з цікавою історією, привабливі для туристів. Їх багато в Україні.

Невже Віталій Беца, снятинський голова, не зміг би організувати перетворення свого міста в прикарпатські Карлові Вари, якби у

нього і в міської ради були для того можливості? Ці можливості — в повноваженнях і ресурсах, в порядку формування і витрачання бюджету, у впливі на виробничу та іншу ділову сферу, на розстановку кадрів. Добрих п'ятнадцять років ведемо балачки у владі про реформу бюджетного і податкового законодавства, про нові закони, що стосуються суті самоврядування, розпорядження комунальним майном і землею, спрощення процедур для початку підприємницької діяльності, розвитку кооперації і орендних відносин. І... глухий кут. Чому? Тому що **потрібні перетворення блокуються голим адмініструванням, заkostenілою архаїчною системою державного управління.** Вона **глушить, убиває ініціативу громад, намагаючись виконати хіба що одну функцію — забезпечення «потрібного» результату на виборах президента.** Бо він їх єдиний «начальник». Той «начальник», який не може знати ні ділових якостей керівників адміністрацій, ні важливих проблем територій, ні шляхів їх розв'язання. Бо це неможливо охопити одній людині, а тому величезна влада передається в руки його величності Чиновнику.

Ще гірша ситуація в районній і обласній ланках державного управління. На пальцях можна перерахувати територіальні одиниці, де голова адміністрації і голова ради працюють злагоджено, не з'ясовуючи, хто старший за посадою. А відповідь проста: старший той, кого обирає народ, а не той, кого призначають «зверху».

Навмисне не згадую про сільські ради, про тисячі подвизників — голів сіл. У них, крім власного авторитету, немає практично ніяких можливостей іти назустріч потребам своїх виборців, тим паче що юридикція сільрад обмежується лише територією сіл. Даремно прем'єр закликає голів сіл «грюкнати кулаком по столу чиновника»... З того жесту тільки звук і залишиться та ще черговий візит контролюючого органу або прокурорського послання.

Залишки віри у справедливість

Надмірна централізація влади і адміністративна система — середовище і одна із причин корупції, хабарництва, поборів. Ці виразки роз'їдають державну систему, нищать залишки віри у справедливість. У сутності своїй вони — зло, що повинне каратися за законом. Але в сотню раз більшим злом є **пристосування цієї системи до розкрадання бюджетних коштів.** Чи йдеться про збирання податків, повернення ПДВ, чи про закупівлю медикаментів або інших товарів для суспільних потреб, чи бюджетне інвестування будівництва, чи використання коштів для ліквідації наслідків стихійного лиха (як торік у тому ж Прикарпатті)..., там повсюдно присутній кримінальний здирик, в якого система державного управління на побігеньках і разом з ним вона переполовинює бюджет, через ціни і тарифи «чистить» кишені громадян.

Мені нерідко заперечують: хіба можна владу передавати нинішнім місцевим радам? Там і досвіду немає, а скільки відомо фактів зговору, підкупу, особливо під час виділення земель! Це так. Але так буде до тих пір, поки громада не контролюватиме виборні органи, своїх висуванців. А контролюватиме, отже і підбиратиме тоді достойних, здатних щось реально робити для своїх громад. Сьогодні виборець не несе відповідальності за своє голосування, бо йому байдужі підсумки виборів. Хто не прийшов би у раду чи виконком, він мало впливатиме на переміни: ні прав, ні можливостей у нього немає. А коли такі права і можливості з'являться, тоді виборець думатиме, кого варто підтримати своїм голосом. І питатиме з обранця, якщо той не справлятиметься зі своїми обов'язками.

Зміна психології виборця, перетворення його в громадянина — це один з найважливіших наслідків децентралізації влади, підвищення ролі і статусу місцевого самоврядування. «Владу — місцевим громадам» — не лише передвиборне гасло соціалістів, а зміст реформи системи влади, потрібний крок до європейської моделі управління.

Переміщення влади під контроль громадян сприяє вирішенню ще одного завдання, важливості якого нині відчувають усі. Мова про розмежування бізнесу і влади. **Чим більше концентрація влади, чим більші ресурси і бюджетні потоки зосереджуються в структурах управління, тим привабливішими ці структури будуть для бізнесменів, тим ліберальнішою і антисоціальною, отож антиконституційною, буде економічна політика держави.** Примітивні аргументи про намагання ділових людей прикрити недоторканність свій бізнес — демагогія і фіглярство перед довірливим обивателем. У нас, скажімо, чотириста бізнесменів користуються імунітетом. А скільки їх в Україні? Чому ж відсутність у решти прикриття недоторканності не ставить їх перед правосуддям? То, можливо, вони не злочинці? Можливо, імунітет їм ні до чого? Можливо, контролюючи, фіскальні та інші державні органи, в т. ч. місцеві, — нездорові? Хто вивчав ці та безліч інших обставин, щоб не під-

міновати необхідну аналітичну та управлінську діяльність низькопробними спекуляціями про зло імунітету? І галасує про нього найбільше той, у кого руки нечисті, або ним затурканий обиватель. **Бізнесмен прагне влади, бо вона в умовах централізації і, відповідно, адміністрування — інструмент для задоволення власних чи корпоративних інтересів.** Його прагнення влади тим і пояснюється, а розосередження і підконтрольність влади робить її не привабливою для бізнесу. Зате тоді вона краще служить людям і державі.

Інший засіб розмежування бізнесу і влади — вибори з відкритими партійними списками. Зміст потрібного закону соціалісти пропонували парламенту ще сім років тому. Нас ніхто не підтримав. Тепер кожна фракція на свій лад дружно агітує за такий закон. Складається враження, що в тому хорі резонансу набирає нота несприйняття відкритих списків. У цьому разі, можливо, президенту варто подати свій проект, нехай парламент продемонструє вірність засадам демократії. Можу запропонувати просту і надійну концепцію такого закону, депутатам вона надіслана кілька місяців тому. Вона така: партія (блок) висуває 450 кандидатів. Вони закріплюються з'їздами за конкретними округами і ведуть там агітацію. Депутатами (в межах загальної, здобутою партією квоти) стають ті, хто зібрав на підтримку партії найбільшу кількість голосів виборців, незалежно від номера в списку кандидатів. Це змінює механізм виборів, робить прозорим для виборця бюлетень із 20 — 25 прізвищ, проводить до парламенту людей, які справді користуються довірою громадян і їм будуть підзвітні. З другого боку — це об'єктивний і природний спосіб зміни політичних еліт, їх оновлення.

Не зміни, а завершення розпочатого

Все, що тут пропонується, не потребує радикальних змін в Конституції, а вимагає лише завершення давно розпочатої процедури. Чому ж тоді так часто звучить з екрана чергова пропозиція про конституційну реформу? Одному потрібен двопалатний парламент. Другому — реальна влада у президента, щоб він «не тільки нагороди роздавав та інколи користувався правом вето». Третім кортить вибори президента провести в парламенті й зробити яловими повноваження його або прем'єра (залежно від того, хто до чого прицінюється). Четвертому бачиться Конституція з надмірно деталізованим порядком здійснення влади. П'ятому хочеться гетьманства, та щоб зміни до Конституції народ вносив сам, на референдумі, під диригуванням призначених поводитирів. Закриваються очі на статті Конституції, де написано, коли і з яких підстав проводиться референдум.

А що від тих варіантів матимуть народ і держава? Чи нація, як любить висловлюватися В. Ющенко, на свій лад формулюючи давно відому дефініцію? Адже за різними проектами проглядається індивідуальний інтерес розробника. Одначе **Конституція досягає своєї ролі тоді, коли вона передбачає інтерес громадянина, суспільства і держави, себто загальний інтерес, а не потребу окремого інституту влади чи окремого посадовця.** Може, варто припинити ритуальні шаманські танці й супутні скандали довкола Основного Закону? Адже він живий, чинний. Його найперше треба знати і, безумовно, дотримуватися.

У підсумку значачу, що замість зайвих дискусій потрібно зробити наступне:

— прийняти зміни до Конституції, що стосуються місцевого самоврядування і судової системи;

— ухвалити близько трьох десятків законів, що деталізують суть перемін;

— прийняти терміново закон про вибори до парламенту з відкритими списками;

— переглянути закон про місцеві вибори, орієнтуючись здебільшого на мажоритарний принцип;

— законодавчо врегулювати потребу погодинної оплати праці, повернути землі конституційний статус загальнонародної власності, посилити роль держави в поліпшенні добробуту співвітчизників;

— схвалити засади внутрішньої і зовнішньої політики, щоб країна розвивалася у вибраному напрямку і припинилися сварки про суб'єктивне бачення перспектив (НАТО, ЄС, єдиний економічний простір, мова, історія, церква, Чорноморський флот...).

Це програма дій для всіх інститутів влади, дій реальних і вкрай необхідних. Вони забезпечать ясність у політиці. А ясність — гарантія стабільності, довіри людей до влади, забезпечення конституційних прав і свобод громадян і, зрозуміло, обов'язкова умова подолання існуючої кризи.

Ті, хто здійснять такі кроки, увійдуть в історію державотворцями. Це не пафосні слова, це констатація, це назріла потреба, яку мають усвідомити і політики, і всі громадяни.

Запасу часу практично не лишилося. Треба від шоу перейти до дій. Щоб не запізнитися назавжди.

Олександр МОРОЗ,
голова Соціалістичної партії України.

Слідство вели знавці?!

Справа голови Господарського суду Миколаївської області Юрія Ковалю прогрімало на всю країну. Нагадаємо: голову суду було затримано 16 листопада 2007 року в Одесі нібито під час одержання хабара. Принаймні так про це в переможних реляціях розтрубили правоохоронні органи

У «запеклого хабарника» під час особистого огляду виявили лише 75 копійок, ключі від квартири і мобільний телефон. Жодних компрометуючих доказів не дали обшуки за місцем роботи і проживання Юрія Ковалю: не було там ні мішків з «наколядованими» грошима, ні зошитів «бухобліку» із записами сум хабарів та іменами хабародавців, ні великої кількості коштовностей. Відсутність реальних доказів здійснення кримінально карного діяння, процесуальні порушення в ході досудового розслідування привели до того, що 6 лютого 2008 року Апеляційний суд Києва скасував постанову про порушення кримінальної справи.

Проте Ю. Ковалю зіпсували й продовжують, на жаль, ліпити образ судді-хабарника й знову взяли його під варту. Обставини, за яких Юрій Коваль опинився в «зоні пильної уваги», в суддівському корпусі України добре відомі, що не дивно — у нього стійка репутація міцного професіонала, котрий не йде на порушення закону.

Щоб розібратися в цій ситуації, досить вивчити матеріали справи. Точніше, не однієї, а одразу трьох кримінальних справ, порушених проти Ю. Ковалю. Здавалося б, одразу три справи, які вже тут можуть бути виправдання?! Але при детальному розгляді всі вони розсипаються як картковий будиночок.

Про обставини цих кримінальних справ — трохи нижче. Спочатку — про побиття судді Юрія Ковалю.

Бий суддю — доки не зізнається

Під час затримання 16 листопада 2007 року в Одесі Ю. Коваль одержав каліцтва, хоча жодного опору правоохоронцям не чинив. Ненадання опору підтверджується матеріалами справи й показаннями співробітників правоохоронних органів. Тоді як він одержав травми? Відповіді на це запитання немає досі. Хоча ставиться воно Юрієм Ковалем із завидною регулярністю.

Отже, після затримки суддя звернувся до лікарів через вкрай погане самопочуття. У лікарні йому видали направлення на комп'ютерну томографію у зв'язку із забитим нирок. Однак під час проведення дослідження в пацієнта було виявлено ще й перелом 12-го ребра праворуч. Цей само діагноз пізніше було підтверджено і актом судово-медичного обстеження бюро СМЕ УОЗ Миколаївської ОДА від 17.11.2007 р. (документи №№ 2—3). Крім перелому ребра, діагностовано гематому на потилиці, садна на підборідді, кистях і колінному суглобі, забиття нирок. Експерт підтвердив, що всі ці ушкодження могли виникнути саме в день затримання 16.11.2007 р. за обставин, зазначених Ю. Ковалем. Експерт із 23-річним стажем роботи кваліфікував їх як тілесні ушкодження середнього ступеня тяжкості, що спричинили тривалий розлад здоров'я.

Лікування Ю. Коваль проходив у миколаївській міській лікарні №4, яка обслуговує Господарський суд Миколаївської області. І тут почало діятися щось незрозуміле. У лікарні збрали консилиум, який, оглянувши погано реагуючого на запитання медиків хворого, до того ж зафіксованого на ліжку під крапельницею (що унеможливило огляд набряків поперекового відділу), поставив під сумнів колишню діагнози. У своїх висновках лікарі все-таки визначили набряк в області нижніх ребер праворуч, але на підставі нечіткого рентгеновського знімка, де нижні ребра практично не проглядалися, у міській лікарні зробили висновок, що ніякого перелому в Ю. Ковалю немає. Незважаючи на 5-денну відсутність випорожнення в результаті травматичного парезу (хворому призначали проносні препарати), у медичному висновку записали, що випорожнення — у нормі.

Помилковість висновку про відсутність перелому підтверджується протоколом допиту ординатора нейрохірургічного відділення військово-медичного центру Південного регіону Є. Лаврентьєва, котрий був лікарем Ю. Ковалю після того, як той висловив недовіру медперсоналу 4-ї міської лікарні Миколаєва і ліг у стаціонар в Одесі. За його словами, розташування 12-го ребра таке, що рентген може «не побачити» перелом через хрипучу ділянку ребра. А томограма — більш сучасний і якісний метод дослідження — показала наявність перелому. Один з найавторитетніших в Європі фахівців в галузі дослідження кісткових тканин професор кафедри онкології з курсом променевої діагностики, променевої терапії та радіаційної медицини Одеського державного медуніверситету професор В. Соколов після вивчення результатів томограм, крім підтвердження перелому ребра, припустив і те, що в пацієнта могла бути гематома в заочеревинному просторі.

Проте всі висновки фахівців спробували спростувати експерти Одеського обласного бюро судово-медичних експертиз. Вони заперечили вже існуючий висновок судово-медичного експерта й провели своє «обстеження». Їхній великий висновок на 19 аркушах зводиться до того, щоб довести: у судді взагалі не було жодних серйозних травм. Найдивніше, що зроблено «обстеження» без огляду й опитування самого потерпілого. Фальсифікація? А чом би й ні, адже саме керівництво Одеської СМЕ, яке фальсифікувало результа-

ти експертиз, проходить у справі «банди Попеску» — кривавого злочинного угруповання, на рахунок якого близько 20 убивств.

Чому лікарі 4-ї міської лікарні й одеські судово-медичні експерти спробували спотворити ситуацію, доводячи, що Ю. Коваль практично здоровий? Чи не тому, як кажуть сьогодні в Миколаєві, що відповідь на це запитання може бути тільки одна: на медиків могли натиснути правоохоронні органи. Документального підтвердження цього припущення, звичайно, немає. Але на чужий роток, як кажуть, не накинеш платок. Дружина судді Людмила Іванівна в розмові з мною стверджувала, що медпрацівники 4-ї міської лікарні взагалі намагалися триматися якнайдалі від нього. Не раз у моменти загострення болю він не міг навіть викликати медпрацівника.

Незадовго до госпіталізації Ю. Ковалю в 4-ї міської лікарні під час операції раптово помер співробітник миколаївського УБОЗ. Після цього у керівництва лікарні були серйозні проблеми із правоохоронцями. Можливо, скориставшись ситуацією, співробітники міліції просто примусили лікарів до того, щоб ті поставили «потрібний» діагноз судді.

Був би суддя, а стаття знайдеться

Проти судді порушено кримінальну справу, ведеється слідство. Звичайно, є таємниця слідства, яку ми не можемо порушити. Тому розповімо лише про очевидні речі, які вже озвучували в суді й тому ні для кого не є секретом.

У грудні 2006 року стосовно Ю. Ковалю ДДСБЕП МВС України було заведено оперативно-розшукову справу (ОРС). Вона передбачає, у тім числі, і негласне зовнішнє спостереження, люстрацію особистого кореспондентів, прослуховування телефонних переговорів. Протягом декількох місяців у кабінеті голови Миколаївського господарського суду велось приховане відеоспостереження. І це незважаючи на той факт, що кабінет одночасно був нарадчою кімнатою для суддів. Який цинізм — адже була порушена свята таємниця нарадчої кімнати!

Що стосується безпосередньо карного переслідування, все почалося із заяви якогось С.Г. Він заявив, нібито Ю. Коваль вимагає в нього 5 тисяч доларів за накладення арешту на базу відпочинку «Перлина» на чорноморському узбережжі в районі Коблевого. Ця база свого часу входила в об'єднання пансіонатів Молдавської РСР, але оскільки згідно з укладеною українсько-молдавською міжурядовою угодою у встановлений термін Молдова не заявила свої на неї права, вона перейшла у власність України. Навколо бази велася тяжба декількома юридичними особами, і щоб унеможливити її незаконне відчуження, суддя в інтересах держави (сторонаю в справі проходив ФДМУ) наклав на неї арешт.

На підтвердження вимогання С.Г. надав аудіозапис, зроблений в кабінеті Ю. Ковалю без санкції суду. І хоча в записі, окрім непевних міркувань С.Г., немає жодного слова про хабар, його заява й запис стали приводом для порушення кримінальної справи.

Першу частину суми в 12,4 тисяч гривень С.Г. нібито передав Ю. Ковалю під контролем міліції. Однак відеозапис, на думку адвокатів, які захищають Юрія Ковалю, непереконливий: голова суду й відвідувач, котрий не був ні стороною, ні законним представником жодної зі сторін у справах у Господарському суді Мико-

лаївської області, ведуть бесіду, в якій немає ні слова про гроші. Потім Ю. Коваль встає із-за столу і йде, а С.Г. простягає у бік його робочого місця якийсь пакет. Потім на екрані виникає чорна пляма. От і все «викриття». Грошей цих, до речі, виданих С.Г. самими співробітниками міліції, тобто з кишені платників податків, так і не знайшли, стверджують адвокати. Куди вони поділися — невідомо.

Відповідно до законів України «Про міліцію» і «Про оперативно-розшукову діяльність» метою оперативно-розшукової справи є запобігання злочину. Адже ніхто не чекатиме, коли станеться вбивство, теракт, тим паче провокувати їх, щоб потім покарати винних «за всією суворістю». Чому ж у цьому випадку міліція пішла на, скажемо так, провокацію давання хабара, намагаючись «штучно створити» злочин?

Затим С.Г. неспинно протягом декількох днів телефонував Ю. Ковалю, вимагаючи особистої зустрічі під приводом одержання консультації в одній зі справ. Голова суду не прагнув такої зустрічі, тим паче за межами службового кабінету. Однак, зрештою, С.Г. переконав його зустрітись ввечері 16 листопада 2007 року в парку Перемоги Одеси, де того дня перебував Ю. Коваль. Зустріч відбувалася в темний час доби, провокатор знову заговорив про базу відпочинку «Перлина», а потім зненацька спробував засунути в кишеню куртки судді пакет. Розумівши, що йому намагаються дати хабара, Ю. Коваль витяг пакет з кишені, кинув його С.Г., розвернувся і пішов геть. Далі, за його словами, він побачив, що за ним женьуться невідомі в цивільному. Побойоючись за свою безпеку (ввечері в парку цілком можна зустріти грабіжників), він прискорив крок, потім побіг. Попереду з'явилася машина з ввімкненими фарами, і Ю. Коваль побіг до неї в надії на захист. Але з машини вискочили кілька лю-

дей, повалили його на землю й почали бити. Згодом до побиття приєдналися й переслідувачі. Незабаром під'їхали ще декілька машин, і тільки тут суддя зрозумів, що на нього напали й цинічно б'ють не хулігани, а співробітники правоохоронних органів.

Далі, незважаючи на погане самопочуття побитого судді, почалися обшуки й допити. При цьому дії слідчих, на думку Ю. Ковалю, виходили далеко за рамки законності.

Коли Ю. Коваль зажадав провести розслідування за фактом його побиття під час затримання, правоохоронці намагалися довести, що суддя симулював травми. Медпрацівникам показали знімки трьох чоловік і попросили показати, хто з них здавав сечу на аналіз. На знімках не було Ю. Ковалю, але був його зять, котрий буквально за руку водив побитого суддю по лікарнях і лабораторіях. Якби медиком показали фото Ю. Ковалю, вони б його теж упізнали. Але цього ніхто не зробив. Чому?

Утім, і тут слідчі омонфузилися. Перед цими подіями зять судді перебував на санаторно-курортному лікуванні, і обстеження показало, що його нирки абсолютно здорові. Документально підтверджено, що після повернення із санаторію він не звертався в медзаклади зі скаргами на травми або захворювання нирок. Тому якщо б він спробував видати свій аналіз за аналіз судді, крові в сечі точно не знайшли б.

Коли почалася перевірка за фактом побиття, учасники інциденту подали рапорти з поясненнями, написані немов під копірку. Незважаючи на те, що хабара у Ю. Ковалю не знайшли, у протоко-

лах стверджується, що його було передано йому. Крім того, за всієї «зрежисованості» рапортів мають місце суперечності: якщо в одних написано, що велася відеозйомка в момент «фіксації» підозрюваного, то в інших вказується, що темний час давав змогу вести тільки аудіозапис, і на деякий час підозрюваний був загублений для візуального контролю. Характерно також, що в показаннях усіх співробітників правоохоронних органів з'являється автомобіль ВАЗ-2101 світлого кольору, двоє чоловіків, котрі сиділи в ньому, і Ю. Коваль, який лежав на землі. За версією слідства, саме невідомі чоловіки на нестановленому автомобілі побили суддю і, дочекавшись появи міліції, поїхали. Якщо це справді були не співробітники міліції, їхні дії можна розцінити як хуліганство: звідки вони знали, що міліція переслідує Ю. Ковалю? У будь-якому разі невідомим, щонайменше, належало затримати для з'ясування осіб і довідатися, що вони робили на місці проведення оперативних заходів. Однак міліціонери не зробили цього.

Прізвища тих, хто брав участь у затри-

манні, добре відомі. Всі вони подали свої рапорти. Тож абсурдним видається твердження начальника ГУ УМВС в Одеській області полковника Геннадія Подройка, що встановити осіб, які брали участь у затриманні Ю. Ковалю, не було можливим! Ці знущальні казки написані для слідчого Генеральної прокуратури України Г., і він охоче їм вірить. Ще б пак, адже він сам був присутній під час затримання!

Цинізм правоохоронців стає очевидним, коли читаєш висновки за результатами перевірки скарги Ю. Ковалю, де констатується, що затримання від початку й до кінця знімалося на відеореєстратор, однак машину ВАЗ-2101 і невідомих, що напали на суддю, встановити не вдалося, а його травми виникли від падіння на асфальт. До того ж тут знову йдеться про вилучення хабара, хоча ніяких грошей у затриманого не виявлено. Так, його руки й кишеня були забруднені спеціальним для маркування купюр, але це не суперечить показанням судді про те, що він дістав з кишені згорток, засунутий туди С.Г., і повернув його провокаторові.

Встановивши багато дивацтв і нестыковок, 06.02.2008 р. Апеляційний суд Києва скасував постанову про порушення кримінальної справи щодо Ю. Ковалю. Жодних нових обставин у цій справі не з'явилося, однак з'являється на світ постанова про повторне порушення кримінальної справи й знову доручають її слідчому ГПУ Г.

Оскільки справа набула великого розголосу, на мою думку, правоохоронці будь-що прагнуть представити Ю. Ковалю закоренилим злочинцем. Так виникають ще дві справи: про зловживання службовим становищем і про невиконання рішення суду.

Спостереження, яке проводилося в рамках ОРС, показало, що директор КП «Мико-

лаївліфт» добровільно запропонував Ю. Ковалю надати суду благодійну допомогу, купивши серверну шафу, яка і до сьогодні стоїть у коридорі суду. Керівництво «Миколаївліфта» оформило придбання шафи як покупку мотора. Однак зловживання службовим становищем поставили в провину чомусь голові господарського суду, немов це він розпоряджався майном «Миколаївліфта».

У рамках розслідування цієї справи в господарському суді за рішенням суду була призначена ревізія КРУ. Після її проведення ревізор наповніл на інвентаризації товарно-матеріальних цінностей. Проводити її суд Ю. Ковалю не зобов'язував, про що він і заявив ревізорам. КРУ звернулося до суду й одержало дозвіл на інвентаризацію, але воно було оскаржено, оскільки чинне законодавство взагалі не дає КРУ права самостійно проводити інвентаризацію. Відповідно до закону суд міг би спонукати Ю. Ковалю до проведення інвентаризації, але такого рішення суд не прийняв. Більше того, відповідно до існуючої практики з такого роду справ, якщо хтось відмовляється виконувати рішення суду, КРУ зобов'язано звернутися у виконавчу службу, там мають відкрити провадження, надіслати лист із попередженням на адресу особи, яка не виконує рішення, потім притягти її до адміністративної відповідальності і лише в тому разі, якщо судові рішення так і не виконано, звернутися в суд із клопотанням про порушення кримінальної справи. Вся ця процедура пройдена не була. Чому?

Як розірвати замкнуте коло?

Це лише дециця порушень закону, допущених стосовно Ю. Ковалю. Насправді їх багато більше.

Якщо правоохоронні органи нехтують очевидними фактами, може, Генеральному прокуророві варто особисто вивчити матеріали справи, не покладаючись на підлеглих? Це непросто, слідство включило до складу кримінальної справи більше трьох десятків справ у господарських справах, розглянутих Ю. Ковалем, і тепер вона складається з десятків томів. Але як інакше зупинити беззаконня? Адже фігурант справи може нескінченно довго перебувати в СІЗО: на час слідства, вивчення справи, суду. А оскільки в судовому засіданні неспроможність обвинувачення стане очевидною, справу можуть відправити на розслідування, потім знову в суд. Це замкнуте коло загрожувє людині, не визнаний судом злочинцем, багатьма роками перебування в слідчому ізоляторі.

Не можна боротися з порушеннями закону незаконними ж методами. Адже якщо навіть голова суду, котрий став чи то жертвою провокації, чи то сплеску антикорупційної кампанії, не може захистити свої права, що вже казати про звичайних громадян.

В'ячеслав ВОРОНКОВ.

Миколаїв.

Це лише дециця порушень закону, допущених стосовно Ю. Ковалю

«ЛІКАРНЯНИЙ ЛИСТОК»

— Здрастуйте, безплатний лікарю! — Здрастуйте, безнадійно хворий!

Холодні обливання на користь здоров'ю

ПРОФКАБІНЕТ

Обливання — спосіб лікування, який відомий уже сотні років і успішно застосовується в сучасній медицині. Вода для процедури має бути в проміжку від п'ятнадцяти до вісімнадцяти градусів.

- 1. Обливання нижньої частини тіла рекомендовано для людей, в яких є порушення функцій кишечника, а також у разі судинних захворювань нижніх кінцівок. Обливання цього типу починають з рівня пояси.
- 2. Обливання стегон рекомендується при атеросклерозних ураженнях нижніх кінцівок. Крім того, цей тип обливання буде корисний у разі варикозного розширення вен, тромбофлебиту. Його проводять із використанням п'яти-шести ліжок води.
- 3. Обливання спини дає змогу зміцнити хребет, окрім того, сприяє лікуванню остеохондрозу, посиленню кровообігу, зміцненню нервової системи людини, нормалізації її сну. Першою лішкою вам доведеться облити всю задню поверхню тіла від потилиці, а інші три-п'ять ліжок потрібно рівномірно

- но вилити на область шиї, лопаток і куприка.
- 4. Обливання рук відмінно допомагає при ревматизмі та артриті суглобів. Його слід починати з долоней, поступово доводячи струмінь води до плеча.
- 5. Обливання голови достатньо дієве в разі частих і сильних головних болів, при погіршенні пам'яті, запамороченнях. Струмінь води слід направляти так, щоб вона текла за вухами, на щоки і навіть протягом двох-трьох секунд на закриті очі.
- 6. Обливання всього тіла корисне для всього організму загалом, воно бадьорить, додає енергії, знімає дратівливість і хвилювання. Обливання розповсюджується на все тіло, включаючи голову, ноги, руки і тіло. Струмінь води слід поперемінно направляти переважно на область хребта, потилиці, сонячного сплетення, шлунка, а також місця згину рук і ніг.

У Львові городянам міряли тиск

У місті вже третій рік проходить акція із профілактики та раннього виявлення артеріальної гіпертензії. Протягом майже тижня всі бажаючі можуть безкоштовно виміряти артеріальний тиск у чотирьох медичних пунктах-наметах у центрі міста (на знімку). Мета акції — привернути увагу до стану свого здоров'я. За словами завідувачки кардіологічного відділення 8-ї міської клінічної лікарні Валентини Коваль, серцево-судинні захворювання посідають на Львівщині перше місце: за рік у місті помирають близько 4,5 тисячі осіб від інфарктів та інших серцево-судинних захворювань, частина з них — люди працездатного віку.

Фото Володимира ПЕСЛЯКА (Укрінформ).

ІСТОРІЯ ХВОРОБИ

Забудькуватість хірурга проявилася через 33 роки

Киянка Ніна Іванівна у свої сімдесят продовжувала працювати. Лікар-терапевт районної поліклініки звикла до активного способу життя й удома сидіти не хотіла. Але жаль, хвороба порушила звичний робочий ритм життя. Втрата близької людини, стрес, погане харчування (про їжу думати не хотілося), невчасні інсулінові ін'єкції... Цукровий діабет не любить, коли його нехтують, тим паче в такому віці... Жінку забрала «швидка». Де кілька днів вона перебувала в комі. Але отрималася. Стала одужувати. Ніна Іванівна намагалася бути слухняною пацієнткою й виконувала всі приписи ендокринолога: стежила за вмістом цукру у крові, приймала таблетки, не пропускала інсулін. Через два тижні її виписали. Про роботу вже не могло бути й мови. Медик із п'ятдесятилітнім стажем, Ніна Іванівна ретельно стежила за своїм самопочуттям, щоб знову не опинитися на лікарняному ліжку. У чергових аналізах у неї виявили кров у сечі. Невже ускладнення на нирки чи

помілилися? Повторні лабораторні дослідження сумнівів не розвіяли. Фахівці почали припускати різні діагнози. Непросто визначити причину, тому що ніякого болю не було. Версій висувалося безліч. Вивчивши анамнез пацієнтки, лікар зробив припущення: кровить сторонній предмет у сечовому міхурі. Воно виявилось правильним. ...33 роки тому Ніну Іванівну прооперували — вирізали апендицит. Усе пройшло нормально, без ускладнень. Та от тільки марлевий тампон хірург... забув на місці розрізу. Весь цей час жінка жила з цим шматком марлі всередині. Коли у столичному інституті урології та нефрології його вилучили, для лікарів залишилося загадкою, як цей згусток, що розклався, потрапив у сечовий міхур. Пенсіонерка досить поблажливо поставилася до забудькуватості того хірурга, мовляв, усяке в їхній практиці буває. До суду подавати не збирається. Стільки років минуло. Слава Богу, жива залишилася.

Мал. Олександра МОНАСТІРСЬКОГО.

Секрети вашого головокружіння

НОУ-ХАУ

Ефективність лікування нервових хвороб зростає з 30 до 85 відсотків — це стане завдяки відкриттю першої в Україні Лабораторії головокружіння. Вона діє на базі санаторію «Конча-Заспа», що під Києвом. — Згідно зі спостереженнями за 50000 хворих, проведеними німецьким професором Кляйсенном, 30 відсотків хворих найрізноманітніших профілів мають невротологічні захворювання (головокружіння та запаморочення) — нервові недуги, зумовлені порушеннями діяльності вестибулярного апарату, 12 відсотків усіх хворих мають мігрень вестибулярного походження, — передає слова керівника Лабораторії головокружіння, завідувача відділу Національної медичної академії післядипломної освіти імені П.Л. Шупика, доктора медичних наук Костянтина Трінуса УНІАН. Головокружіння — це ілюзія неіснуючого руху. Запаморочення — це порушення сприйняття руху, простору та часу, затьмарення, клаустрофобії. Ці симптоми генеруються різними анатомічними структурами та фізіологічними механізмами, пов'язаними з вестибулярним апаратом. Нерідко вони пропускаються лікарями-неврологами або маскуються за іншими симптомами: головним болем, слабкістю, депресіями, нервозністю, дратівливістю, порушеннями сну, кош-

марами та фобіями, мерехтінням в очах та вушними шумами, заніміннями рук та ніг. Такі стани часто ідентифікують як вегетативно-судинні дистонії, астенії, дієнцэфальні, церебро-васкулярні синдроми. Вони можуть виникати внаслідок перенесених травм голови, стресів, отруєнь, невроінфекцій. Ці синдроми можуть супроводжувати серцево-судинну, ендокринну патологію (зокрема діабет), клімакс, вагітність, порушення функції печінки, інфекційні захворювання. Індивідуальні схеми лікування в невротології залежать від специфічних рис запаморочення та поєднання їх з іншими симптомами. Технічна база Лабораторії головокружіння дає можливість різнобічно дослідити діяльність мозку хворого та його вестибулярного апарату і точно призначити ліки, необхідні для лікування саме цього хворого. — Тут встановлено найновітнішу техніку з найвищою швидкістю, якої поки що більше немає ніде ні на теренах пострадянського простору, ні в країнах Європи, — каже Костянтин Трінус. — Лабораторія оснащена цифровими відеокамерами, які дають змогу перетворювати рух у «цифру». Ці дослідницькі методи, що їх використовують нині в невротології, первинно були розроблені для ретельного вивчення стану здоров'я космонавтів та пілотів літаків-винишувачів. Сьогодні напрацюваннями космічної медицини може скористатися будь-який пацієнт.

Гроші є, а якості немає

Голова Луганської облдержадміністрації Олександр Антіпов стурбований: обсяги фінансування охорони здоров'я області щорічно збільшуються, а значних результатів у поліпшенні якості медичної допомоги, яку надають, досягти не вдається. За кількістю ліжок і спеціалізованих установ Луганщина посідає в Україні лідируючі позиції. Водночас утримання чотирьох тисяч наднормативних ліжок з'їдає практично понад 20 відсотків бюджету охорони здоров'я. На впровадження інноваційних технологій, закупівлю нового обладнання фактично нічого не залишається. Керівник області вважає за необхідне в найкоротші терміни переглянути кількість ліжкового фонду й оптимізувати роботу обласних спеціалізованих лікувально-профілактичних установ, яких в області налічується близько 110. Це набагато більше, ніж в інших областях, «але кількість не перейшла в якість». Алла АНТІПОВА.

ТЕРМОМЕТР

Від підробок у світі щороку помирають 700 тисяч осіб

У країнах, що розвиваються, аптеки за рецептами лікарів відпускають підроблені й такі, що не відповідають стандартам, ліки. Відповідно до недавнього дослідження, проведеного там, майже половина ліків, які продають в Анголі, Бурунді та Конго, не відповідають стандартам. Дві третини протималерійних препаратів, які продають у Лаосі, М'янмі, Камбоджі та В'єтнамі, містять недостатню кількість активних компонентів. За оцінками фахівців, від підроблених ліків для лікування малярії й туберкульозу, щорічно помирають близько 700 000 людей. Крім того, підроблені препарати підвищують опірність лікуванню. Тим часом в Україні Верховна Рада встановила обов'язкове маркування ліків за допомогою шрифту Брайля з 2010 року.

Кава — профілактика інсульту, квасоля і яблука — раку

Одразу три медичні відкриття пролили світло на те, як потрібно харчуватися жінці, щоб зберегти своє здоров'я. 2—3 чашки кави в день можуть значно знизити ризик інсульту у жінок, стверджують експерти Мадридського незалежного університету. Учені побачили, що кавоманки краще захищені від інсульту, ніж решта людей. Утім, медики звертають особливу увагу на те, що це правило працює тільки для людей із здоровою серцево-судинною системою. Якщо у вас проблеми з тиском або серцем, кава вам не допоможе, а можливо, навіть нашкодить. А американські дослідники провели випробування на щурах і з'ясували, що екстракт яблука дає змогу уповільнити зростання аденокарциноми (різновид ракової пухлини). Яблучна терапія також запобігала появі нових утворень. Як вважають дослідники, такий ефект обумовлений наявністю в яблуках флаванолідів, які також містяться в апельсинах, винограді, полуниці і сливах. У свою чергу, вчені з Колорадського державного університету досліджували корисні властивості квасолі на щурах. Виходили вони з того, що квасоля містить пристойну дозу антиоксидантів і флаванолідів, які теоретично знижують ризик захворювання раком. Наприкінці експерименту припущення підтвердилося: завдяки квасолі дієти захворюваність раком серед тварин зменшилася майже на 30 відсотків.

Під «Лікарняним листком» підписалася Ольга ВАУЛІНА

Сторінка підготовлена за матеріалами власних кореспондентів та інформагентцій.

Учора в Україні вперше відбулося зовнішнє незалежне оцінювання з англійської мови, на яке зареєструвалося 64 тисячі 943 особи, *повідомляє прес-служба Міністерства освіти і науки України*

У Чернігові понад 100 правоохоронців взяли участь в акції «Міліцейська крапля крові» — зібрані за здану донорську кров гроші вони пожертвували притулку «Надія», *повідомляє наш власкор Сергій ПАВЛЕНКО*

Крок назустріч.

Від чиновників його чекають інваліди і пенсіонери

АКЦІЇ «ГОЛОСУ УКРАЇНИ»

Понад два місяці в Донецьку працює «гаряча лінія» громадської приймальні «Голосу України». Завдяки вашим листам і дзвінкам, шановні читачі, ми дізнаємося про болючі проблеми, отримуємо відгуки на публікації і обговорюємо ситуацію у вашому місті чи районі. Запитання лунали найрізноманітніші: від скарг на бродячих собак до проблеми із забезпеченням вугіллям. За низкою сигналів ми підготували запити до офіційних інстанцій, на деякі питання відповіді вже отримані, деякі — взяті на контроль.

До громадської приймальні звернулася мешканка Донецька Неля Айвазова, інвалід першої групи (**на знімку**). Вона залишилася без необхідного їй засобу пересування: шість років тому у Нелі Миколаївни вкрали інвалідний візок, і з того часу жінка змушена ходити на милицях. Не допоміг навіть суд над грабіжником: у того не виявилося грошей на відшкодування збитків. Новий візок пенсіонерка не отримала. Причому потрібен візок із електроприводом, тому що жінка має цілий «букет» діагнозів, і будь-яке напруження загрожує погіршенням здоров'я.

Ми побували вдома у нашої читачки. Неля Миколаївна виявилася привітною господаркою, яка намагається за будь-що створити домашній затишок. Маленька пенсія, великі витрати на ліки — ось у таких умовах живе наша співрозмовниця. Спробуйте-но пожити хоча би два дні, не користуючись ногами і пересуваючись лише за рахунок рук. Редакція звернулася до Фонду Ріната Ахметова «Розвиток України» із проханням допомогти інваліду. Раді повідомити, що керівництво благодійного фонду відгукнулося на наше прохання і пообіцяло допомогти Нелі Миколаївні із придбанням необхідних ліків. Таку само оперативну реакцію хотілося би бачити від чиновників, які мають вирішити проблему із транспортом для інваліда.

Ще одну проблему, з якою зіштовхуються літні люди, порушив донецчанин Ігор Попков: «Моя 82-річна тьотя Зінаїда Василівна Старшинова мешкає в Шахтарську. Вона — учасник Великої Вітчизняної війни. Іноді приїздить до Донецька на могилу родичів. Ці поїздки для літньої жінки — справжнє випробування. Не лише через стан здоров'я, а більшою мірою через звиряче ставлення водіїв маршруток».

Проїзд із Шахтарська до Донецька коштує 12 гривень. Літній жінці доводиться викладати гроші із маленької пенсії, бо несила терпіти збиткування водіїв. «Одного дня я зустрічав тьотю з «маршрутки», — продовжує І. Попков. — Зінаїда Василівна вийшла, вся трясучись і ледь утримуючи рівновагу. Виявилося, що водій всю дорогу нецензурно ображав її, а раніше вимагав залишити салон, погрожував викинути просто в полі: мовляв, за пільговиків йому ніхто не заплатить. На жаль, номер мікроавтобуса я не записав, але було велике бажання не лише поскаржитися, а й попрацювати кулаками. Тьоті довелося ще довго приходити до тьми на лавочці і приймати заспокоїливе».

На зворотньому шляху наш читач вирішив посадити тьотю до маршрутки, взявши її посвідчення учасника війни і пред'явивши водію. Однак група водіїв обурено заголосила, що вони знати не знають про жодні пільги і що

вони встановлені лише для міського транспорту. Звернулися до касира: та, подивившись на посвідчення, видала пільговий безплатний квиток. При цьому додала, що, на жаль, негідників-водіїв вистачає, але всі вони повинні взяти безплатно учасників війни. Побачивши пільговий квиток, «маршрутники» намагалися вигадати інші причини: «На нас цей закон не розповсюджується, ми не з Донецька, а з Шахтарська», «Ми — приватники, а не держпідприємство». На щастя, літня пасажирка доїхала без пригод. Але чи могла би вона самостійно постояти за себе?

«Якби пасажирки не сиділи мовчки, коли водій збиткується зі старих, а висловлювали обурення, то в 90 випадках зі ста це б допомогло, — переконаний І. Попков. — Тому прошу всіх, хто читає вашу газету, не залишатися байдужим, а активно висловлювати незгоду з насиллям і хамством водіїв. А ще правильно було б, якби Верховна Рада України прийняла закон, можливо, навіть

про кримінальну відповідальність за збиткування над учасниками і ветеранами війни і недотримання їхніх пільг. Адже через такі стреси передчасно пішли з життя тисячі ветеранів у нашій країні. Хіба вони могли здогадатися, що переможцям війни так «дякуватимуть» нащадки? Давайте виявляти справжню повагу до цих великих людей не лише один раз на рік — 9 травня, — а щодня».

Увага!

Телефон «гарячої лінії» «Голосу України» в Донецьку: (062) 300 3795. Дзвінки приймаються кожної другої та четвртої середи місяця з 11-ї до 14-ї години. Якщо ви не маєте можливості зателефонувати, пишіть на адресу громадської приймальні газети: **вулиця Первомайська, 9/2, Донецьк 83086.**

На «гарячій лінії» чергували
Ліна КУЩ, Ірина ОЛЬШАНСЬКА.
Фото Ірини ОЛЬШАНСЬКОЇ.

Хотіли пожитися за рахунок проблем інвалідів

Співробітники Управління СБУ в Луганській області встановили факт заволодіння посадовими особами комерційних структур бюджетними коштами на більш як 400 тисяч гривень. Кошти призначалися для технічного переоснащення одного з підприємств області та створення робочих місць для інвалідів. Два роки тому підприємство одержало бюджетну дотацію для придбання апарату для виготовлення пластикових виробів і розширення виробничих потужностей. Це давало можливість забезпечити робочими місцями ще 20 громадян з обмеженими можливостями і поліпшення умов праці інвалідів, які вже працюють на заводі.

У ході слідства оперативники СБУ з'ясували, що так звані посатчальники одержали оплату за обладнання, якого насправді не мали. Щоб приховати від правоохоронців присвоєвання бюджетних грошей, вони знайшли аналогічний апарат в іншому регіоні й, уклавши з його власниками лізингову угоду, пред'явили його як власність навчально-виробничого підприємства УТОГ. Стосовно директора підприємства порушено кримінальну справу. Його звільнено з обійманої посади.

Алла АНТИПОВА.

Луганськ.

Чернігівський суперсвітильник порятує бюджет

КУПУЙ УКРАЇНСЬКЕ!

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Водночас ця технологія заощадження, як показує світовий досвід, не така вже й передова. Хоча б тому, що компактні люмінесцентні лампи містять екологічно небезпечну ртуть, а їх повсюдна утилізація в Україні не організована. Кабінет Міністрів у всякому разі взяв за орієнтир найближчим часом «переозброїти» школи, заклади культури, охорони здоров'я саме світлодіодними освітлювальними приладами, які, поки в Україні не буде налагод-

жено їх виробництво, передбачається завозити з-за кордону.

Але уже з минулого року у Чернігові на підприємстві «АТІЛОС» виробляють світлодіодні освітлювальні модулі серії МСО-АТ та лампи і освітлювальні прилади на них! Саме завдяки ним «АТІЛОС» став переможцем проведеного Національним агентством України з питань забезпечення ефективного використання енергетичних ресурсів Всеукраїнського конкурсу «ТОП-Енергоефективність-2008» у номінації «Найкращий науково-технічний прорив у галузі енергоефективності» по темі «Розробка й виробництво енергоефективних світлодіодних світлофорів і освітлювальних приладів. Розробка й виробництво енергоефективного світлодіодного освітлювального модуля МСО-1-АТ».

За всіма головними параметрами «суперсвітильники» «АТІЛОСа» залишають позаду старі технології електроосвітлення. Досить сказати, що вони економлять 89 відсотків електроенергії порівняно зі звичайною лампою розжарення та є екологічно чистими. Термін роботи компактної люмінесцентної лампи у кращому випадку не перевищує 6000—8000 годин, тоді як у МСО-АТ становить більше 35 тисяч годин. Довговічність останніх принципово не зменшується під час збільшення кількості включень/виключень та при впливі вібрацій. Крім того, якщо пересічні компактні люмінесцентні лампи працездатні при температурі оточуючого середовища не нижче плюс 5 градусів, то МСО-АТ не

реагує на зниження температури до мінус 30 градусів.

Різноманітні за типами енергозберігаючі світильники «АТІЛОСа» вже стали популярними в офісах Чернігова, Києва, у коридорах багатоповерхівок тощо. Призначені для освітлення вулиць, дворових територій, парків, скверів, майданчиків під охороною потужні вуличні світлодіодні прожектори з кількома модулями МСО-АТ також економлять багато кіловат-годин електроенергії і гривень. Оскільки МСО-АТ на відміну від ламп розжарювання не випромінюють шкідливе тепло, їх пропонується використовувати і для підсвічування картин і експозицій в музеях.

— За нашими підрахунками, — каже директор ТОВ «АТІЛОС» Євген Тараненко, — якщо за 220 мільйонів державних коштів, які держава запланувала на Державну цільову науково-технічну програму «Розробка і впровадження енергозберігаючих світлодіодних джерел світла і освітлювальних приладів на їх основі», закупити 1,4 мільйона МСО-1-АТ, то за рік збережеться 218 мільйонів кВт годин електроенергії. Це майже 120 мільйонів гривень. При цьому затрачені на закупівлю МСО-АТ кошти окупляться менше, ніж за 1 рік і 10 місяців.

Сергій ПАВЛЕНКО.

Чернігів.

На знімку: один із світлодіодних світильників «АТІЛОСа».

Фото автора.

Степури зраділи годувальниці

ТЕОРЕМА БУТТЯ

Село Жильжа в Косто-пільському районі вва-жають віддаленим. Воно й правда: щоб дістатись сюди, потрібно чимало кілометрів «потруси-тись» бруківкою. Однак сім'я Галини і Ярослава Степури почувається і у цій глибинці щасливою. Живе подружжя у мирі і злагоді, ростить три-надцятеро дітей.

Клуб "БлагоДійна Корова"

— Віталій, Анатолій, Оксана, Наталя, Павло, Світла-на, Алла, Роман, Сергій, Ярослава, Дарина, Руслана, Давид, — перераховує по «старшинству» своїх дітей Га-лина Михайлівна Степура, яка сама теж із багатодітної сім'ї — була старшою серед де-сятьох своїх братів і сестричок. — Щоправда, діти виростають, створюють свої сім'ї. Ось і Анато-лій одружився, переїхав у Косто-піль, де й винаймає квартиру з дружиною і двома дітками. Най-старший Віталій перебивається тимчасовими заробітками, бо постійну роботу дуже важко знай-ти на селі, особливо тепер. Окса-на працює швачкою, Наталя — продавцем, а Павло навчається у Костопільському технічному ко-леджі на будівельника.

Менших шестеро дітей — учні місцевої школи (до речі, у ній всього тридцять сім школярів), ще двом — Русланці і Давиду — рости і рости до школи... І хоча й дехто із дітей вже перейшов, як кажуть, на власний хліб, все одно живуть у родинному гніздечку.

— З нами мешкає ще й 83-річ-на свекруха, — розповідає Галина Михайлівна. — Так що практич-но у хаті нас, якщо не рахувати Анатолія, п'ятнадцятеро.

— Чим годуєте таку велику сім'ю? — цікавлюсь.

— Щоб не було пусто на столі,

доводиться багато працювати, — зітхає ба-гатодітна мати. — Маємо гектар землі, а відтак і картоплю, овочі. Обробляємо го-род конем. Тримаємо свиней, курей, інди-ків, корову. Влітку з лісу не вилазимо — заготовляємо чорниці, гриби. Докупуємо лише необхідні продукти, бо наш більш ніж скромний сімейний бюджет, витрати з якого ретельно плануємо з чоловіком, не дає змоги особливо розкошувати. У нас шестеро школярів, тож навіть зібрати їх до школи стає у кругленьку копійчку. Бо уч-нівський зошит нині коштує 50 копійок. А їх же не один треба...

І хоча Степури мають у своєму госпо-дарстві корову, ще одній вони дуже зраді-ли. Бо для такого чималенького гурту одні-єї годувальниці замало. А подарував чор-но-рябу цій багатодітній сім'ї благодійний фонд-клуб «БлагоДійна Корова», який очолює депутат Рівненської обласної ради Станіслав Савінський.

До речі, крім інших благодійних справ (а за роки своєї діяльності члени клубу нада-ли допомоги, переважно дітям, більш як на два мільйони гривень), у фонд-клубу скла-лась гарна традиція шовесни дарувати ко-рову багатодітним

родинам. Тож под-ружжю Степур із села Жильжа дісталась уже дев'я-та чорно-ряба Зірка. А першу адресу благодій-ності підказав «Голос України». На публікацію в нашій газеті про одне з кращих в Україні підпри-ємств — «Консюмерс-Скло-Зо-ря», що у селі Зоря Рівненського району, відгукнулася тодішня де-сяткласниця Іванна Гуменюк із села Радів Млинівського району. Дівчинка просила тодішнього ге-нерального директора Станіслава Савінського допомогти їх малоза-безпеченій сім'ї купити корову. Звичайно, на листа відгукнулись...

Бюджет фонд-клубу формував-ся за рахунок внесків його членів, серед яких фізичні та юридичні особи. Звичайно ж, найбільшим колективним членом був колек-тив склозаводу ЗАТ «Консюмерс-Скло-Зоря». Склороби переказу-вали на благодійні цілі певний відсоток від податку на прибуток, що виливалось у солідну суму, і давало можливість проводити ак-тивну благодійну діяльність. Різні

власники склозаводу (а серед них були і ЄБРР, і одна з великих канадських компаній) підтримували прагнення колективу до благодійності. Але віднедавна з приходом нових власників це питання стало проблематичним.

— Попри це, фонд-клуб «БлагоДійна Корова» дія-ме й надалі, — запевнив Станіслав Савінський. — Бо в Україні є чимало чесних бізнесменів, готових до благо-дійних справ. Тож і наступного року збираємось подару-вати «ювілейну» чорно-рябу ще одній багатодітній сім'ї.

— Тепер у нашій сім'ї буде вдосталь молока, смета-ни, сиру, — радіє багатодітне подружжя Галина і Ярос-лав Степури. — Доглядати чорно-рябу будемо гуртом. Та й пастушків у нас он скільки, — жартома кивнули на гурт дітей.

— Галина Михайлівна, як скромна людина, не сказа-ла, що їй і досі держава не присвоїла звання «Мати-ге-роїня», хоча й вона на те заслуговує, бо діти гарно ви-ховані, доглянуті, — долучається до розмови дюксин-ський сільський голова Микола Романюк. — А ми по-дали документи з клопотанням про відзначення цієї ма-тері ще 19 лютого 2007 року. Але вони «застрягли» у чи-новницьких кабінетах...

Олександра ЮРКОВА.

Рівне.

На знімках: герб фонд-клубу «БлагоДійна Корова»; сім'я Степур, хоч і в неповному складі, але вели-ченька; глава сім'ї Ярослав Опанасович Степура приручає подаровану Зірку.

Фото автора.

Чайлдфрі — добровільно бездітні

Близько мільйона українських подружніх пар, за інформацією прес-служби МОЗ Укра-їни, бездітні. Тим часом дедалі більше людей у країні переймають філософію руху чай-лдфрі, що зародився на початку 90-х минуло-го століття в США (childfree — англ. «віль-ний від дітей») і свідомо вирішують не мати дітей узагалі. Їх не лякають розповіді про са-мотню старість і демографічні втрати кра-їни, не надихають нагадування про природне призначення сім'ї, а малюків вони або просто не люблять, або воліють любити на відста-ні. Про цей рух, який тільки-но з'являється в Україні, але вже популярний у багатьох кра-їнах, вирішив розповісти й «Голос України».

Чайлдфрі в суспільстві були завжди, але в досить малій кількості. Їх потрібно не плутати з вимушено бездітними, які й хо-тіли б мати дитинку, але не можуть за станом здоров'я.

Якщо спробувати створити портрет се-редньостатистичного чайлдфрі, то він вийде такий: це люди від 20 до 50 років (переваж-но близько 35), гетеросексуали, більшість мають вищу освіту, люблять свою роботу, проживають переважно в містах, живуть в офіційному або цивільному шлюбі й мають прибуток вище за середній.

Приблизний список причин, з яких моло-ді й найчастіше успішні і здорові люди від-мовляються продовжувати свій рід, досить широкий. Від філософських: швидко зрос-тання населення планети за обмежених при-родних ресурсів; життєві небезпеки, на які не

хочеться прирікати ні в чому не винних ді-тей; нездатність бути відповідальними і тер-плячими батьками — до суто егоїстичних: ім, бездітним, добре жити зі своїми партнерами, а діти можуть зруйнувати ідилію; вагітність і пологи можуть негативно позначитися на фізичній формі та здоров'ї жінки; на-родження й виховання дітей може за-гальмувати, а то й зруйнувати кар'єру. Крім того, не варто забувати, що є лю-ди, які просто не люблять дітей.

«Людина народжується для щастя, а не для демографічних звітів»

Під такими словами можуть підписа-тися більшість добровільно бездітних, які постійно чують докори в особистій провині за нерайдувжні демографічні по-казники. Оскільки в нашому суспільстві будь-яке випадання із стандартів часто сприймається вороже, то, як кажуть самі чайлдфрі, вони постійно відчувають тиск: від батьків, що надокучають запитаннями про онуків; від лікарів, котрі читають молодим жінкам лекції про необхідність народити; від знайомих із дитми, які натякають бездітним подружжям: «Ну, ви вже коли, нарешті?»; від бабусь біля під'їзду, що дивляться скоса. У відповідь справедливо запитують, чи можна заводити дітей проти власної волі й не люби-ти їх, учинивши так лише на угоду прави-лам. Чи буде дитині комфортно в такій сім'ї?

Підтримку такі люди знаходять переваж-но серед собі подібних в Інтернеті. У 2004 році співтовариство чайлдфрі з'яв-ляється в Росії, створивши у всесвіт-ньому «Живому Журналі» (сервіс ве-дення щоденників в Інтернеті) свою сторінку. А українські добровільно без-дітні спілкуються, скаржаються на жит-тєві труднощі, обмінюються порадами і знайомляться для стосунків у реально-му житті на вітчизняних форумах. На-ші чайлдфрі не люблять публічності, але в умовах мережної анонімності вільно розповідають про себе.

— Привіт усім! Я дуже рада, що знайшла цей форум! Я чайлдфрі, живу в маленькому містечку й уважаюся люди-ною з порушеною психікою тільки то-

му, що не хочу мати дітей. Для родини я тя-гар, мати боїться гостей у дім запрошувати, тому що починаються запитання, коли ж я ошастивлю маму онуком. І мама, і суспіль-ство на мене дуже тиснуть. Я зовсім самотня.

ЦИФРА

За оцінками обстежень здоров'я українко-в, проведених в 1999 році, безплідні жінки станов-лять 6,8 відсотка жінок дітородного віку. Близько 20 відсотків сімей не можуть мати ді-тей, і з кожним роком їхня кількість зростає. Тим часом, за даними ВООЗ, 15-відсотковий рі-вень безплідності в країні є критичним і має державне значення, оскільки призводить до по-гіршення демографічних показників у регіоні.

Спілкування з подругами, в яких з'явилися діти, я звела до нуля. Хлопці мене кидають через те, що вони хочуть дітей, а я, на їхню думку, заціклена на собі й у мене неправиль-не сприйняття світу!

Кінотеатри й готелі — тільки для дорослих

Що цікаво, ринок уже почав реагувати на запити чайлдфрі. Наприклад, зрозумів-

ши, що є попит на місця відпочинку, де люди хочуть розслабитися без дітей, ту-ристичний бізнес почав пропонувати від-повідну послугу. Тому вже існують готелі на курортах, які не обслуговують дітей. А, приміром, в Європі можна зустріти навіть кафе-ресторани, кінотеатри і спортклуби з наклейкою «Childfree»; у такі заклади вхід дозволено лише з 16-річного віку.

Почавши з різних закладів, закордонні чайлдфрі вже думають про вихід на політич-ну арену. Приміром, вони порушують пи-тання: якщо люди свідомо відмовляються мати дітей, то чому вони повинні своїми по-датками субсидіювати дитячі садки і школи?

Цікаво, що в Україні й пострадянських країнах рух «бездітних» має свої особливос-ті. У США і Європі він виник як політич-ний протест, спрямований на боротьбу із стереотипами, адже там молода мати най-частіше не боїться залишитися без соціаль-ного захисту. А в нас із соціальними гаран-тіями, м'яко кажучи, не все гладко, тому вступ до лав чайлдфрі має й соціальне, по-бутове підґрунтя. І хоча до «дитячих забо-рон» в Україні поки що не дійшло, однак зростання кількості людей, які не бажають продовжувати свій рід, не можна не помічати. Як і не варто забувати про те, що одна із причин появи руху — відсутність упевненості у завтрашньому дні, стабіль-ності в державі й жажливого стану екології. І змінити все це державі під силу.

Анна БОЙКО.

Коментар психолога Ольги ГРУШІ:

— Не можна сказати, що у випадку із чайлдфрі йдеться про якесь психічне відхилен-ня. Це, швидше, ознака інфантилізації сучасного суспільства. Дедалі більше людей оперу-ють дитячими поняттями «хочу/не хочу» замість дорослого «я повинен». Це проявля-ється в орієнтації на вічну молодість, моді на молодіжний одяг, культі розваг. Жінки-чайлдфрі поглинені роботою, прагнуть до вільної поведінки, а народження дитини цьому заважає. Чоловікам-чайлдфрі теж подобається життя собі на втіху.

Цікаво, що чайлдфрі нерідко стають ті, в кого сильні біологічні інстинкти, хто ду-же хоче мати дітей, але боїться цього кроку. Демонстративно заперечуючи свої моти-ви, вони самі себе заспокоюють.

Часто небажання продовжувати свій рід пов'язано з наявністю в жінки трьох соціальних ролей: мати, дружина і жінка, що себе реалізує. Залежно від епохи і поведінки суспільства основною стає то одна, то інша. Сьогодні на перший план у багатьох виходить третя роль.

Причиною добровільної бездітності може бути й психологічна травма, перенесена в дитинстві, і банальна нелюбов до дітей. А іноді люди просто не можуть дозволити собі мати маля через матеріальну нестабільність. А ось те, що материнський інстинкт, як багато хто запевняє, з'являється одразу після пологів, неправда. Інакше жінки не зали-шали б своїх дітей у дитбудинках. Іноді він виникає пізніше, у когось не виникає взагалі.

Таємниця «магнітної» балки,

або Про ефективність однієї газетної публікації

Про велику розлогу балку за селом Пологи (не плутайте з розташованим через річку однойменним райцентром), яку в народі називають Макітрою, давно ходять легенди. Уздовж її розтинає ґрунтова дорога, якою колись навіть серед дня не їздили поодинці, бо, як стверджують старожили, тут творилися неймовірні речі. То віз перекинеться на майже рівному місці, то чогось злякаються воли чи коні й так понесуть, що іншого разу обминеш прокляте місце десятою дорогою, аби з лихом не зустрітися.

Машина котиться... угору

Але часи міняються, і нове покоління полюбило Макітру за те, що тут проводилися районні фінали піонерської воєнізованої гри «Зірниця». І раптом за рік до московського путчу, який поставив хрест на існуванні СРСР, про балку знову заговорили. «Відкрив» її ветеран автопарку Іван Самура. Він їхав до своєї любительської пасіки і на спусковій загнувшись двигун та включив нейтральну передачу. Але «Волга» замість того, щоб набрати розгін, чомусь «отупіла» і зупинилася, в'їхавши передніми колесами в неглибокий рівчачок, виритий дошовими водами.

Досвідчений водій вирішив, що спустила якась камера, і вийшов із легко-віка, аби роздивитися. Коли ж підняв голову, машини на місці вже не було. Вона покотилася в зворотному напрямку і метрів через п'ятдесят так само несподівано зупинилася. Дружина, яка весь цей час залишалася в машині, сиділа тиха й приголомшена. Тому Іван Максимович вирішив повторити експеримент, і знову «Волга» з ним пожартувала...

Після нього до Макітри їздили всі, кому не ліньки, охали і ахали, але ніхто не міг пояснити, що ж там відбувалося насправді. Про нечисту силу тоді говорили мало, зате наукоподібних гіпотез не бракувало. Найсміливіші стверджували, що в балці десь сидить невидиме

для людського ока НЛО, інші гадали про великий магнетизм, прихований в її надрах, а були й такі, що припускали якусь незбагненну взаємодію електромагнітних імпульсів радіоретранслятора та високовольтної лінії електропередач, що були поряд із нею.

Що то було?

Тоді я власкорив в обласній газеті і радо вхопився за свіжу тему. Але запал дослідника швидко остудив мій суцід Микола Злидар, який працював старшим електромеханіком на «релейці».

— Уже третій рік чую оті небилиці, але ж ніхто не показав точно, де саме відбуваються дива! — безапеляційно заявив він.

І я заспокоївся, але не надовго. Бо, як кажуть, на ловця і звір біжить. Мене таки розшукали очевидці й звозили на те загадкове місце, але їхні пригоди уже обросли новими деталями. Серед цих ентузіастів був і відставний полковник Леонід Доля, який гостював у

Пологах і разом з родичами їздив у балку, аби перевірити достовірність чуток.

— Не вірю я в жодні НЛО чи бермудські трикутники, а тут не знаю, що й гадати, — признався він. — Коли вийшов із «Жигулів», якась невидима сила різко потягла мене вбік і я опинився за кілька кроків від машини. Ледве не впав. У голові запаморочилося, грудну клітину стиснуло так, що перехопило подих.

Дружина теж ледве не втратила свідомість, а нашим родичам — хоч би що. Дивляться на нас і думають, що придурюємося. Зате після цього стресу в мене понизився майже до нормального артеріальний тиск і перестав боліти колінний суглоб.

Ще два шукачі пригод розповіли, як під час перебування в Макітрі зупинилися їхні механічні годинники, причому один ще й запевняв, що при цьому стрілка компаса крутилася в різні боки немов навіжена. Остання обставина не витримувала жодної критики, бо модні колись компасики на ремінцях до годинників були декоративними деталями і не мали жодного поняття, де знаходяться північ і південь.

Але чим чорт не жартує, взяли з собою й компас.

На «хитре» місце є вода

Леонід Васильович туди з нами не поїхав, поскаржившись на погане самопочуття, а за кермо «Жигулів» сів його син, теж офіцер, і його присутність виявилася не зайвою. Кілька разів повторивши «фокус» з відкочуванням

машини, ми таки знайшли місце, де вона стала немов укопана. Потім перевірили компас, але відхилень в його показаннях не було.

— Місце й справді хитре, — погодився Доля-молодший, — але й ми в горах дещо бачили.

Витягнувши з багажника каністру з водою, він вилив її біля заднього колеса. Піднявши заповнену піну, вода швидко потекла в зворотному напрямку — саме туди й скочувалася машина. От і все — звичайнісінький оптичний фокус, ілюзія спуску на підйомі... А як же бути з різким погіршенням самопочуття батьків? І тут він знайшов пояснення. Коли вони перебували в балці, наближалася гроза, а люди із захворюваннями серцево-судинної системи на неї реагують не найкращим чином. А ще, можливо, повітряний потік та високовольтна лінія притягли в низовину електричний заряд, тому й сталося те, що сталося.

А газету

читали «навпаки»

Коротше кажучи, вийшла в мене кореспонденція на славу — вдарив по плитах і забобонах з головного калібру. Та через тиждень після публікації зустрічаю свого колишнього однокласника. Сашко помітно припадає на праву ногу і якось неохоче вітається.

— Бандитська куля? — намагаюся пожартувати.

— Та ні, твоя! — сердито відказує. — Начитався казок та й поїхав у балку, аби полікувати коліно. До крові стовк об землю, а тепер ледве ходжу...

— Стривай, я ж розповідав, що все це — дурниці!

— Еге ж, тільки все, що ви пишете, люди читають навпаки, — заперечив однокласник. — От і вір вам після цього!

Микола МАНЬКО.

Запорізька область.

Мал. Володимира ВАСЬКОВЦЕВА.

Український авторинок: міфи та ілюзії

Вітчизняний авторинок наводнили міфи та ілюзії. «Покупцям слід чекати дефіциту автомобілів», «запроваджена урядом 13-процентна тимчасова надбавка на імпорт авто не сприяє наповненню бюджету» — ці та інші «умовиводи» гуляють в інформаційному просторі не один місяць.

Що ж відбувається насправді? Продавці та окремі експерти стверджують, що дешеві автомобілі закінчуються. У той же час загальновідомо, що торгівцям автомобілями доводиться планувати обсяги закупівель і розміщати замовлення у виробництво з 6-8-місячним «запасом». У підсумку на складах офіційних автоімпортерів і дилерів до початку березня зібралось, за різними оцінками, від 94 до 130 тисяч новеньких машин. Ще близько 10 тисяч припасли «сірі» дилери.

Усього за перші чотири місяці нинішнього року в Україні продано близько 50 тисяч автомобілів, з них у березні—квітні — менше 25 тисяч. Ніхто з продавців не рапортує і про зростання продажів у травні. Сьогодні найоптимістичніший прогноз сукупних річних продажів в Україні в 2009 році — 180—200 тисяч нових автомобілів. Наявних запасів дилерам вистачить мінімум до кінця року.

Ще один розхожий міф говорить про те, що додаткове імпорتنе мито заважає наповненню бюджету. Через те, що імпорт припинився, бюджет щомісяця втрачатиме від 250 до 500 млн. гривень. Навіщо все логічно: нема імпорту — нема імпортного мита. Тільки при чому тут розмір додаткового мита, якщо причина від-

сутності імпорту зовсім не в ньому? Як ми вже зрозуміли, нові машини не ввозять тому, що не розпродано вже завезені. Більш того, першу свою позитивну роль у наповненні бюджету надбавка до мита вже зіграла. Готуючись до її введення, імпортери старанно очищали ТЛС, прискореними темпами розмитнювали автомобілі і, тим самим, авансом наповнювали бюджет. Другу позитивну роль мито зіграє, коли в дилерів на складах закінчатимуться ексклюзивні моделі і комплектації: завозити їх, а виходить, і платити мито — і 10-процентне імпорتنе, і 13-процентну надбавку — все одно будуть. А якщо імпортери цього не робитимуть — значить, більше податків заплатять виробники, збільшивши свій продаж.

Не варто побоюватися і дефіциту автомобілів. Як уже зрозуміло, додаткове мито в ціні імпортних автомобілів відсутнє через відсутність імпорту в період його дії. А імпорт відсутній через відсутність необхідності в ньому, внаслідок наявності значних складських запасів усередині країни.

До того ж, від припинення імпорту автомобілів українська економіка в цілому тільки виграє.

Автомобілі в 2008 році були третьою за вагою статтею імпорту в українському зовнішньоекономічному балансі. За останні кілька років країна настільки стрімко наростила свій легковий автопарк, що йому вже просто не вистачає місця на наших дорогах.

З другого боку, щоб імпортувати автомобілі, необхідно платити їхнім виробникам валюту, тим самим роблячи істотний тиск на курс. З погляду збереження платіжної системи й української економіки в цілому було б доцільно пожертвувати автоімпортною галуззю взагалі. Втрали мінімальні, навіть з позиції збереження робочих місць — більшість працівників підприємств автодилерів та імпортерів зайняті в сервісі, потреба в якому збережеться навіть у разі повного припинення продажу нових авто.

Сергій ВОЛОСЕНКО.

Фото автора.

Студенти підроблятимуть провідниками в поїздах

На період літніх пасажирських перевезень Донецька залізниця планує додатково прийняти на роботу понад 400 провідників, із них майже 300 — студенти профільних вузів. Майбутні залізничники протягом трьох місяців знайомитимуться із роботою магістралі та отримують першу зарплату, яка стане доважком до стипендії. Крім того, планується прийняти на роботу провідників із резерву. Для безпеки подорожі всі пасажирські потяги супроводжують працівники транспортної міліції.

«З метою забезпечення літніх пасажирських перевезень Донецька залізниця підготувала 786 пасажирських вагонів, із яких 260 обладнано системами кондиціонування повітря. Загалом для укомплектування повних схем пасажирських поїздів у «гарячий» сезон будуть задіяні 806 вагонів», — сказав начальник Донецької залізниці Микола Сергієчко (на знімку) під час огляду в пасажирському депо Донецьк.

До літніх перевезень додатково придбано комплекти постільної білизни та 3600

літрів дезінфікуючих і мийних засобів. Також залізничники поліпили технічний стан вокзалів, станцій, зупинкових пунктів. На найбільших вокзалах — Донецьк, Луганськ, Ясинувата, Дебальцеве, Волноваха, Іловайськ, Красноармійськ — відкриваються 16 додаткових кас для оформлення проїзних документів на далеке та приміське сполучення.

Ліна КУЩ.

Фото

Олексія БУДЬКА.

«ЗАЛИШАЙТЕСЯ З «ГОЛОСОМ»

Пенсія лише до 23

Мій син цього року закінчить школу і вступатиме до вузу. Зараз він отримує пенсію у зв'язку з втратою годувальника, чи буде він її отримувати вже студентом?

Зінаїда МАЙНИК.

Тернопільська область.

Відповідно до Закону України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» пенсія у зв'язку з втратою годувальника призначається непрацездатним членам сім'ї померлого годувальника, які були на його утриманні, на весь період, протягом якого член

сім'ї померлого годувальника вважається непрацездатним, а членам сім'ї, які досягли пенсійного віку, — довічно. При цьому дітям така пенсія призначається незалежно від того, чи були вони на утриманні годувальника.

У контексті даного закону діти вважатимуться непрацездатними членами сім'ї, поки вони не досягли 18 років або старші цього віку, якщо вони стали інвалідами до досягнення 18 років. Для дітей, які навчаються на денній формі навчання у вищих навчальних закладах I—IV рівнів акредитації та професійно-технічних навчальних закладах, — вік, який дає право на отримання пенсії, продовжено до закінчення такими дітьми навчальних закладів, але не довше, ніж до досягнення ними 23 років, а для дітей-сиріт — до досягнення ними 23 років незалежно від того, навчаються вони чи ні.

Перший, двічі народжений

Дніпропетровський академічний український муздрамтеатр імені Шевченка цього року святкує 90-ліття

25 серпня 1918 року гетьманський уряд затвердив законопроект про заснування у Києві Державного драматичного театру. А восени київські глядачі побачили драму-феєрію Лесі Українки «Лісова пісня». Відтоді ця вистава є візитівкою театру.

Другий день народження, який потім довго вважався офіційною датою, пов'язаний із наказом уже радянської влади про націоналізацію київських театрів (15 березня 1919 року). Тоді Державний театр перейменували у Перший театр Української Радянської Республіки імені Шевченка. Він об'єднав акторів Державного драматичного та Молодого театрів. Очолили збірний колектив Лесь Курбас та Олександр Загаров. З одного боку, реалізм «Ревізора», поставленого Загаровим, з другого — умовність, новаторський пошук Курбаса у «Гайдамаках». Такі різні театри й несхожі режисери не могли ужитися на одній сцені. 1920 року кожен пішов своїм шляхом.

За архівними матеріалами у 1993 році встановлено початок діяльності театру — 1 вересня 1918 року. З цієї дати тепер відраховуються ювілеї шевченківців.

Спершу театр шість літ мандрував. Як згадував народний артист України Антон Хорошун, що вступив до трупи під час гастролей театру в Катеринославі у 1921 році, переїжджали часом у товарних вагонах, на волах, а то й пішки. Одночасно готували репертуар, поповнюючи його п'єсами — від Карпенка-Карого до Шекспіра та Бомарше. До речі, саме в ролі Сюзанни з «Весілля Фігаро» Бомарше з'явилася на сцені Наталя Ужвій. Тут, за три роки кочового життя, вона зіграла 26 ролей.

Після успішних гастролей у Дніпропетровську, на прохання трудящих, як відзначалося у постанові міськради від 14 липня 1927 року, театр отримав тут постійну прописку. Відтоді він зветься Дніпропетровським українським драматичним театром імені Шевченка, а в 2004-му отримав статус академічного.

Театр завжди приваблював глядача не

лише назвами спектаклів, а й іменами. Це засвідчують театральні премії, які щороку вручають кращим митцям: три із чотирьох, запроваджених міськра-

дою, носять імена шевченківців. Премії імені Іллі Кобринського, який був головним режисером театру, вручають за кращу режисерську роботу, а імені Зінаїди Хрукалової — за кращу жіночу роль. Премією імені Марата Стороженка відзначають кращу чоловічу роль. Дві останні, зокрема, отримали у різні роки також шевченківці: Василь Чечот, Алла

Пуліна та Василь Крачковський, а цього року лауреатом стала артистка Ірина Медяник.

Премії з іменами шевченківців є й для відзначення народних театрів області (імені Антона Хорошуна) та для студентів художньо-театрального коледжу — імені Людмили Бондаренко.

Список славних імен шевченківців можна продовжити. Серед них майстер епізоду Грицько Маринич — один із фундаторів театру, актор і режисер Ва-

шов до столичного театру імені Франка. І, безумовно, Володимир Божко — багаторічний головний режисер.

Основою репертуару залишається українська класика. Сьогодні на афіші — «Лісова пісня», «Наталка-Полтавка», «Сватання на Гончарівці», «Украдене щастя», «Хазяїн», «Назар Стодоля».

— Майже всі вони, у різних постановках, живуть на нашій сцені по 30—40 і більше років, — розповідає директор і художній керівник театру, народний артист України Валерій Ковтуненко. — Класика завжди сучасна, в ній звучать акценти сьогодення. Ми не проти пошуків і новизни — у нас є мала сцена, де ставляться експериментальні вистави. Але в подачі класичного матеріалу ми — консерватори.

Сьогодні шанувальники шевченківців ходять «на Кушкову» (Лідія Кушкова — актриса, режисер і автор театру), на Григорія Маслюка і Михайла Чернявського, на згаданих уже Чечота, Крачковського, Пуліну і Медяник, на Миколу Постолаку, Наталю Тафі, Людмилу Белінську, Жанну Дмитренко, Валентину Сушко, Валерія Мойсеєнка, Нелю Ніколаєву, Віктора Гунькіна, Петра Кулика, Станіслава Дрожакова, Ларису Булдігінну, Олену Вербову, Світлану Сушко, Ольгу Томілку...

Дніпропетровці встигли скучити за шевченківцями. Бо упродовж останніх восьми місяців театр мандрував. Тривалі гастролі спричинили капітальний ремонт приміщення, на що з облігуджету виділили понад 8 млн. грн. В оновленому театрі шевченківці відкрилися «Сільвою», немовби обіцяючи яскравий і святковий сезон.

Тетяна КОЛЯДИНСЬКА.

На знімку: сцена з вистави «Безіменна зірка» (постановка Вілена Головка). Зліва направо: Анатолій Корольов (Іким), Олена Вербова (Мона), Станіслав Дрожаков (Начальник вокзалу), Валерій Мойсеєнко (Учитель).

Фото з архіву театру.

Гефести планети вміють жінкам ноги мити

Розповідають, у давнину примхлива красуня жартома пообіцяла вийти заміж за чоловіка, який зуміє навіть залізо перетворити на квіти, а в них дуже кохалася. І тоді бідний хлопець, якому дісталася батькова кузня у спадок, роздмухав горни та взявся за молот. І вже на ранок поклав ніжні, наче й не залізні, троянди до ніг красуні. Нікуди було їй дітися... Шлюб з ковалем, проте, приносить не тільки троянди. А й ще більшу втіху — коли коваль власноруч миє коханій ніжки.

Виявляється, таких хлопців на планеті Земля немало. І їх можна побачити в одному гурті і в нас, в Україні. Уже всьоме збираються вони в травні на міжнародному фестивалі ковалів. А цьогоріч товариство синів Гефеста вирішило розширити географію свого форуму і по-мандрувало ще й на Поділля. У минулі вихідні ковалів з 20 країн світу приймав старовинний Кам'янець-Подільський, і дійство стало найбільш представницьким фестивалем з поміж тих, що досі відбувалися в місті-заповіднику. Ще в середньовіччя тут був потужний ремісничий цех майстрів вогню і молота, який спорудив навіть власну оборонну вежу. За останнє десятиліття ковальство у місті знову розквітло, тут живе і творить ціла плеяда митців.

Приймав учасників фестивалю Національний історико-архітектурний заповідник «Кам'янець», а місцем зустрічі було обрано Стару фортецю. Два дні тут лунала дзвінка пісня заліза. «Ваше місто — справжній рай, — зізналося подружжя ковалів із Франції, Корінна та Томас Жаковські. — Ми хотіли б сюди повернутися ще або й залишитися. Камінь пасує залізу, а місто каменю надихає на творчість майстрів ковадла».

Таке враження не тільки в них. Німецькі, американські, новозеландські, фінські ковалі наперебій виповідали шире захоплення подільською твердиною. А кам'янчани захоплювалися ними, характеристиками, які на очах сотень глядачів творили справжні дива. Особливо увагою нагородили «ковалих». У нас володарями кузень переважно є чоловіки... Кожна делегація викувала свій фрагмент до загальної скульптури — солярного знака, який прикрасить місто. Вдарити по наковальні міг кожен бажаючий. І це було найкращою агітацією за нелегкий фох. Під передзвін молотів ми почули кілька дивовижних історій, не гірше легенди про красуню та троянду.

У ковальській майстерні «Три Івани», що в Ужгороді, коваль Андрій Стегура відтворив технологію перегородчастої емалі, яка сягає 10—12 століть. Невеличкі медальйони зі зразками такої ковки можна було побачити на виставці. Технологію «Івани» поки що тримають у секреті, але хто приїде до історичного центру закарпатського ковальства в селі Лисичово Іршавського району, та ще візьме участь у конкурсі наметів-«вігвамів», може дістати і диплом, і

ключик до таких ковальських секретів.

Горн, вогонь, мелодія української кузні поманили узбецького українця Володимира Пилип'юка на землю його дідів. Син дав обітницю батькові знайти корені роду, який жив колись у селі Лука Заставненського району на Буковині, а згодом розбрівся по світу. Тож прибув торік до Івано-Франківська на фестиваль. Та виявилося, такого села вже давно немає на карті. Ковалі привезли його в Кастержівку, в яку влилася Лука. Тут Пилип'юків живе багато, але жоден не має навіть далеких родинних зв'язків із родом Володимира. Та коваль рук не опустив — і таки знайшов родичів по лінії бабусі, яка носила прізвище Олійник. Цього року привіз із Узбекистану в Україну свою 81-річну матір. Може, востаннє вона погляне на рідний край. Саме тому й наважилася на такий далекий шлях. Поки вона з тіткою поринула у спогади, Володимир майнув із товариством до Кам'янця. А ковалем був його дядько — Корній Скребцов, кажуть, Володимир дуже на нього схожий. Сліди Корнія — десь на Донбасі. Тож узбецький гість не полишає пошуки, не прощається з Україною, яку широко любить. Його дружина — полячка з українським корінням, очолює національне товариство поляків «Заживе». Разом із колегами з українського товариства «Батьківщина» проводять спільні заходи. Народні ремесла допомагають зберегти національну самобутність навіть далеко від рідної землі. Тому Володимир вже понад чверть століття продовжує справу дядька-ковалю. Дарма, що той ходив у брилі, а Володимир — у тубетейці. Музика його молота, як і мова самого ковалю, — українська.

Кам'янчанин Ростислав Пугач недавно створив величні ажурні ворота з двометровими драконами, які, жартують вдома, купила б сама Юлія Тимошенко. У дитинстві не мріяв про кузню, не видав, що воно таке, вступив у будівельний технікум, опановував цивільне будівництво. А потрапив якось у гості до робітні майстра металу Юрія Галицького — і зачарувався. Спробував — вийшло й у нього. І ось уже дванадцятий рік удосконалює свій фох, який, переконаний, — від Бога. Його ковка у відреставрованому соборі Олександра Невського, у Вірменській дзвіниці, в багатьох готелях та ресторанах міста, яким мереживо з металу додає особливого шарму. У Пугача все — ручна робота, штамповки він не визнає. На виставку привіз не тільки ворота, мангал, а й ковані меблі. На ажурному століку — точно ті самі троянди, які підкорили серце легендарної красуні. Зараз Ростислав працює над 14-метровим хрестом, що розміститься на пагорбі неподалік Старої фортеці.

Міський голова Анатолій Нестерук нагородив учасників фестивалю дипломами, широко подякував голові Асоціації ковалів України Сергію Полуботку та його дружині Ользі, котрі разом із працівниками заповід-

ника Анною Кулешовою, Алісою Тихоліз, Оленою Вільчинською доклали чимало зусиль для проведення фестивалю в Кам'янці. А самі учасники не тільки демонстрували професійну майстерність, вони ще й влаштували концерт оригінальної музики. Один із синів Гефеста продемонстрував старовинну традицію: власноруч помив ніжки жінкам та дівчатам у відрі з водою, де охолоджували метал. Спекотного дня вельми приємна процедура! «Наступного року ковалі знову сюди приїдуть», — чули ми з багатьох уст.

Віра ШПИЛЬОВА.

На знімку: «якщо коваль жінці ноги миє — він її обожнює».

Фото автора.

Кожна делегація викувала свій фрагмент до загальної скульптури

Узбережжя древньогрецької Ольвії та прилеглі околиці — Ольвійська хора — претендує на перемогу в конкурсі «7 природних чудес Миколаївщини» (Укрінформ)

Фестиваль «Кобзарська Трійця» відбудеться 5—7 червня в УЦНК «Музей Івана Гончара» (Укрінформ)

Упокоєним на чужбині

Пам'ятник
радянському солдату
в Берліні,
Трептов-парк

У травневі поминальні дні до могил радянських вояків, військовополонених, примусових робітників, чиє життя обірвалося у Німеччині під час Другої світової війни, принесли квіти не лише представники тамтешньої влади, зарубіжних офіційних представництв, а й місцевих громад, які доглядають за похованнями — й не тільки у визначені дати...

Немає невідомих солдатів?

Про це я дізналася з Книги пам'яті, виданої об'єднанням «Саксонські меморіали в пам'ять про жертви політичного терору» та його партнером — Народним союзом Німеччини з догляду за військовими могилами під назвою: «Поховання радянських громадян на території вільної землі Саксонія». Фоліант — 334 сторінки з ілюстраціями, який розповідає про місця останнього спочинку радянських громадян, потрапив мені до рук випадково. Не детектив, але відірватися від читання було неможливо...

З'ясовується, у Німеччині реалізується державна програма, за якою досі триває пошук документів стосовно радянських громадян, які загинули тут під час Другої світової війни, померли в полоні, на

примусових роботах, чи страчені за якісь провини. Лише радянських військовополонених у різних землях поховано 550 тис., а база даних на них щороку поповнюється ще на 80 тисяч осіб! Це означає: встановлено нові імена чи знайдено могили радянських громадян, які вважалися зниклими безвісти.

У німецькій землі покоються також радянські вояки, котрі полягли в боях, — здебільшого у братських могилах на кладовищах, але також і в окремих, а в архівах зберігаються дані, хто саме. Утім, є чимало безіменних: поховали солдата, написавши прізвище олівцем на дерев'яній дощечці, а дощ змив ненадійний знак чиєїсь долі. Але ж ці люди були: їх любили, а можливо, хтось і досі тужить за ними. Про багатьох нічого невідомо, але чимало імен пошуковці знаходять і за 64 роки по закінченні війни!

Не менш трагічна доля сотень тисяч примусових робітників, які померли від непосильної праці на рейх. На їхніх могилах здебільшого вказано імена, але чимало й безіменних. А скільки їх таких — прикопаних поспіхом там, де наздогнала куля есесівця, чи забитих насмерть «старанними» бюргерами за найменшу провину? Здавалося, про їхню долю вже ніхто й ніколи не дізнається...

Гідне людини місце останнього спочинку...

А якщо спробувати дізнатися? Звісно, для цього потрібна добра воля. Сплигло немало часу, прийшли нові покоління з власним поглядом на історію: не забувати про злочини нацизму та сталінізму, але шанувати пам'ять про їх жертви. Мільйони людей втратили рідних, але нічого про них не знають. Чужі люди доглядають за їхніми могилами, а родичам навіть невідомо, чи є вони взагалі? Дати їм можливість поплакати на могилі, або принаймні сповістити, що вона є, і де саме — така суто людська мета німецького суспільства. Така вона і в об'єднанні «Саксонські меморіали в пам'ять про жертви політичного терору», котре впродовж багатьох років збирало дані для Книги пам'яті.

Брехня та правда про

Торпедування радянським підводним човном «С-13» суперлайнера «Вільгельм Густлов» вважається «атакою століття». Проте в Радянському Союзі про цю подію впродовж кількох десятиліть воліли не згадувати. Вищі посадові особи Військово-морського флоту, слідом за фашистськими загарбниками, називали командира субмарини Олександра Івановича Маринеско одеським босяком, який випадково опинився на флоті. А потопленого «Вільгельма Густлова» — цивільним кораблем, який евакуював із Данціга (нинішнього Гданська) жінок, дітей і поранених... Отже, історична торпедна атака — жакхливий акт варварства... Життя Олександра Маринеско справді можна назвати легендарним. І водночас його життя могло б скластися інакше, якби не ті саме легенди та побрехеньки. То де правда, а де брехня?

Босяк з румунським прізвищем

Отже найпоширеніша легенда: Олександр Маринеско — син румунського матроса. Не інакше як його мати була портовою пасією моряка з іноземного судна.

Насправді батьки Олександра Маринеско познайомилися 1911 року на Полтавщині, куди колишнього кочегара з румунського військового корабля закинула лиха доля. За сімейними переказами, молодий матрос не стерпів знущань офіцера і дав йому відсіч. А далі — трибунал і втеча. Майстровитого хлопця вподобала українська дівчина із тихого містечка Лохвиця, куди, після переселення до Одеси, сімейство Маринесків охоче їздило в гості до родичів. До речі, глава сім'ї не лише поміняв своє румунське ім'я на українське Іван, а й відчував себе українцем. Такими виховав і дітей: сина Олександра і доньку Валентину.

Олександр Крон, який особисто знав Маринеско і написав про нього документальну повість «Капітан далекого плавання» («Новый мир», 1983 р.) зауважував: Маринеско «вважав себе українцем. Не тільки тому, що жив в Україні, навчався в ук-

раїнській школі і рідною мовою вважав українську. Він сприймав як свою українську історію і непогано її знав. Любив співати українські пісні і співав добре, співав у Ленінграді, Кронштадті і на Ханко».

Легенда друга. О. Маринеско — одеський босяк. Маринеско справді покинув середню школу, але не задля «романтики» одеських вулиць. Батькові друзі влаштували хлопчину юнгою на корабель (у ті часи це було просто, адже на «біржах праці» стояли на обліку десятки тисяч безробітних одеситів). А далі перед юнаком відкрилась омріяна дорога до великого моря: школа юнг, Одеське морехідне училище і перше призначення помічником капітана на старенький пароплав «Красный флот», який вивіз із Кубані в Одесу зерно. Капітан корабля, переконавшись, що новий помічник може успішно впоратися і зі своїми, і з його обов'язками, зазвичай або пив, або «відходив» від випитого. Тим часом не за роками серйозний двадцятирічний помічник капітана на подив швидко опановував кабо-

тажне (так називають моряки маршрути у прибережній зоні) плавання і мріяв про далекі походи.

Невдовзі випадок змінив долю хлопця. Під час чергового переходу із Ставрополя до Одеси помічник капітана побачив на горизонті ледь помітний у штормовому морі об'єкт. Це був торпедний катер, що втратив хід. За врятовану бойову одиницю, на якій мало не загинули якісь високі чини, Олександр Маринеско отримав подяку командувача Чорноморського військового флоту, премію у розмірі місячного окладу від рідного пароплавання і... призов за спецнабором у кадри ВМФ.

Орден Леніна за залп міцних слів

Легенда третя. О. Маринеско — патологічний порушник дисципліни. У листопаді 1933 року Олександр Маринеско потрапив до Ленінграда на спеціальні курси командного складу для підводного флоту, після закінчення яких 1935 року його призначили штурманом на субмарині «Пикша». Ще за два роки молодого підводника направляють на вищі курси комскладу для підготовки на посаду командира підводного човна. І знову Маринеско, якого згодом оголосять патологічним противником будь-якої дисципліни, — серед кращих курсантів...

І вже у перші дні війни екіпажу під командуванням Маринеско вдалось потопити німецький транспортний корабель водотоннажністю у 7 тисяч тонн. Ворожі судна конвою, які прогавили торпедну атаку наших підводників, спробували реабілітувати себе, знищивши радянську субмарину. Однак це їм не вдалось.

Однак влітку 1938 року слухача курсів О. Маринеско без жодних пояснень не лише відрахували, а й демобілізували. І причину слід шукати не в дисциплінарних порушеннях. Пильним «особістам» видалось підозрілим «румунське» походження молодого офіцера. На той час Маринеско вже був од-

ружений, мав дитину. Тож сім'я опинилася в скрутному становищі. Олександр спробував влаштуватись на торговий флот, але отримав ввічливу, але категоричну відмову. Як згодом згадувала його дружина, після цього вона вперше побачила свого чоловіка напідпитку... Однак за кілька тижнів, так само несподівано і без жодних пояснень, надійшов наказ: з'явитися на курси комскладу для подальшого проходження служби. У червні 1939 року Маринеско отримав звання старшого лейтенанта і призначення на посаду командира новозбудованого підводного човна «М-96», на якому йому судилося прийняти перший бій з ворогом.

Але ще до початку війни він встиг продемонструвати талант командира і вихователя, здобувши із своїм щойно сформованим екіпажем звання кращих підводників Балтійського флоту. І не за досягнення в політпідготовці, а за потрібніші для війни бойові показники. Зокрема, норматив термінового занурення човна у 35 секунд, з яким могли впоратися на флоті не всі, екіпаж «М-96» перекрив удвчі.

...І вже у перші дні війни екіпажу під командуванням Маринеско вдалось потопити німецький транспортний корабель во-

дотоннажністю у 7 тисяч тонн. Ворожі судна конвою, які прогавили торпедну атаку наших підводників, спробували реабілітувати себе, знищивши радянську субмарину. Однак це їм не вдалось.

Не меншим випробуванням для «М-96» стала заздалегідь запланована зустріч з радянськими надводними кораблями, що мали провести субмарину після завершення бойового походу в Кронштадт. Щоб не виявити себе у відкритому морі, де тоді несподівано панував ворог, доводилось зберігати повну радіомовчанку. Отож, коли підводний човен почав спливати, радянські кораблі сприйняли його за німецький і відкрили вогонь. Від загибелі «М-96» врятувало лише рекордне вміння його екіпажу «провалюватись» на глибину. Врешті Маринеско, визначивши за шумами гвинтів розташування бойових кораблів, підняв субмарину точно між ними. Якби ті відкрили вогонь, то неминуче розстріляли б один одного. Скориставшись паузою, командир підводного човна вискочив із бойової рубки і видав залп таких міцних слів, що всі зрозуміли — це свої.

За той бойовий похід Олександр Маринеско отримав орден Леніна, що для тих часів поразок на всіх фронтах було дуже високою відзнакою.

Торпедна атака століття

Легенда четверта. Маринеско потопив цивільний корабель «Вільгельм Густлов». Найбільшим успіхом Олександра Маринеско стало знищення німецького суперлайнера «Вільгельм Густлов», за що Гітлер оголосив радянського підводника не лише ворогом рейху, а й своїм особистим. Про цю торпедну атаку написано багато, але варто пригадати особливо важливі подробиці.

На той час Маринеско вже командував човном «С-13», який став єдиною балтійською субмариною цієї серії, що долетіла до Дня Перемоги. Ворожий конвой радянські моряки помітили о 21 год. 55 хв. 30 січня 1945 року. Однак через сильний шторм торпедна атака із ті-

Міністр Саксонського відомства науки та мистецтва, голова ради об'єднання «Саксонські меморіали» доктор Єва-Марія Штанге пише в передмові: «Можливо, фотографії, опис цвинтарів та інші дані багатьом допоможуть знайти спокій щодо непоправної втрати коханої чи рідної людини, знаючи, що вона гідно похована, її пам'ятають, а за могилою ретельно доглядають».

Слова про гідне людини місце останнього спочинку пронизують усі сторінки книги про 248 поховань у землі Саксонія, де покояться десятки тисяч радянських громадян. А в Німеччині, як свідчать дослідження істориків, немає жодної землі чи провінції, на територіях яких не утримувалися б радянські військовополонені, жодного округу, де б не працювали примусові робітники. Через неспосильну працю, нелюдські умови життя, а часто й цілеспрямоване знищення сотні тисяч їх залишилися у чужій землі.

Але в усіх померлих людей є родичі, які страждають, не знаючи, де їхній останній прихисток. А він є. Про це, зокрема, можна дізнатися з першої Книги пам'яті, виданій у Саксонії. Вона детально розповідає про тих, хто лежить під дорогими монументами з граніту і мармуру, скромнимиobelісками з вапняку, увінчаних червоними зірками, а також під дерев'яними хрестами. На багатьох з них — табличка: «Невідомий», або: «Невідома цивільна особа з СРСР». Але в книгах запису про смерть багатьох з них повідомляється, за яких обставин вони померли, страчені чи загинули.

Збереглося також чимало персональних карток, зокрема військовополонених, де не рідкість — запис: «Помер». А в дужках: «Розстріляний». Приміром, на цвинтарі села Куневальде на гранітному надгробку із зображенням червоної зірки, серпа і мо-

лота вказуються дані: «Сергій Зазеба 17.03.1919 — 18.02.1942 Никитівка (Україна)». З книги записів про смерть дізнаємося про причину: розстріляний перед строєм 300 товаришів — «за зв'язок з німецькою жінкою». А на цвинтарі містечка Ельсницт лежить військовополонений Тимофій Крикливий 23 років з Вінниччини, якого очевидно називали Тимосем, бо на надгробку викарбувано: «Тимось Крикливий». Як указано в персональній картці, повоював він три тижні, потім — 15 липня 1941-го — полон під Барановичами та концтабір, в'язні якого працювали в уранових копальнях. За якусь провину розстріляний 3 лютого 1943 року. Навряд чи про його долю знають рідні, адже з повною похоронки не надсилали, принаймні радянським людям...

Не злічити кількості могил радянських громадян, чий особистих карток чимало зберігається в архівах, і в яких є обов'язково графа: «Родичі», де вказані ті, хто мав би чекати їх з війни або неволі. Як, приміром, солдата Мину Боброва в селі Дітківці Чуднівського району на Житомирщині не дочекалася дружина Дуня. Полонили вояка на початку вересня 1941-го, а помер він у концтаборі. Тут у нелюдських умовах добували граніт радянські полонені, тисячі з яких померли від непосильної праці та хвороб. Серед них і Мина Бобров. Нині вони лежать підobelісками, а їхні могили доглядають чужі люди...

Хоч помер невідомим

На кладовищі села Валлрода є могила з надгробком, на якій теж завжди квіти та свіжа зелень. У ній спочивають четверо невідомих громадян СРСР. Про загибель одного з них з розповідей очевидця пам'ятають тутешні мешканці. Фріцу

Цінке навесні 1945-го було 11 років і він запам'ятав ту подію: «До села наближалася колона, люди в ній ледве пересувалися. Коли вони підійшли ближче, ми побачили, що це — в'язні під охороною есеівців. Бранці навкруги були обплутані колючим дротом, який самі й несли. Один з них знесило впа. Охоронець схопив лопату й кілька разів ударив лежачого. Коли колона пішла, ми, діти, хотіли допомогти нещасному, але батьки не дозволили. Того дня в селі стратили ще трьох в'язнів, яких закопали там, де вбили. По війні їх перепоховали на цвинтарі та встановили надгробок, за яким доглядають члени тутешньої громади».

Окрема драматична історія — діти, народжені в неволі. Здебільшого вони прожили на світі усього по кілька днів, помираючи від недоїдання і відсутності належного догляду. Адже їхніх матерів змусили працювати відразу після пологів, помістивши немовлят у так званий дім для іноземних дітей. Перетворені нацистами на рабів, жінки, яких примусово вивезли на роботу в Німеччину, відважувалися народити, адже точилися чутки, що їм дозволять повернутися з малям додому. Звісно, ніхто й не думав позбавлятися від дармової робочої сили. Але діти народжувалися. В одному з пологових будинків у Дрездені з'явилося на світ 497 немовлят, 200 з яких померли. Скромний пам'ятник і доглянута могила нагадує про страждання дітей і їхніх матерів.

Не злічити також кількість примусових робітників — здебільшого молодих людей, які померли від жорстокого з ними поводження і непосильної праці. На хрестах таobelісках — імена, імена, імена 18—35-річних: Надя Пархоменко з Харкова, Іван Меркулов з Донецька, Никін Литвиненко з Салівонівки, Іван Піс-кун з села Байтали Одеської області, Да-

нило Говір, Яків Худенко, Микола Соколовський... Уся Німеччина встелена їхніми могилами...

Кінець ворожнечі

У Книзі пам'яті привертають увагу численні фотографії надгробків і пам'ятників, на багатьох є навіть знімки померлих! На одному з них викарбувано: «Будь-якій ворожнечі настає кінець. Поваги заслуговує життя кожної людини, незалежно від національності та походження». Цю книгу читаєш, часом ледве стримуючи сльози. А не заплачеш, читаючи післявоєнні свідчення очевидця — якогось шугманна з районної поліції містечка Вільтен під Дрезденом? Він детально описує, як саме 29 жовтня 1943 року на будівництві залізничі охоронець убив полоненого, «можливо, «русо» на ім'я Петро Мишенін». Бранець заступився за товариша, якого вдарив охоронець. Той сприйняв це за спротив і застрелив його. Мишеніна поховали на цвинтарі, встановили надгробок, а могилою досі опікується місцева громада.

У цій книзі — тисячі свідчень про долі наших співвітчизників і колишніх співгромадян, які поглинула війна. Прикро, що про неї не знають в Україні: не одна сім'я тут знайшла б втрачені, здавалося, назавжди сліди своїх рідних. Якщо навіть не збереглися могили, то в архівах землі Саксонія (і не лише в цій, а й в інших!), є персональні картки, в яких коротко викладена трагедія останніх гірких хвилин рідних комусь людей. Як і дані на тисячі могил, у яких вони поховані. «Саксонські меморіали» допоможуть їх відшукати. Якщо ви не втратили надії знайти своїх рідних...

Валентина ПИСАНСЬКА.

Київ — Берлін.

Олександра Маринеско

єї позиції, де перебував човен, не могла увінчатися успіхом. Відтак Маринеско ухвалив сміливе і зухвале рішення: вдарити по ворогу з боку берега, чого ніхто не очікував.

Та щоб зайняти безпрограшну позицію, спочатку потрібно було обігнати ворожі кораблі, які йшли на максимальній швидкості. Отож розпочалась напружена гонитва, що тривала майже дві години. Врешті, три торпеди влучили в ціль, і ворожий корабель менш як через півгодини зник під водою.

А за підводниками почала полювати ціла флотилія ворожих кораблів. За підрахунками гідроакустиків, того дня на субмарину скинули понад 240 глибинних бомб. Але «С-13» не тільки повернулася на базу, а й «по ходу» пустила на дно фашистський крейсер «Генерал фон Штойбен», яким вивозили із Кенігсберга близько 3600 солдатів і офіцерів вермахту.

Щодо «Вільгельма Густлова», то із понад 9 тисяч людей, які були на борту, врятувалися 988. До свого виходу в останній рейс лайнер був плавучою базою для підготовки німецьких підводників. У день атаки на його борту було майже 3 тисячі підводників, у тому числі майже сто капітанів субмарин. Торпедною атакою Маринеско завдав нищівного удару по планах Гітлера організувати підводну блокаду Великої Британії. Після загибелі «Вільгельма Густлова», як і після поразки під Сталінградом, рейх оголосив триденну жалобу.

Саме тоді й було повідомлено: «Вільгельм Густлов» був цивільним кораблем, який перевозив німецьких жінок і дітей. Тільки у повоєнні роки західнонімецький інститут з морського права офіційно визнав: «Вільгельм Густлов» йшов під військово-морським прапором, був озброєний і перевозив спеціалістів-підводників, через що належав до законних військових цілей під час бойових дій.

Втім, заради справедливості слід сказати, що серед загиблих справді були жінки і діти. Адже на дев'яти палубах могутнього лайнера розташувалися тисячі мирних громадян, яких евакуювали із Данціга. Місць ка-

тастрофічно не вистачало, отож навіть на дні басейну, з якого спустили воду, розмістились бійці жіночого допоміжного батальйону. За свідченням очевидців, одна із торпед потрапила саме під цей басейн. Мільйони уламків від розбитих вибухом кахельних плиток перетворили на суцільне криваве місиво те, що недавно було красивими дівочими тілами, нехай і зодягненими у військову форму.

Але не забуваймо і про те, як менш ніж за рік перед цим, навесні 1944 року, фашистські війська, евакуюючись з Криму, загнали на верхні палуби своїх кораблів у якості «живого щита» цивільних радянських громадян.

Як герой не став героєм

Легенда п'ята. Маринеско — п'яниця. Повернення «С-13» на рідну базу було тріумфальним. Однак подання на присвоєння О. Маринеско звання Героя Радянського Союзу «зупинили» у штабі флоту. Незадовго до виходу «С-13» в море сталася така подія. На той час плавбаза підводного флоту розмішувалась у фінському місті Турку, куди напередодні нового року і подався Маринеско зі своїм другом-офіцером. Тим часом хтось із флотського начальства, де-

монструючи «бойову» пильність у новорічну ніч, виявив «пропажу». Фінській владі негайно заявили про викрадення двох радянських підводників, і впродовж двох діб, доки зниклі не з'явилися самі, весь гарнізон лихоманило від перевірок. Як розповідав вже після війни Маринеско, вони з другом зайшли в ресторанчик у місцевому готелі, сподіваючись зустріти там знайомих офіцерів та відсвяткувати Новий рік. А натомість опинились у ліжках двох шведок — господині готелю та її симпатичної подружки. За що провинність Маринеско мало не віддали під трибунал. Але врешті дозволили піти у бойовий похід «змивати вину кров'ю». З того часу за ним і закріпилася слава бабця і п'яниці. Критики Маринеско воліли не згадувати, що він потрапив у список 30 кращих офіцерів Балтійського флоту, які отримали право вилетіти із блокадного Ленінграда у відпустку, щоб зустріти Новий 1943 рік із евакуйованими сім'ями. І шойно прорвали блокаду, Маринеско одним із перших домігся дозволу на приїзд своєї дружини і дочки до міста на Неві. Однак так склалося, що до фатальної для Маринеско новорічної ночі 1945 року його сім'я фактично розпалася. Причому, як напеше згодом вже згадуваний Крон, добре знайомий не лише з Маринеско, а й з його колишньою дружиною, у розлученні обоє звинувачували лише себе.

Щодо пияцтва, то жоден із членів команди цього «гріха» за командиром не помічав. Чого не скажеш про штабних «моралістів», які добазікалися, що «Вільгельма Густлова» екіпаж «С-13» потопив без участі капітана: мовляв, Маринеско в той час пиячив (святкував свій день народження). Насправді Маринеско народився не 30 січня, коли було потоплено суперлайнер, а 2 лютого...

Звільнений з ВМФ, Олександр Маринеско у 1946—1948 роках служив помічником капітана на торгових кораблях, що ходили за кордон. І це — ще один доказ, що п'яницею він не був. А коли через послаблення зору він не пройшов чергову медкомісію, друзі влаштували прославленого моряка в Інститут переливання крові заступником директора з господарської частини. Однак спільної мови із

Втім, навряд чи це могло втішити бойового офіцера.

Замість епілогу

Доки невиліковна хвороба не перетворила Маринеско на інваліда, він працював диспетчером на ленинградському заводі «Мезон». Прагнучи допомогти хворому, на підприємстві перед оформленням інвалідності підвищили йому зарплату. Однак пильні ревізори виявили порушення. І знову суд, за рішенням якого із пенсії Маринеско почали утримувати кошти на відшкодування завданих державі збитків. З гіркою писав у листі другові доведений до розпачу герой війни: «Отримую я 35 карбованців пенсії. А щоб лише прохарчуватись, як рекомендують лікарі, потрібно 3 карбованці на день». На той час в англійському порту Дувр вже стояв пам'ятник радянському підводнику, як знак вдячності за врятовані ним від атак німецьких субмарин кораблі союзників.

...Радянські люди про подвиг Олександра Маринеско почули за кілька місяців до його смерті із радіовиступу письменника Сергія Смирнова (1963 рік). 5 травня 1990 року Михайло Горбачов підписав указ про присвоєння йому звання Героя Радянського Союзу (посмертно).

Віктор ПАВЛОЦЬКИЙ.

Ухвалою Господарського суду Донецької області (83048, м. Донецьк, вул. Артема, 157) від 19.02.2009 р. за справою № 27/8Б порушена справа про банкрутство Товариства з обмеженою відповідальністю «Інтерпак» (юридична адреса: 83122, м. Донецьк, вул. Куйбишева, 246-а, кім. 58; фактична адреса: 83060, м. Донецьк, вул. Шахтарів Донбасу, 1, ЗКПО 31330879, р/р 26007051403700 в АКІБ «УкрСіббанк», м. Харків, МФО 351005), введено мораторій на задоволення вимог кредиторів, введена процедура розпорядження майном боржника.

Розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Чилимову Альбіну В'ячеславівну (ліцензія серія АБ № 216936, яка мешкає за адресою: 83122, м. Донецьк, вул. Куйбишева, буд. 221, кім. 92).

Господарський суд Миколаївської області Постановами:
- від 27 травня 2009 року (справа № 5/144/09) визнав банкрутом і розпочав ліквідаційну процедуру Товариства з обмеженою відповідальністю «АГРО-УКРЕЙН», ЄДРПОУ 36316796, м. Миколаїв, вул. Веселинівська, 51;
- від 27 травня 2009 року (справа № 5/145/09) визнав банкрутом і розпочав ліквідаційну процедуру Товариства з обмеженою відповідальністю «АВТО-АЛБЯНС МК», ЄДРПОУ 36316822, м. Миколаїв, вул. Веселинівська, 51.
Ліквідатором призначено Томашевського О. О. (ліцензія Державного департаменту з питань банкрутства АВ № 158229), м. Миколаїв, вул. Робо-ча, 7, офіс 72, к. т.: (0512) 44-72-27.
Претензії кредиторів приймаються протягом місяця з дня публікації оголошення.

Ухвалою Господарського суду Харківської області (Держпром, 8-й під'їзд майдан Свободи, 5, Харків 61022) від 21.04.2009 р. по справі № Б-48/53-09 порушено провадження у справі про банкрутства Відкритого акціонерного товариства «Промінь» (адреса, 62203, Харківська обл., Золочівський р-н, смт. Золочів, вул. Піонерська, 40, р/р 260000014858 в АКРБ «Регіонбанк», м. Харків, МФО 351254, код ЄДРПОУ 00707780). Розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Чаго-вель Тетяну Пилипівну (ідент. номер 1937301229, адреса: 61202, м. Харків, вул. Ахсарова, буд. 3, кв. 112, поштова адреса: 61045, м. Харків, вул. Шекспіра, 12-а, ліцензія АБ № 116164 від 24.12.2004 р., тел.: 8 057 757 92 39).

Претензії кредиторів та заяви можливих санаторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Господарським судом м. Києва (01030, м. Київ, вул. Б. Хмельницького, 44-6) постановою від 13.05.2009 р. по справі № 23/14-6 боржник Закрите акціонерне товариство «Телекомін-вест-Київ» (02125, м. Київ, вул. Воскресенська, 7; ідентифікаційний код 14369176; р/р 2600129248 у ВАТ АБ «Укргазбанк» м. Києва, МФО 320474) згідно зі ст. 22, 23, 24 Закону України «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом» визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором банкрута призначено Монакова Володимира Олексійовича (03110, м. Київ, а/с 16, тел./факс: 516-86-40), ліцензія серії АБ № 116053 від 10.11.2004.

Господарським судом Миколаївської області (54009, м. Миколаїв, вул. Адміральська, 22) Постановою по справі № 5/125/09 від 19.05.2009 року визнано банкрутом та введено ліквідаційну процедуру Товариства з обмеженою відповідальністю «Інтербудком-пані ЛТД», юридична адреса: 54000, м. Миколаїв, пр-т Героїв Сталінграду, 13-в, кв. 48, код ЄДРПОУ 34424545, п/р 26002218769000 у відділенні МД АБ «Індекс-Банк», МФО 326795. Ліквідатором призначено Черепенко В. Г., ліцензія серія АБ № 176091 від 07.07.2005р., 54017, м. Миколаїв, вул. Московська, 54-а, тел.: 8(0512)-47-34-64.

Претензії кредиторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Господарським судом Миколаївської області (54009, м. Миколаїв, вул. Адміральська, 22) Постановою по справі № 5/122/09 від 19.05.2009 року визнано банкрутом та введено ліквідаційну процедуру Селянського (фермерського) господарства «Еталон-Агро», юридична адреса: 56050, Миколаївська область, Каланківський район, с. Троїцьке-Сафоново, код ЄДРПОУ 20897446, п/р 26008000355001 в МФ АТ «Індекс-Банк», МФО 326944.

Ліквідатором призначено Черепенко В. Г., ліцензія серія АБ № 176091 від 07.07.2005 р., 54017, м. Миколаїв, вул. Московська, 54-а, тел.: 8(0512)-47-34-64.

Претензії кредиторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Постановою Господарського суду Чернігівської області (14000, м. Чернігів, пр. Миру, 20) від 26.05.09 р. по справі № 4/270Б/67/20 визнано банкрутом Відкрите акціонерне товариство «Чернігівавто-деталь» (14007, м. Чернігів, пр. Миру, 312, код 00232822) та по відношенню до нього відкрито ліквідаційну процедуру. Ліквідатором призначено Барбарова Олександра Юрійовича, ліцензія АВ № 158257 від 16.10.06 р., м. Чернігів, вул. Горького, 90/22.

КВТПФ «Трикожання», код ЄДРПОУ 03061025, повідомляє всіх зацікавлених осіб про те, що відповідно придбання часток в Статутному фонді підприємства проходять судові слухання із спірних питань. В разі надходження пропозицій із продажу (передачі) часток у Статутному фонді товариства просимо мати на увазі те, що до даних корпоративних прав є спори, що знаходяться у судах.

Господарським судом Миколаївської області (54009, м. Миколаїв, вул. Адміральська, 22) Постановою по справі № 6/156/09 від 20.05.2009 року визнано банкрутом та введено ліквідаційну процедуру Приватного підприємства «Оксі-Трейд», юридична адреса: 54000, м. Миколаїв, вул. Бутоми, 19-а, кв. 17, код ЄДРПОУ 33132633, п/р 26001012501980 в МРУ «Фінанси та кредит», МФО 326933.

Ліквідатором призначено Черепенко В. Г., ліцензія серія АБ № 176091 від 07.07.2005 р., 54017, м. Миколаїв, вул. Московська, 54-а, тел.: 8 (0512)-47-34-64.

Претензії кредиторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

ВАТ «Страхова компанія «НОВА» повідомляє про те, що у зв'язку з втратою бланків полісів обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів серії ВВ № 5989940, серії ВС №№ 0115386, 0115387, 0115723-0115735, 0466729-0466733, 3307766-3307775, та бланків спеціальних знаків, що видаються страховальникам при укладенні договорів (полісів) обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів серії СН №№ 121802-121804, 118341, 118357-118360, 119751, 119803-119805, 119877, 124719-124720, серії СЦ №№ 935701-935710, 935721-935730 - вважати їх не дійсними.

Господарський суд Львівської області (79010, м. Львів, вул. Личаківська, 128) постановою у справі № 8/8 від 27.03.2009 року визнав банкрутом відкрите акціонерне товариство «Львівський дослідний нафтомаслозавод» (79024, м. Львів, вул. Б. Хмельницького, 207; код ЄДРПОУ 00152394) і відкрив ліквідаційну процедуру. Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Коляду В. І. (ліцензія АВ № 307323 від 16.03.2007 р., 79070, м. Львів, просп. Червоної Калини, 51/51).

Постановою господарського суду Івано-Франківської області (76000, м. Івано-Франківськ, вул. Шевченка, 16) від 05.05.2009 року по справі № Б-23/33 Сільськогосподарський виробничий кооператив ім. В. Стефаника (код 01050187; 77073, Івано-Франківська область, Рогатинський район, с. Діброва) визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру. Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Бігуна Романа Дмитровича, 76006, м. Івано-Франківськ, вул. Миколайчука, 17А/44, ліцензія АБ № 176130 від 27.07.2005р. Претензії приймаються протягом одного місяця з дня опублікування оголошення.

Господарським судом Полтавської області (36000, м. Полтава, вул. Зигіна, 1) постановою по справі № 380/9-23-23/50 від 19.03.09 р. ПП «Промтехекспорт» (м. Полтава, бульвар Щепот'єва, 5, кв. 173, код ЄДРПОУ 32908672) визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Васіна Євгена Євгеновича (ліцензія № 271528 від 15.11.2005 р.; поштова адреса: 36004, м. Полтава, проспект Вавілова, 5, кв. 11).

Ухвалою господарського суду міста Києва, 01030, м. Київ, вул. Б. Хмельницького, 44-Б по справі № 44/273-6 від 21.05.2009 р., порушено справу про банкрутство Товариства з обмеженою відповідальністю «АК-ВАТІКА XXI» (інд.01004, м. Київ, вул. Червоноармійська/Басейна, 1-3/2, літ. А, код ЄДРПОУ 33230093) та відкрито процедуру розпорядження майном по справі № 44/273-6. Розпорядником майна боржника призначено арбітражного керуючого Кіцула Сергія Богдановича (Ліцензія серії АВ № 081007 від 26.04.2006 р.). Вимоги кредиторів приймаються протягом тридцяти днів з дня опублікування оголошення, за адресою арбітражного керуючого: 02097, м. Київ, вул. Лісківська, 28, кв. 15.

Ухвалою Господарського суду Сумської області від 24.02.2009 року у справі № 7/44-09 порушено провадження про банкрутство ТОВ «Конотопський «Агрохімсоюз» (41646, Сумська область, м. Конотоп, вул. Фрунзе, 21-а, код ЄДРПОУ 31097482; рахунок № 260058645 в СОД ВАТ «Райффайзен банк Аваль», МФО 337483, розпорядником майна призначено Полякова Сергія Миколайовича, Ліцензія АВ № 347066 (40030, м. Суми, вул. Новомістенська, 10/31). Вимоги кредиторів розглядають протягом 30 днів з дня виходу оголошення.

Ухвалою Господарського суду м. Києва (01030, м. Київ, вул. Хмельницького, 44-Б) від 27.04.2009 р. по справі № 50/147 порушено процедуру банкрутства Малого приватного підприємства «Крок» (код ЄДРПОУ 16479832, 02094, м. Київ, вул. Попудренко, 42, п/р 26001200002386 в Київській філії АКБ «Укрсоцбанк», МФО 322012). Розпорядником майна призначений Кондра Євген Юрійович (71500, Запорізька область, м. Энергодар, вул. Козацька, 14, кв. 48, ліцензія Державного Департаменту з питань банкрутства серії АВ № 347230 від 27.09.2007 р.)

Претензії кредиторів приймаються протягом місяця з дня публікації оголошення.

Постановою господарського суду Львівської області (м. Львів, вул. Личаківська, 128) від 12.03.2009 року по справі про банкрутство Концерну «Міжрегіональний агротехнічний сервіс» у формі закритого акціонерного товариства - код ЄДРПОУ 20857814, м. Львів, вул. Лисенка, 23-а, п/р 2600723836001 у ЗГРУ Приватбанк, м. Львів, МФО 325321, дане підприємство визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Надлонка Андрія Івановича. 79066, м. Львів, вул. Зубрівська, 25а/33. Ліцензія АБ № 216838 від 09.03.05.

Печатку і штамп даного підприємства, статут, свідоцтво про державну реєстрацію та інші установчі документи вважати втраченими.

Постановою господарського суду Миколаївської області (54009, м. Миколаїв, Адміральська, 22а) від 19 травня 2009 року у справі №5/137/09 Товариство з обмеженою відповідальністю «УНІВЕРСАЛІ СЕРВІС» (юридична адреса: м. Миколаїв, пр. Леніна, 93; ЄДРПОУ 36270364) визнано банкрутом та відкрита ліквідаційна процедура.

Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Тимофєєву Л. Б. (ліц. АВ № 158278 від 16.10.06 р. адреса: 54017, м. Миколаїв, а/с 179).

Претензії кредиторів приймаються протягом одного місяця з дня публікації оголошення.

Постановою господарського суду Харківської області від 13.05.2009 р. по справі № Б-50/57-09 товариство з обмеженою відповідальністю "Комсомольський молокозавод" (63460, Харківська обл., Зміївський р-н, смт. Комсомольське, вул. Фрунзе, б. 20, код ЄДРПОУ 31465416) визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру. Ліквідатором ТОВ "Комсомольський молокозавод" призначено арбітражного керуючого П'янова Сергія Васильовича (ліцензія АБ № 116049 від 02.11.2004 р.).

Претензії кредиторів приймаються протягом місяця за адресою: 63460, Харківська обл., Зміївський р-н, смт. Комсомольське, вул. Фрунзе, б. 20.

Постановою господарського суду Харківської обл. від 19.05.2009 р. по справі № Б-19/64-09 товариство з обмеженою відповідальністю "МЕТЛЕНД" (код ЄДРПОУ 32675282) було визнано банкрутом і розпочато ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором призначено Великого Владислава Марковича, для листів: 87500, Донецька обл., м. Маріуполь, вул. Миколаївська, 81, кв. 14.

Заяви кредиторів приймаються протягом 30 днів від публікації оголошення.

Господарський суд Харківської обл. (61022, м. Харків, пл. Свободи, 5, Держпром, 8 під'їзд) постановою від 05.05.09 р. по справі № Б-19/53-09 визнав товариство з обмеженою відповідальністю "СЕСА ТРАНС" (62495, Харківська обл., Харківський р-н, с. Васищеве, вул. Промислова, 12, ЄДРПОУ 32471829, р/р 26005060250762 у ХГРУ Приватбанку м. Харків, МФО 351533) банкрутом та відкрив ліквідаційну процедуру. Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Тищенко О. І. (ліцензія АБ № 216715 від 09.02.2005, 61002, м. Харків, вул. Мироносицька, 65, кв. 33).

Господарський суд Дніпропетровської області (49600, м. Дніпропетровськ, вул. Куйбишева, 1-А) згідно постанови від 14.05.2009 р. по справі № Б 26/40/103-08 визнав банкрутом Товариство з обмеженою відповідальністю Компанія «ТЕХНОЛОГІЯ», 49115, м. Дніпропетровськ, вул. Бехтерева, 3/8, код ЄДРПОУ 32584599, р/р 26003518999001 в КБ «Приватбанк», м. Дніпропетровськ, МФО 305299.

Ліквідатором призначено Чикильдіна Олександра Миколайовича, ліцензія АБ № 116199 (49008, м. Дніпропетровськ пров. Токарний, 55, тел.: (056) 787-60-91).

Господарський суд Харківської області (61022, м. Харків, майдан Свободи, 5, Держпром, 8-й під.) ухвалою від 21.07.2008 р. порушив провадження по справі № Б-39/68-08 про банкрутство Державного підприємства «Хлібна база № 85" Державного комітету України з державного матеріального резерву (64703, Харківська обл., м. Барвінкове, вул. Київська, 2, код ЄДРПОУ 22675081, р/р 26005052200452 у ХГРУ "Приватбанк", МФО 351533).

Розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Донкова Сергія Вікторовича (ліцензія АБ № 271788 від 21.04.2006 р., інд. номер 2634206776, адреса: м. Київ, вул. Горького, 10, кв. 6). Вимоги кредиторів приймаються протягом місяця з дня опублікування цього оголошення.

Постановою Господарського суду Чернівецької області від 15.04.2009 р. у справі № 10/151/6 визнано банкрутом Товариство з обмеженою відповідальністю «Промінь» (с. Рашків, Хотинський район, Чернівецька область, ід. код 30835021). Ліквідатор - Попович Д. М. (59223, Чернівецька обл., Вижницький р-н, с. Коритне, тел.: 0952117377, ліцензія АВ № 347225).

Харківський апеляційний господарський суд повідомляє про підготовку матеріалів щодо обрання безстроково на посаду судді Харківського апеляційного господарського суду **Білоусової Ярослави Олексіївни.**

Господарським судом Полтавської області (36000, м. Полтава, вул. Зигіна, 1) ухвалою від 14.04.2009 р. порушено провадження по справі № 14/121 про банкрутство відкритого акціонерного товариства «Полтавафарфор» (Полтавська область, м. Полтава, вул. М. Бірюзова, 37, код ЄДРПОУ 00310410). Розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Терещенка Олександра Васильовича (ліцензія № 116108 від 15.12.2004 р.). 36002, м. Полтава, вул. Фрунзе, 113-б, кім. 1, тел./факс: (0532) 59-22-88.

Претензії кредиторів приймаються протягом 30 календарних днів з дня опублікування оголошення.

Постановою господарського суду Донецької області (83048, м. Донецьк, вул. Артема-157) по справі № 5/137Б від 07.05.2009 р. ПФ «Нептун» (83117, м. Донецьк, вул. Висоцького, ОШ №112, ЄДРПОУ 20370621) визнано банкрутом, відкрито ліквідаційну процедуру та призначено ліквідатором арбітражного керуючого Вишневу Наталію Миколаївну (83000, м. Донецьк, пр-т Комсомольський, 15-39, ліцензія № 158287).

Претензії кредиторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Повідомлення про розрахунки з учасниками Закритого взаємного фонду "Селянський" та Закритого взаємного фонду "Сінком Фонд"

19 травня 2009 року Позачерговими зборами акціонерів Закритого акціонерного товариства "Селянська інвестиційна компанія" було прийнято рішення ліквідувати Закритий взаємний фонд "Селянський" та Закритий взаємний фонд "Сінком Фонд" (надалі-Фонди) у зв'язку із закінченням заявленого терміну їх діяльності. Діючи згідно чинного законодавства, Ліквідаційна комісія Фондів повідомляє наступне:

1. кожен учасник має право отримати розрахунок за належними йому інвестиційними сертифікатами Фондів, як цінними паперами так і грошовими коштами, в порядку встановленому чинними законодавством України;

2. якщо будь-хто із учасників Фондів виявить бажання отримати розрахунок цінними паперами, протягом двох місяців з моменту публікації цієї інформації Ліквідаційна комісія приймає заяви на розрахунок цінними паперами емітентів, що перебувають у власності Фондів;

3. заява на отримання розрахунку цінними паперами повинна містити: **для фізичних осіб** - прізвище, ім'я по батькові учасника, ідентифікаційний код, паспортні дані, фактичну адресу учасника (із зазначенням поштового індексу), інформацію згідно прописки, телефон , **для юридичних осіб** - повну назву згідно з установчими документами, код за ЄДРПОУ, місцезнаходження (поштовий індекс), телефон. Також в заяві вказується (для фізичних та юридичних осіб): згоду на одержання розрахунку цінними паперами згідно з установленими правилами, кількість інвестиційних сертифікатів Фонду, якими володіє учасник (реквізити сертифікату інвестиційних сертифікатів), реквізити рахунку в цінних паперах, підпис, засвідчений згідно чинного законодавства - для фізичних осіб, для юридичних осіб підпис уповноваженої особи та печатка.

4. розрахунки цінними паперами та грошовими коштами відбуваються одночасно, після завершення аукціону з продажу активів Фондів, який проводиться протягом двох місяців після прийняття та опрацювання заявок. Термін який відводиться на розрахунки складає 6 (шість) місяців. Протягом цього терміну учасник особисто (або через довірену особу, опікуна, піклувальника, спадкоємці - із відповідними документами) для розрахунку пред'являє Сертифікат інвестиційних сертифікатів, паспорт (для фізичних осіб), довіреність (для юридичних осіб). Після пред'явлення відповідних документів Ліквідаційна комісія видає письмове зобов'язання здійснити на користь учасників Фондів відповідні перерахування в установлені терміни та забезпечує:

- при розрахунках грошовими коштами - видати учаснику готівкові гроші або здійснити поштової чи банківський переказ протягом 15 (п'ятнадцяти) днів;
- при розрахунках цінними паперами - протягом 15 (п'ятнадцяти) днів перерахувати відповідні цінні папери на рахунок у цінних паперах учасника.

5. після завершення шестимісячного строку розрахунків з учасниками Фондів, Ліквідаційна комісія протягом одного місяця забезпечує депонування залишку грошових коштів (та/або невикористаних цінних паперів), які залишилися за не пред'явленими до викупу інвестиційними сертифікатами. Депонування здійснюється на підставі Договору про депонування призначених для виплат за інвестиційними сертифікатами коштів. Договір укладається з регіональним структурним підрозділом ВАТ "Державний ощадний банк України". З цього моменту усі претензії щодо розрахунків з учасниками Фондів пред'являються до ВАТ "Державний ощадний банк України".

6. згідно довідки про вартість чистих активів станом на 01 квітня 2009 року діяльність Фондів характеризують наступні показники:

- по **Закритому взаємному фонду "Селянський"**: активи Фонду - 933 600,00 гривень (вартість по балансу), зобов'язання Фонду - 100,00 гривень, загальна номінальна вартість інвестиційних сертифікатів в обігу - 1 068 351,00 гривня, кількість інвестиційних сертифікатів в обігу - 2 136 702 штуки, вартість чистих активів в розрахунку на один інвестиційний сертифікат - 0,44 гривні.
- по **Закритому взаємному фонду "Сінком-фонд"**: активи Фонду - 343 200,00 гривень (вартість по балансу), зобов'язання Фонду - 8 500,00 гривень, загальна номінальна вартість інвестиційних сертифікатів в обігу - 387 469,00 гривень, кількість інвестиційних сертифікатів в обігу - 774 938 штук, вартість чистих активів в розрахунку на один інвестиційний сертифікат - 0,43 гривні.

7. Фінансові вкладення Фондів наступні:

Закритий взаємний фонд "Селянський"					
№	Назва емітента	Форма випуску цінних паперів	№	Назва емітента	Форма випуску цінних паперів
1	ВАТ "Білокуракінський"	документарна	18	ВАТ "Жмеринський Райагрохім"	документарна
2	ВАТ "Волиньпродконтракт"	документарна	19	ВАТ "Західенерго"	документарна
3	ВАТ "Кривбасвибхупром"	документарна	20	ВАТ "Ківерцівський Агрохім"	документарна

4	ВАТ "Лисичанський ГТВ"	документарна	21	ВАТ "Каланчацький маслосирзавод"	документарна
5	ВАТ "Південний ГЗК"	документарна	22	ВАТ "Київенерго"	документарна
6	ВАТ "Південтелло-енергомонтаж"	документарна	23	ВАТ "Концерн "Стірол"	документарна
7	ВАТ "ПМК №2"	документарна	24	ВАТ "Лисичанська сода"	документарна
8	ВАТ "Полтавахолод"	документарна	25	ВАТ "Львівавтотранс"	документарна
9	ВАТ "Червона Зірка"	документарна	26	ВАТ "Макиївський комбінат хлібопродуктів"	документарна
10	ВАТ "Югцемент"	документарна/ бездокументарна	27	ВАТ "Миколаївгаз"	документарна
11	ВАТ "Інтерпайп Нижньодніпровський трубопрокатний завод"	документарна	28	ВАТ "Овруцький хлібозавод"	документарна
12	ВАТ "Ічнянське АТП-17439"	документарна	29	ВАТ "Петровеньківський КХП"	документарна
13	ВАТ "Ічнянський райагропостач"	документарна	30	ВАТ "Рівноазот"	документарна
14	ВАТ "АвтоЗАЗ"	документарна	31	ВАТ "Росава"	документарна
15	ВАТ "Ворохтянський лісокомбінат"	документарна	32	ВАТ "Укрспецметалургія"	документарна
16	ВАТ "Генічеський МБЗ"	документарна	33	ВАТ "Хмельницьктранс"	документарна
17	ВАТ "Житомирська база реалізації хлібопродуктів"	документарна	34	ВАТ "Щорський електромеханічний завод"	документарна

Загальна балансова вартість фінансових вкладень Закритого взаємного фонду "Селянський" складає **656 820,30 (шістсот п'ятдесят шість тисяч вісімсот двадцять грн. 30 коп.) гривень**

Закритий взаємний фонд "Сінком-фонд"					
№	Назва емітента	Форма випуску цінних паперів	№	Назва емітента	Форма випуску цінних паперів
1	ВАТ "АСК Укррічфлот"	документарна	11	ВАТ "Білокуракінський"	документарна
2	ВАТ "Волиньпродконтракт"	документарна	12	ВАТ "Генічеський МБЗ"	документарна
3	ВАТ "Корюківська фабрика технічних паперів"	документарна	13	ВАТ "Дніпроенерго"	документарна
4	ВАТ "Кривбасвибхупром"	документарна	14	ВАТ "Заготовощкооперація"	документарна
5	ВАТ "ПМК №2"	документарна	15	ВАТ "Ківерцівський Агрохім"	документарна
6	ВАТ "Сан Інтербрю Україна"	документарна	16	ВАТ "Лисичанський ГТВ"	документарна
7	ВАТ "ХК "Луганськтепловоз"	документарна	17	ВАТ "Овруцька РБХП"	документарна
8	ВАТ "Центренерго"	документарна	18	ВАТ "Росава"	документарна
9	ВАТ "Ічнянське АТП-17439"	документарна	19	ВАТ "Укрспецметалургія"	документарна
10	ВАТ "АвтоЗАЗ"	документарна	20	ЗАТ "Електромеханічний завод"	документарна

Загальна балансова вартість фінансових вкладень Закритого взаємного фонду "Селянський" складає **244 766,88 (двісті сорок чотири тисячі сімсот шістдесят шість грн. 88 коп.) гривень**.

8. Місцезнаходження Ліквідаційної комісії: 01004, м. Київ, Бессарабська площа, 2 , телефон: (+38 044) 234 45 39, (+38 044) 235 01 42. Розрахунки з учасниками Фондів здійснюватимуться за адресою місцезнаходження Ліквідаційної комісії.

9. Заявка учасника на розрахунок цінними паперами за належними йому інвестиційними сертифікатами є неповоротною (тобто він має право виключно на одержання розрахунку цінними паперами). Всі учасники, які протягом двох місяців з прийому заявок, не повідомили Ліквідаційну комісію про своє бажання отримати розрахунок цінними паперами, зможуть отримати розрахунок тільки грошовими коштами.

**Ліквідаційна комісія
Закритого взаємного фонду "Селянський"
та Закритого взаємного фонду "Сінком Фонд".**

Постановою господарського суду Харківської області від 13.05.2009 р. по справі № Б-50/66-09 фізичну особу-підприємця Загребельного Олександра Миколайовича (ідентифікаційний код 2835920413, 18.06.1978 р. н., зареєстрованого Нововодолазькою районною державною адміністрацією Харківської області 11.10.2004 р. за № 2 467 000 0000 000054, за адресою: 63200, Харківська обл., Нововодолазький р-н, смт. Нова Водолага, вул. Урицького, 10, зареєстрований за паспортом: 61096, м. Харків, пр. Героїв Сталінграда, 187, кв. 45) визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру. Ліквідатором призначено арбітражного керуючого П'янова Сергія Васильовича (ліцензія АБ № 116049 від 02.11.2004 р.). Претензії кредиторів приймаються протягом місяця за адресою: 63200, Харківська обл., Нововодолазький р-н, смт. Нова Водолага, вул. Урицького, 10.

Спостережна рада Кредитної спілки «ГАРАНТ СОЮЗ» (м. Дніпропетровськ)
повідомляє, що 22.05.2009 р. загальними зборами учасників Кредитної спілки «ГАРАНТ СОЮЗ» прийнято рішення про припинення її діяльності шляхом ліквідації, проведення якої доручено Спостережній раді Спілки.
Кредиторам КС «ГАРАНТ СОЮЗ» протягом 65 днів з моменту виходу цієї публікації необхідно заявити свої вимоги до Спілки шляхом надіслання відповідного листа на адресу: а/с № 567, м. Дніпропетровськ, 49006.
Спостережна рада КС «ГАРАНТ СОЮЗ».

Фонд гарантування вкладів фізичних осіб повідомляє:
29 травня 2009 року внесено зміни до Реєстру учасників (тимчасових учасників) Фонду. Учасник Фонду Акціонерний банк "Старокиївський банк" (м. Київ, реєстраційний номер в реєстрі Фонду № 093) змінив назву на **Відкрите акціонерне товариство Акціонерний банк "Старокиївський банк"** (свідоцтво учасника Фонду № 087 від 29.05.2009 р.).
8-800 3081080 www.fg.org.ua

1. Замовник торгів: **" ВАТ ЕК Севастопольенерго" код ЄДРПОУ 05471080**
1.1.Поштова адреса: **99040 м. Севастополь, вул. Хрустальова,44**
1.2. Контактні: Телефон/ факс **(0692) 40 06 61**
2. Інформація про товари (товари, послуги), що закуповуються:
"Модернізація каналів ВЧ зв'язку між ПС" Севастополь"- ПС-11".
3.Місце та спосіб отримання тендерної документації:
Тендерну документацію можна отримати в ВАТ ЕК " Севастопольенерго" надіславши **факс - повідомлення про бажання** участі у відкритих торгах.
3. Додаткова інформація:
Кінцевий термін подання тендерних пропозицій - 29 червня 2009 р.

ВАТ ВТБ Банк
повідомляє про проведення позачергових загальних зборів учасників (акціонерів) ВАТ ВТБ Банк
Позачергові загальні збори учасників (акціонерів) ВАТ ВТБ Банк відбудуться 20 липня 2009 року о 14:00 годині за адресою: Україна, м. Київ, вул. Гоголівська, 22-24.
ПОРЯДОК ДЕННИЙ:
1. Про затвердження результатів реалізації учасниками (акціонерами) ВАТ ВТБ Банк переважного права на придбання акцій ВАТ ВТБ Банк.
2. Про затвердження результатів закритого (приватного) розміщення акцій ВАТ ВТБ Банк та звіту про результати закритого (приватного) розміщення акцій ВАТ ВТБ Банк.
3. Про затвердження змін до Статуту ВАТ ВТБ Банк.
Реєстрація акціонерів почнеться о 13-00 годині та закінчиться за 15 хвилин до початку зборів. Для реєстрації та участі у зборах акціонерам при собі необхідно мати паспорт або інший документ, що посвідчує особу, представникам акціонерів - паспорт або інший документ, що посвідчує особу, та доручення на право участі та голосування на позачергових загальних зборах учасників (акціонерів), оформлене відповідно до законодавства України.
З матеріалами з питань порядку денного можна ознайомитися по місцезнаходженню ВАТ ВТБ Банк: Україна, м. Київ, бульвар Т.Шевченка/вул. Пушкінська, буд. 8/26, кімната 207. Телефон для довідок: +380 (44) 498 64 46.
Правління ВАТ ВТБ Банк

Товарна біржа "Подільська"
(29000 м. Хмельницький вул. Театральна, 10 т. 65-05-13, 70-20-73, 70-22-10, 70-22-11 ,т./факс 795-801, код 32452151 р/р 2600701009716 МФО 315654 ХФ ВАТ "Кредо банк ", оголошує про проведення торгів(аукціону) по реалізації
1. Майно, що належить ДП "Новатор", м.Хмельницький. Дата торгів 06.07.2009р.
Останній термін подачі заявок - за три дні до дати проведення аукціону.

№ п/п	Назва об'єкту	Інв.№	Рік введення в експл	Первісна вартість	Сума зносу	Технічна характеристика	Початкова вартість грн.
1	Приміщення частини виробничого корпусу гаражів на 150 машин, заг.пл 460,8 кв.м., вул. Молодіжна,15	00000 16/1	1980	51923	34973	Стан задовільний	632079,00

2. Майно, що належить Філії "Новоушицький райавтодор", дочірнього підприємства "Хмельницький облавтодор" ВАТ "Державна акціонерна компанія "Автомобільні дороги України". Дата торгів 06.07.2009р

№ п/п	Назва об'єкту	Інв.№	Рік введення в експл	Первісна вартість	Сума зносу	Технічна характеристика	Початкова вартість грн.
1	Трактор Т-16	77	1991	22000	16121	Комплектний, в непрацюючому стані	6326,00 (в т.ч. ПДВ)

Торги проводяться за адресою м. Хмельницький , вул. Театральна 10 (у приміщенні товарної біржі) об 11.00. Час озаяомлення з майном кожного робочого дня за місцем знаходження об'єкту. Гарантійний внесок - 10% від стартової вартості. Реєстраційний внесок для фізичних осіб 25 грн. , для юридичних - 50 грн

Постановою господарського суду Харківської обл. (61022, м. Харків, пл. Свободи, 5, Держпром, 8-й під.) від 18.05.2009 р. по справі № Б-39/90-09 фізичну особу-підприємця Козирева Андрія Іскандеровича (18.01.1975 р. н., свідоцтво про держреєстрацію БО2 № 988607 від 19.05.1994 р., видане виконавчим комітетом Харківської міської ради; ідентифікаційний код суб'єкта підприємницької діяльності в Державному реєстрі фізичних осіб-платників податків та інших обов'язкових платежів 2741106498, який проживає: м. Харків, вул. Афанасівська, 34, кв. 2) визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру. Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Драліна Андрія Володимировича (ліц. АБ № 116136 від 16.12.04 р., м. Харків, вул. Олексіївська, 14-А, кв. 90). Претензії кредиторів приймаються протягом 60 днів від публікації цього оголошення.

Господарський суд Харківської обл. (61022, м. Харків, пл. Свободи, 5, Держпром, 8-й під.) постановою від 19.05.2009 р. по справі № 19/56-09) визнав банкрутом та відкрив ліквідаційну процедуру відносно товариства з обмеженою відповідальністю "Центр інвестиційних технологій" (місцезнаходження: 61058, м. Харків, вул. Культури, 11, код ЄДРПОУ 35858513.
Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Івлеву Н. А. (ліцензія Міністерства економіки та з питань європейської інтеграції України серії АБ № 116289 від 02.02.05 р.)
Письмові заяви кредиторів з вимогами до боржника, а також документи, що їх підтверджують, приймаються ліквідатором у місячний строк з дня публікації цього оголошення за адресою: 61047, м. Харків, вул. С. Тархова, 5, кв. 9.

Ухвалою господарського суду м. Києва (01030, м. Київ, вул. Б. Хмельницького, 44-б) № 43/200 від 20.05.2009 р. порушено провадження у справі про банкрутство Закритого акціонерного товариства «Догмат-Україна» (01133, м. Київ, бул. Л. Українці, 26, код ЄДРПОУ 32110268, р/р № 265006002484001 в ВАТ КБ «Надра», МФО 320003). 27.05.2009р. арбітражним керуючим зазначеного товариства призначено Артамонову Єріку Олександрівну, ліцензія серії АВ, номер: 347351 від 29.12.2007 р., м. Київ 01030, вул. Б. Хмельницького, б. 44, а/с 98, тел.: (050) 343 07 57.

Для затвердження реєстру вимог кредиторів заяви приймаються протягом тридцяти днів з дня публікації оголошення.

НЕОВАСТАТ

НОВИЙ ПРОТИПУХЛИННИЙ МЕДПРЕПАРАТ НОВОГО ПОКОЛІННЯ (виробник Атріум Біотехнологджі Інк. Канада).

- ПРИГНІЧУЄ РІСТ КРОВОНОСНИХ СУДИН В ПУХЛИНІ;
- ЗМЕНШУЄ РИЗИК ПОЯВИ МЕТАСТАЗІВ;
- СПРИЯЄ РУЙНУВАННЮ ПУХЛИННИХ КЛІТИН;
- НЕ ПОШКОДЖУЄ КЛІТИНИ ЗДОРОВИХ ТКАНИН;
- ПОКРАЩУЄ ЯКІСТЬ ЖИТТЯ.

Наказом Кабінету № 400 від 23.03.06 р. включено до національного переліку лікарських препаратів.

Телефони для довідок та замовлень:
8(044)559-15-85; 8(044)575-31-67; 8(044)573-50-40
e-mail: lpp_kif@vofarmacia.kiev.ua, web: www.vofarmacia.kiev.ua
Ліц. серія АБ № 116758 від 01.12.2004 р.

Перед вживанням ознайомтесь з інструкцією і проконсультуйтеся у лікаря.

Рег. посвідчення № UA1474/01/01

3 червня в Україні мінлива хмарність, грозові дощі, на заході місцями сильні зливи, град, шквали. Вітер південно-східний, південно-західний, 5–12 м/с, під час гріз пориви 15—22 м/с. Температура повітря вночі від 10° до 17°, вдень 21—29°; на заході вночі 6—12°, вдень 11—18°, на Закарпатті 20—22 градуса.

НЕВІДОМЕ
ПРО ВІДОМЕ

Нащадки Телля

Про Вільгельма Телля знає увесь світ. А в Швейцарії він — цілком природно — вважається національним героєм. І не тільки вважається, а й шанується.

Ім'я легендарного захисника пригноблених присвоєно багатьом громадським будівлям, вулицям, площам, аптекам, навіть великому пивоварному об'єднанню. У невеликому місті Бюрглен знаходиться музей Вільгельма Телля, в якому поряд з мальовничими полотнами, медалями, пам'ятними значками, поштовими марками, театральними програмами й іншим — виставлено скульптури зображення героя. Щоправда, вигляду Телля ніхто не знає, проте фахівці стверджують, що він — як вилитий.

А в місті Альтдорф височіє великий пам'ятник героєві: вважається, що він споруджений на тому самому місці, де Телль стріляв з арбалета в яблуко на голові сина (дані, втім, не точні, й сім міст, як годиться в таких випадках, заперечують це право). А в Люцерні регулярно проводять змагання стрільців. Найвлучніший з них нагороджується орденом Вільгельма Телля. Тільки стріляють нині не з арбалетів, а з луків, і не бойовими стрілами, а спортивними, і не в яблуко на голові людини, а в мішень. Тому що зображувати самовідданого сина прославленого отрока чомусь ніхто не бажає.

АНЕКДОТ

На березі моря

Лежить Іван на березі моря, спекотно йому. Раптом він чує: — Іване, хочеш пива холодного? — Хочу, — каже. Бачить — перед ним з'явився келих пива. І чує знову голос: — Іване, а хочеш дачу на березі моря? — Хочу, — каже Іван. Відразу, звідкіля не візьмися, з'явилася дача. — А машину хочеш, Іване, «Мерседес»? — Хочу. З'явилася машина. Тоді Іван запитує: — А чи ти, бува, не золота рибка? — Ні, Іване. Я — «білочка»...

Сторінку підготував
Валентин НІКОЛАЄВ.

Орден по іншій лінії

НЕВИГАДАНИ ІСТОРІЇ

Якось одна вельми дотепна людина із сарказмом зазначила: ордени допомагають відрізнити політиків від офіціантів. Можливо, що саме тому тих, хто бажає їх носити, стає з кожним роком дедалі більше. Втім, пристрасті навколо нагород кипіли в нас і раніше — у давні, застійні часи радянської влади. Про одну таку скандальну історію розповів мені багато років тому відомий радянський український кінорежисер Євген Онопрієнко.

«Було це, — почав Євген Федорович, — в одній з творчих спілок, якою найбільше опікувалися в ЦК Компартії України. Тоді існувало правило: закінчується чергова п'ятірчка — йдуть нагородження. Причому робилося це завжди за однією нескладною схемою.

Є претендент чи нема його, — в ЦК розписували нагороди по організаціях. Скільки належить орденів Леніна, Трудового Червоного Прапора, «Знак пошани», скільки медалей, грамот... А вже керівництво спілки під ці знаки складало списки. Їх відправляли до ЦК, там коригували, затверджували... Скільки біганини, дзвінків, скільки нервів! Якось у цій спілці так перегризлися через орден Леніна, що взагалі відмовилися від нього. І от настав час вручень. Тут і вибухнув скандал.

Стало відомо, що ордени Трудового Червоного Прапора одержали два «живих класики» і... початківець, мало кому відомий тоді літератор Щ. Пішли плітки, поповзли чутки. Письменника-початківця ста-

ли обвинувачувати у всіх смертних гріхах. І, звичайно, у використанні особистих зв'язків, простіше кажучи, блату. Стіни приміщення спілки тремтіли від обурених промов: ось, мовляв, скільки тут вірних лєнінцїв, солдатів партії без нагород, а якомує зелєному, молодому та ранньому — отакий серйозний орденюга.

Треба сказати, що молодого цього літератора Щ. у той час у Києві не було, і він про ці емоційні шторми й бурі нічого не знав. А коли приїхав, і йому все розповіли, дуже злякався й запаникував. Як же це так, налаштувати проти себе увесь творчий союз! Так його ж живцем можуть «з'їсти»! Що він тільки не робив, як не каювся, а колеги однаково вовками дивляться.

А скринька, як з'ясувалося, відкривалася просто. Так, Щ. одержав орден. Але представ-

ляля його на нагородження не творча спілка! Річ у тім, що літератор цей був ще й учений, лікар. І брав участь у ліквідації спалаху холери — за що йому й дали орден. По лінії Міністерства охорони здоров'я.

Цілком заслужено. Але хіба кожному це поясниш?»

В. Н.

Допомогла... помилка

«Зачиніть двері перед всіма помилками, і істина не зможе увійти», — сказав якось індійський письменник і суспільний діяч Рабіндранат Тагор. В історії науки, до слова, відомо не так мало випадків, коли неправильні теоретичні передумови або навіть неправильно поставлений експеримент давали результат, цінний для практики. От кілька таких випадків, узятих із робіт закордонних істориків науки.

Хоча в 1783 році закон Архімеда був давно вже відомий і було зрозуміло, що він може бути застосований і до повітря, брати Монгольф'є розробили свою повітряну кулю аж ніяк не на основі цього закону. Відповідно до теорії Жозефа Монгольф'є під час горіння утворюється особливий газ, що має спеціальну властивість «летючості». Ступінь летючості залежить від того, яку речовину спалюють, і найвищий ступінь дає волога солома в суміші з подрібненою вовною. Пізніше до складу першого «авіаційного пального» було введено зношене взуття й протухле м'ясо, і саме на цій суміші вдалося провести перші польоти піддослідних тварин, а потім і людини. Теорія, як бачимо, абсолютно невірна, але монгольф'єри, попри все, піднімалися в повітря.

А от коли в XVII столітті в практичний і науковий побут стали вводити оптичні прилади, їхні споживачі помітили прикрий недолік: зображення в підзорній трубі, мікроскопі або телескопі було оточене кольоровою облямівкою, що погіршувала чіткість. Це позначалася так звана хроматична аберация. Вона пояснюється тим, що промені різного кольору, які входять до складу білого світла, переломлюються злегка по-різному й фокусуються на різних відстанях від лінзи.

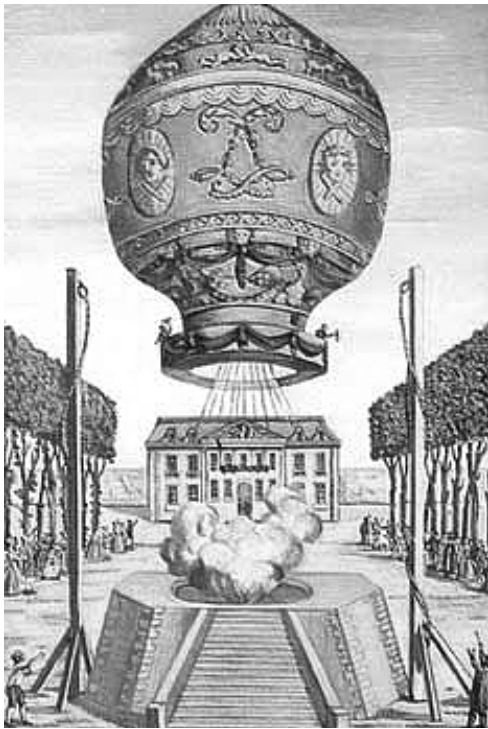
Леонард Ейлер звернув увагу освічених колег на те, що людське око не має хроматичної абе-

рації, і зробив припущення: ця особливість пов'язана з тим, що кришталик і прилегле до нього склоподібне тіло мають різну форму й різні коефіцієнти переломлення. Хроматична аберация одного з цих оптичних елементів цілкомовно врівноважується хроматичною аберацией другого, система загалом її не має. Опираючись на цю дотепну теорію, шведський фізик С. Клінгеншерн запропонував і об'єктиви робити з двох частин — зі скла з різними оптичними властивостями, щоб нейтралізувати хроматичну аберацию. Ахроматичні об'єктиви мали поширення, і тепер оптику з некоригованою хроматичною аберацией можна знайти хіба що в оптичних вічках дверей чи іграшкових мікроскопах, фотоапаратах та біноклях. З'ясувалося, що найперше посилення Ейлера було неправильним: людське око не позбавлене хроматичної аберации.

І навпаки — випадків, коли помилкова практика привела до виникнення цінної теорії, значно більше. Ось лише одна така історія.

На початку Другої світової війни англійське військове міністерство направило на фронт групу цивільних учених. Перед ними було поставлено завдання: ознайомитися із проведенням воєнних операцій і внести пропозиції з їх вдосконалення. Не знайшовши особливих прорахунків у роботі штабних офіцерів, учені спустилися сходами військової ієрархії нижче й виявили, що один із шести рядових, які належать до кожної гарматної обслуги, нічим не зайняті. Коли члени комісії спробували з'ясувати коло його обов'язків, їм відповіли, що це рядовий, який має обслуговувати коней. Однак кінна тяга не використовувалася в англійській армії з часів Першої світової війни. Просто ніхто не подбав про те, щоб змінити склад гарматних розрахунків (можливо, тут зіграла роль і відома прихильність англійців до традицій).

Історія науки вважає, що з цього «відкриття» почався розвиток нової галузі науки про управління — дослідження операцій.

Редактор номера Віктор НІКІПЕЛОВ.
Редколегія: Леонід БРОВЧЕНКО, Анатолій ГОРЛОВ, Сергій ДЕМСЬКИЙ, Віталій ЖЕЖЕРА, Іван ІЛЛЯШ, Світлана ПИСАРЕНКО, Віталій СУДДА.
Головний редактор Анатолій ГОРЛОВ.
► За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
► Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
► Рукописів не повертаємо.
► Листування з читачами — тільки на сторінках газети.
► При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.
© Платні матеріали.

Засновник — Верховна Рада України
Свідцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання—КВ № 1 від 26.05.1994 р.
Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською й російською мовами.
Передплатні індекси:
для фізичних осіб — 40224, 08775,
для підприємств і організацій — 60955.
Передплатна ціна на 2009 рік:
для фізичних осіб — 10,00 грн.
та 6,00 грн.,
для підприємств і організацій — 30,00 грн на місяць.
Ціна в роздрібній мережі — договірна.

Загальний тираж 150000.

БАТ «Видавництво «Київська правда»
04136, м. Київ,
вул. М. Гречка, 13.
Зам. 1076

Фотоформи виготовлено в КЦ редакції газети «Голос України»
1 2 3 4 5 6 7 8 9 0
Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

ТЕЛЕФОНИ:
для довідок — 503-68-72;
телефакс — 234-72-54;
відділ реклами — 449-72-53, 453-44-56, 453-44-57;
телефакс — 449-85-62.

E-mail: mail@golos.com.ua — загальний
reklama@golos.com.ua — **відділ реклами**
let@golos.com.ua — **відділ листів**
foto@golos.com.ua — **відділ ілюстрацій**

При підготовці матеріалів використовується інформаційно-пошукова система Верховної Ради України «Законодавство»

1768. Тривала Коліївщина. Гайдамацькі загони Залізняка та Гонти визволили від польської шляхти Умань. 1899. Помер Йоганн Штраус, австрійський композитор, диригент і скрипаль, "король вальсів". Автор також 16 оперет (найвідоміші — "Летюча миша", "Циганський барон"). 1907. Царський маніфест про розпуск II Держдуми і зміна виборчого закону. Завершення першої російської революції. Початок реакції. 1927. Не стало Порфирія Демущького, фольклориста, хорового диригента і композитора. 1938. Донецьку область поділено на Сталінську та Ворошиловградську.

ОТАКО!

З'їли... місто!

Під час чергових розкопок в Африці палеонтологи знайшли скам'яніле крильце терміта. Після аналізу з'ясувалося, що комасі — 200 мільйонів років!

І ця цифра вчених не здивувала, хоча раніше термітів знаходили тільки в середньому мезозої (юра), але аж ніяк не в пізньому палеозої (перм). Ця група комах — одна з найдавніших, а своєю живучістю вона зобов'язана всеюдності й потужним щелепам термітів-«солдатів». Ні голод, ні посуха, ні мор термітам не завада: про їхню нерозбірливість у їжі й безстрашність свідчать наступні факти, зібрані тільки за кілька років.

В одній зі шріланкійських в'язниць ці комахи пройли стіну із сирцевої цегли настільки, що трьом ув'язненим вдалося спокійно вийти назовні й зникнути. В Австралії терміти прогризли свинцеву (!) стіну льоху, де в бочках зберігалося близько 7 тисяч літрів пива. Браві «солдати» випили більшу частину пива, пробрили шлях у більярдну сусіднього готелю, поглинули там всю наявну деревину, а на закуску — ще й більярдні кулі. І зовсім вже драматичний випадок стався в Єгипті. Селянин з міста Бехера розкопав частину древнього цвинтаря й тим самим потривожив термітів. Мільйони комах відправилися в похід за містом. Жителі в паніці бігли. І вчасно! Через якийсь час всі будівлі міста були... з'їдені!

